

AYM'DEN TRAFİK SİGORTASINA YÖNELİK İPTAL KARARI

Anayasa Mahkemesi'nin 32104 sayılı kararına göre, Karayolları Trafik Kanunu'nun 90'ıncı maddesinde yer alan trafik sigortası kapsamında ödenen değer kaybı tazminatı, destekten yoksun kalma tazminatı ve sürekli sakatlık tazminatlarına ilişkin hesaplamada dikkate alınacak kriterler ile maddenin uygulanmasına ilişkin SEDDK'ya düzenleme yapma yetkisi verilen hüküm Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edildi. Hasar sebebiyle trafikten çekme veya hurdaya çıkarılma işlemi görmüş araçların değer kaybı tazminatı taleplerinin karşılanmayacağını belirten 92'inci maddenin ise iptalinin reddine karar verildi. ›S.23

Türkiye'nin En Çok Satan Sektör Yayını

sigortacı gazetesi

MART 2023 YIL: 38 / SAYI: 532 AYDA BİR YAYINLANIR

DEPREMLER 84,1 MİLYAR $ MALİ HASARA NEDEN OLABİLİR

TÜRKONFED, Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremlerin etkilerini ortaya koyan bir rapor hazırladı. Raporda; depremlerin, 70,75 milyar doları konut zararı, 10,4 milyar doları milli gelir kaybı ve 2,91 milyar doları işgünü kaybı olmak üzere toplam 84,1 milyar dolarlık bir mali hasara neden olacağı tahmin ediliyor. ›S.20

TOPLAM SİGORTALI HASAR 5 MİLYAR DOLARI AŞACAK

Küresel afet risk modelleme şirketi Moody's RMS, Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerin yarattığı ekonomik kayıpların 25 milyar doları aşmasını, toplam sigortalı kayıpların ise 5 milyar doları geçmesini bekliyor. Ekonomik kayıpların büyük bir çoğunluğunda, çöken veya yıkılması gereken ciddi hasarlı yapıların payı büyük. Toparlanma sürecinin birkaç yılı alacağını belirten şirket, bu durumun toplam maliyeti artıracağına da dikkat çekti. ›S.21

Deprem sonrası yaraları SİGORTA saracak

Türkiye, coğrafi konumu nedeniyle deprem riski en yüksek olan ülkelerden biri. 6 Şubat günü Kahramanmaraş merkezli 7.7 ve 7.6 büyüklüğünde gerçekleşen ve 11 ili etkileyen depremler, deprem riskine karşı önlem alınmasını bir kez daha gündeme getirdi. Deprem sonrası ortaya çıkan yaraların en hızlı şekilde sarılmasında sigorta en önemli güvence olarak karşımıza çıkıyor. Oluşan hasarlardan sonra hayatın normale dönmesi için önemli bir rol üstlenen sigortaya olan farkındalığın artması ve sigorta bilincinin gelişmesi büyük önem taşıyor.

Depremler sonrası gündeme gelen deprem sigortasında, zorunlu olmasına rağmen hala istenen sigortalılık düzeyine ulaşılabilmiş değil. Zorunlu Deprem Sigortası (ZDS) yaptıranların oranı 20 milyon 32 bin konutun bulunduğu Türkiye genelinde %57 iken depremin odağındaki 11 ilde ZDS yaptıranların oranı ortalama %49 seviyesinde. DASK'ın yapmış olduğu son açıklamaya göre depremden etkilenen illerde 290 bin 558 ihbar yapılırken tazminat ödemeleri ise 1 milyar 120 milyon liraya ulaşmış durumda. ›S.12

SİGORTA ŞİRKETLERİ BAĞIŞ VE YARDIMLARINI KURUM KAZANCINDAN İNDİREBİLİR

Merkez üssü Kahramanmaraş olan ve 11 ilimizi etkileyen deprem ve sonrasında gerçekleşen depremler nedeniyle sigorta şirketleri ile paydaşlarınca yapılan ve yapılacak bağış ve yardımların KVK'nın 10'uncu maddesi uyarınca kurum kazancından indirilmesi mümkün. ›S.6

"DOSYA SAYISI 600 BİN ADETİ BULABİLİR"

Yaşanan depremler sonrası tahmini dosya sayısının 600 bin adeti bulacağını belirten SEDDK Başkanı Mehmet Akif Eroğlu, hasar ödemelerinin ise milyarlara ulaşacağını kaydetti. ›S.14

"HASAR SÜREÇLERİNİ HIZLANDIRDIK"

TSB Başkanı Atilla Benli, "Zararların bir an önce giderilebilmesi ve hasar tazmin sürecinin hızla işletilebilmesi için tüm sigorta şirketleri olarak bir dizi önlem aldık" dedi. ›S.13

TARSİM DEPREM BÖLGESİNDE HASAR ÖDEMELERİNE BAŞLADI

TARSİM deprem bölgesinden tüm tarım sigortası branşlarında 3 bin 269 adet hasar ihbarı aldı. İhbarlarda ağırlıklı olarak hayvan hayat sigortaları branşı, ihbar alınan illerde ise sırasıyla Malatya, Kahramanmaraş, Gaziantep, Hatay, Adıyaman ve Şanlıurfa öne çıktı. ›S.4

SİGORTACI GAZETESİ'Nİ TURKCELL DERGİLİK'TEN FAVORİLERİNİZE EKLEYİN

Dergilik uygulamasını üstteki karekodu tarayarak yükleyebilir, Sigortacı Gazetesi'ni dijitalde de kolayca okuyabilirsiniz.

"24 SAAT GEÇMEDEN İLK HASARI ÖDEDİK"

Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerin ardından hasar süreçleriyle ilgili konuşan Türk Reasürans Genel Müdürü Selva Eren, "Depremlerin ardından henüz 24 saat geçmeden ilk hasar ödemesini gerçekleştirdik" diye konuştu. ›S.16

"SON YÜZYILIN EN BÜYÜK DEPREMİYDİ"

Türkiye'nin bir deprem ülkesi olduğunu belirten Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Şükrü Ersoy, Kahramanmaraş merkezli depremlerin, son yüzyılın en büyük depremleri olduğunu ifade etti. ›S.18

"ZOR GÜNLERİ BİRLİKTE AŞACAĞIZ"

Türk sigorta sektörünün deprem yaralarını sarmak için çaba sarf etmeye devam edeceğinin altını çizen Maher Holding Sigorta Grubu Başkanı Ahmet Yaşar, sigortacıların kara gün dostu olduğunu ve bu zor günlerin birlikte aşılacağını dile getirdi. ›S.9

"SİGORTA SEKTÖRÜNÜN SORUMLULUĞU BÜYÜK"

Sigorta sektörünün afet yönetimi içinde çok merkezi bir noktada konumlandığını ve büyük bir sorumluluğa sahip olduğunu ifade eden Ray Sigorta CEO'su Koray Erdoğan, "Yaraları hızlıca sarmak ve ekonomik sürdürülebilirliği sağlamak için var gücümüzle çalışıyoruz" şeklinde konuştu. ›S.3

"ŞİMDİ GÜÇ BİRLİĞİ VE DAYANIŞMA ZAMANI"

Türkiye'nin tarihindeki en yıkıcı felaketlerden birini yaşadığını belirten Katılım Emeklilik Genel Müdürü Ayhan Sincek, "Depremler sadece 11 ilimizi değil tüm ülkemizi derinden sarstı. Şimdi güç birliği ve dayanışma ile yaraları sarma zamanı" ifadelerini kullandı. ›S.22

"SİGORTA ÖNEMLİ BİR MEKANİZMA"

Deprem ve sigorta ilişkisini inceleyen Prof. Dr. Samim Ünan, "Sigorta, depremden kaynaklanan ekonomik kayıpları karşılayan ve kaynak yaratmak bakımından önemli katkılar sağlayan bir mekanizma" dedi. ›S.30

ASSIST LINE

ULUSUMUZUN BAŞI SAĞ OLSUN

Yüzyılın depreminde yakınlarını
kaybedenlere başsağlığı,
yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz.

Bugünler için var olan şirketleriz

Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde 7.7 ve 7.6 büyüklüğünde meydana gelen ve etkilediği 11 ilde ciddi yıkımlara sebep olan depremler, Türkiye'nin tarihinde gerçekleşen en büyük deprem felaketlerinden biri olarak kayıtlara geçti. Büyük yıkıma yol açan, çok sayıda vatandaşın yaralandığı ve hayatını kaybettiği felakette, yaraların sarılması için ülkenin her yerinden bölgeye yardım yağıyor. Dünyada da ciddi bir yardım seferberliğinin olduğu afette, ilerleyen zamanda hayatın normale dönmesini sağlamak ve depremin toplumda yarattığı ekonomik sorunların önüne geçmek için ise sigorta bilinirliğini artırmaya yönelik çalışmalara ihtiyaç olduğuna dikkat çeken Ray Sigorta CEO'su Koray Erdoğan, "Öncelikle yaralı vatandaşlarımıza acil şifalar, hayatını kaybedenlerin yakınlarına baş sağlığı diliyorum. Yaşadığımız bu deprem felaketi hepimizi derinden sarstı. Sigorta sektörü yaşanabilecek afet durumlarına yönelik ortaya çıkacak zararın ve kaybın ne kadar olabileceğini, diğer sektörlere göre çok daha detaylı öngörebiliyor. İşimiz her ne kadar riskleri analiz etmek ve meydana gelebilecek zararları önlemek için bir güvence sağlamak olsa da deprem gerçeğinin travmalarını sarmak oldukça zor. Sigortacılık, rakamlardan ibaret gibi görülebilir ama bir anlamda da zor anlardaki yardımlaşmadır. Depremin verdiği hasarı geri almak ve kaybettiğimiz sevdiklerimizi geri getirmek ne yazık ki imkânsız. Bu zor zamanlarda Ray Sigorta ekibi olarak ihtiyacı olanın anında yanında yer almak, zor günlerde yaraları hızlı şekilde sarmak ve yaslanılacak omuz olmak için buradayız." dedi.

'SİGORTA AFETLERE KARŞI HAYATİ ÖNEM TAŞIYOR'

Depreme ilişkin analizler, afetin gerçekleşmesi durumunda milyarlarca liralık kayba sebep olabileceğini ortaya koyuyor. Türkiye gibi aktif fay hatları üzerindeki bir ülkede yaşamak, meydana gelebilecek afetlere karşı farkındalığın artmasını ve etkilerini azaltmak için sorumluluk alınmasını gerektiriyor. Depremlerin yaşandıktan sonra vatandaşlarımızın nezdinde sigorta bilincini tetiklediğini ifade eden Ray Sigorta CEO'su Koray Erdoğan, "Toplamda 11 ilimizi etkileyen deprem gerçeği, maalesef meydana geldiğinde gündemimizde yer alıyor. Hâlbuki deprem ve diğer tüm doğal afetler herkesin gündeminde ilk sıralarda yer almalı. DASK verilerine bakıldığında depremin gerçekleştiği 11 ilin ortalama sigortalılık oranının %48,5 olduğunu ve Türkiye genelindeki %55,6'lık sigortalılık oranının altında kaldığını görüyoruz. Zorunlu Deprem Sigortası'na olan talep, her depremin ardından ciddi anlamda yükseliyor ama Zorunlu Deprem Sigortası'nın sadece adı zorunlu; poliçe olmadığında veya yenilenmediğinde herhangi bir yaptırım yok. Tapu, elektrik, doğalgaz vb. kayıtlarda poliçenin sorgulanması nedeni ile poliçe yaptırılıyor ancak devamlılığı sağlanmadığı için önemini başımıza gelmeden önce kavramamız zor oluyor. Aynı zamanda, ülkemizdeki ekonomik daralmanın da sigorta talebi üzerinde olumsuz bir etkisinin olduğunu görüyoruz. Bu durum da kayıp risklerini artırıyor." diyerek varlıkların değerlerinin arttığı, varlıkları yerine koyma maliyetinin çok yükseldiği bir ortamda kayıpların güvence altına alınmasının hayati önem taşıdığını belirtti.

'YARDIMLARIN SÜREKLİLİĞİ ÖNEMLİ'

Yüzyılın afeti olarak nitelendirilen Kahramanmaraş merkezli depremin ekonomik ve psikolojik olarak etkilerinin uzun süre devam edeceği düşünülüyor. Depremin ilk gününden itibaren başlatılan desteklerin sürekliliğini sağlamanın önemini ifade eden Koray Erdoğan, "Sigorta sektörü olarak bugünler için varız. Ayrıca tüm ülkeler, kurumlar, markalar, vatandaşlar dört koldan yardımlar yapıyor. Bu yardımların süreklilik göstermesi, tek seferlik olmaması büyük önem taşıyor. Biz de, Ray Sigorta olarak, tüm çalışanlarımızın katıldığı ve grubumuzun da desteği ile bir yardım fonu oluşturduk. Önümüzdeki dönemde, deprem bölgesindeki ihtiyaçlara uzun vadeli çözümler yaratmak için çalışmalarımız devam ediyor. Sigorta şirketleri olarak sorumluluklarımız arasında yer alan zararların karşılanarak risklerin minimize edilmesinin dışında, büyük acılara bir daha şahit olmamak adına, hem devlet hem de sigortacılar olarak doğal afet gerçeğinin üzerinde durmamız ve toplumun bilinçlendirilmesine katkıda bulunmamız şart." dedi.

Ülkemizde 11 ili etkileyen depremle ilgili, sigorta sektörünün afet yönetimi içinde çok merkezi bir noktada konumlandığını ve büyük bir sorumluluğa sahip olduğunu ifade eden **Ray Sigorta CEO'su Koray Erdoğan,** "Deprem, hem maddi hem de manevi yönden etkisi uzun süre devam eden bir afet. Yaraları hızlıca sarmak, vatandaşlarımızın ve işletmelerin ekonomik sürdürülebilirliğini sağlamak için var gücümüzle çalışıyoruz" dedi.

Ülkemizi yasa boğan deprem felaketinin derin üzüntüsü içerisindeyiz.
Tek yürek olduğumuz bugünlerde birbirimize olan desteğimiz umudumuz oldu.

En büyük dileğimiz insanımızın daha güvende hissedeceği günleri görmek.

Biz de içinde bulunduğumuz bu zor günlerin üstesinden gelmek ve daha iyi bir gelecek sunabilmek adına tüm kaynaklarımızla ihtiyaç sahiplerinin yanında olmaya devam edeceğiz.

Daha huzurlu hissedeceğimiz günleri yaşamak dileğiyle; ülkemize geçmiş olsun.

RAY SİGORTA
VIENNA INSURANCE GROUP

TARSİM'den deprem bölgesine geçmiş olsun ziyareti

Türkiye büyük bir afeti yaşadı. 6 Şubat tarihinde Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde meydana gelen, merkez üssünün yanı sıra Adana, Elazığ, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa'da etkili olan depremler tüm Türkiye'yi derinden üzdü. TARSİM, bu depremlerde hayatını kaybeden vatandaşlara Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilerken tüm vatandaşlara geçmiş olsun dileklerini iletti. Bölgedeki çalışmalar canla başla devam ederken, bir yandan artçı sarsıntılar da devam ediyor. Kurum,

aynı acıların yaşanmamasının en büyük temenni olduğunu belirtti.
TARSİM Yönetim Kurulu Üyesi ve Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi Genel Müdürü Serpil Günal ve beraberindeki heyet, deprem

bölgesine ziyaretler gerçekleştirdi. Bölge müdürlüğü yetkilileri ile birlikte depremin zarar verdiği alanlarda incelemelerde bulunarak, sürdürülen çalışmalara ilişkin bilgiler alan Genel Müdür Günal ve beraberindeki heyet, eksperler ve üreticilerle bir araya geldi ve hasar tespit çalışmalarına katıldı. Günal, Malatya Tarım ve Orman Bakanlığı Afet Koordinasyon Merkezine de ziyarette bulunarak, Tarım ve Orman Bakanlığı Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Genel Müdürü Mehmet Hasdemir'le istişarelerde bulundu. Ziyaretler sırasında, ihtiyaç ve beklentiler tespit edildi. Bu süreçte paydaşlarla sürekli iletişim ve koordinasyon halinde kalındı. Çok hızlı bir şekilde ve tüm imkânlarla aksiyon alındı. Depremzede çiftçilere, yetiştiricilere ve üreticilere destek olmak üzere her türlü tedbir alındı.

Çalışmalar aralıksız devam ediyor

TARSİM, depremin gerçekleşmesinden itibaren çalışmalara devam ediyor.
TARSİM'den yapılan açıklamalarda şu ifadelere yer verildi. "Deprem hadiselerinin gerçekleşmesinden itibaren, sahada aktif olarak görev alan, bölge müdürlüğü personellerimiz ve eksperlerimiz ile temas sağlanarak, hasarlar ve sahadaki durum hakkında ön bilgiler alındı. Daha sonra alınan hasar ihbarları doğrultusunda eksper görevlendirmeleri hızlıca gerçekleştirildi. TARSİM olarak üreticilerimizin hasar tazminat ödemelerinin ivedilikle yapılması konusunda gereken tüm gayreti gösterdik ve göstermeye de devam ediyoruz.
Örneğin; Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası'nda; Adana, Adıyaman, Antalya, Aydın, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kilis, Mardin, Mersin, Muğla, Osmaniye, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde arpa, buğday, çavdar, tritikale, yulaf ürünleri ile bu ürünlerin sertifikalı tohumlukları ürünleri için 7 Şubat 2023 tarihinde sona eren poliçe son kabul tarihleri, 24 Şubat 2023 tarihine kadar uzatıldı.
Bitkisel Ürün Sigortası kapsamında fındık ürünü için tüm illerde geçerli olan poliçe son kabul tarihi 28 Şubat tarihinden 3 Mart 2023 gün sonuna kadar uzatıldı. Hasar ihbarlarının yapılması sürecinde de üreticilerimize birtakım kolaylıklar sağlanacak şekilde organize olundu ve bununla ilgili duyurularımızı da sosyal medya hesaplarımız ve web sitemiz aracılığıyla gerçekleştirildi.
Hayvan Hayat Sigortaları branşındaki hasar tespit organizasyonunda herhangi bir aksaklığa uğramaması için deprem hadisesi gerçekleşen yakın illerden eksper konusunda destek sağlandı. Örneğin; Sivas ili eksperleri Malatya'da meydana gelen hasarlarda, Konya bölgemizde görev yapan eksperler ise Adana ilindeki hasarlarda görev aldı."

Deprem bölgesinde hasar ödemelerine başlandı

Deprem bölgesinden tüm tarım sigortası branşlarında 3 bin 269 adet hasar ihbarı alındı. İhbarlarda ağırlıklı olarak, hayvan hayat sigortaları branşı, ihbar alınan illerde ise sırasıyla, Malatya, Kahramanmaraş, Gaziantep, Hatay, Adıyaman ve Şanlıurfa öne çıktı. Alınan hasar ihbarlarını takiben başlanan hasar tespit çalışmalarında 84 eksper görev aldı. Hasar tespit işlemi tamamlanan dosya sayısı bin 534 olup, bin 587 dosyanın işlemi de devam ediyor.
Depreme bağlı olarak;
- 619 bin 766 büyükbaş, küçükbaş ve kanatlı hayvanda,
- 4 bin 254 kovanda,
- 107 dekar alanda, hasar meydana geldi.

Büyükbaş, küçükbaş hayvan hayat sigortaları branşlarında, Diyarbakır, Kahramanmaraş, Gaziantep,

Adıyaman, Hatay, Malatya ve Şanlıurfa'da 124 adet hasar dosyasının işlemleri tamamlanarak; 929 bin 476 lira,
Kümes hayvanları hayat sigortası branşında, Malatya ve Niğde'de 15 adet hasar dosyasının işlemleri tamamlanarak; 2 milyon 380 bin 637 lira,
Sera Sigortası branşında ise, Hatay ve Kahramanmaraş'taki 4 adet hasar dosyasının işlemleri tamamlanarak; 840 bin 300 lira olmak üzere üreticilere toplamda 4 milyon 248 bin 748 lira hasar ödemesi gerçekleştirildi.
Ayrıca, değerlendirilmesi devam etmekte olan toplam 3 bin 121 adet hasar ihbarı için muallak hasar tutarımız 27 milyon 477 bin 115 liradır.
**** 24.02.2023 tarihli verilerdir.***

Sigortalı üreticilere kolaylıklar sağlanıyor

TARSİM, işlemlerin kesintisiz olarak sürdürülebilmesi ve hasar gören sigortalıların hayatlarının kolaylaştırılabilmesi amacıyla deprem bölgesine yönelik çeşitli operasyonel kolaylıklar sağladı.
Bunlardan öne çıkanlar şu şekilde:
Bitkisel ve Sera Sigortası branşlarındaki hasar ihbarları; dijital kanallar ve acenteler aracılığıyla ya da çağrı merkezi aranarak, IVR (Sesli Yanıt Sistemi) üzerinden oluşturulmaktaydı. Bu dönemde hasar ihbarları, tüm tarım sigortaları branşları için 7/24 hizmet veren 0850 250 82 77 numaralı TARSİM Çağrı Merkezi aracılığıyla alınmaya ve üreticilere canlı destek sunulmaya başlandı. Özellikle, hayvan hayat sigortaları branşında hasar ihbarı açılması esnasında kulak küpe numarası paylaşılması zorunluluğu bulunmasına rağmen, bu süreçte hayvanların kulak küpe numarası talep edilmeden ihbar kaydı oluşturuldu ve hasar tespitleri için eksperler yönlendirildi.
Deprem bölgelerinden çağrı merkezini arayan veya diğer iletişim kanallarından sigortalılar tarafından iletilen taleplere öncelik verilerek kısa zamanda geri dönüş sağlandı. Vefat eden sigortalıların yakınlarına resmi evrak süreci işletilmeden hasar ihbarlarının açılmasında kolaylık sağlanarak ihbar süreçleri hızlandırıdı. Tarım İl/İlçe Müdürlüklerine veya sigorta şirketlerine ulaşamayan üreticilere ilgili kanallara ulaşma konusunda da ayrıca destek verildi.
Deprem bölgesinden gelen ihbarlara ait hasar dosyaları için öncelik tanınarak tazminat ödemelerinin hızlıca yapılması sağlandı.

TARSİM İletişim Kanalları:

7/24 hizmet veren TARSİM Müşteri İletişim Merkezi 0 850 250 82 77
TARSİM Mobil, TARSİM Web (E-devlet)
TARSİM BİP Danışma Hattı, Alo 172
Dijital kanallardan ihbar yapılacağı zaman ihbar yapacak kişi; sigortalının TCKN sini, poliçe numarası gibi bilgilere, hayvan hayat küçükbaş ve büyükbaş branşlarında kulak küpe numaralarını bilmeleri gerekmektedir. Eğer bu bilgilere sahip değilse, ulaşamayacağı durumdaysa 7/24 hizmet veren TARSİM çağrı merkezi'ni arayarak bu bilgilere ulaşabilirler ve aynı zamanda ihbar kaydını da açtırabilirler.

Geçmiş Olsun
#Türkiyem

Ülkemizi sarsan büyük deprem felaketi ardından üzüntü içindeyiz.
Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet,
yakınlarına ve milletimize başsağlığı, yaralılarımıza acil şifa diler,
hayat kurtaran görevli ve gönüllü vatandaşlarımıza
şükranlarımızı sunarız.

Depremzedelerimizin yaralarını sarmak, ülkemizin bu zor süreci
atlatmasına destek olmak için grup iştiraklerimiz
İstanbul Topkapı Üniversitesi ve Doğa Hospital
ile birlikte tüm imkanlarımızla yardımlarımızı ulaştırıyor, bölgede yer alan
acente ve müşterilerimizin hasar ihbar ve işlemlerini önceliklendirerek
hızla çözüm sağlıyoruz.

Bu zorlu günlerin üstesinden gelebilmek için
Tüm gücümüzle halkımızın yanındayız.

Doğa sigorta

0 850 **811 51 00** www.**dogasigorta**.com

“Sigorta şirketlerinin bağış ve yardımlarının kurum kazancından indirilmesi mümkün”

Merkez üssü Kahramanmaraş olan depremler nedeniyle sigorta şirketleri ile paydaşlarınca yapılan yardımlar ile ilgili Kurumlar Vergisi Kanunu’nda yer alan düzenlemeler hakkında konuşan **EY Türkiye Finansal Hizmetler Sektör Lideri ve Vergi Bölümü Şirket Ortağı Levent Atakan**, “KVK’nın 10’uncu maddesi uyarınca bağış ve yardımların, belli sınırlamalar ve şartlar altında kurum kazancından indirilmesi mümkündür” dedi.

EY Türkiye Finansal Hizmetler Sektör Lideri ve Vergi Bölümü Şirket Ortağı Levent Atakan, 6 Şubat 2023’te gerçekleşen merkez üssü Kahramanmaraş olan ve 11 ilimizi etkileyen deprem ve sonrasında gerçekleşen depremler nedeniyle sigorta şirketleri ile paydaşlarınca yapılan ve yapılacak bağışlara ek olarak yardımlar ile ilgili Kurumlar Vergisi Kanunu’nda (KVK) yer alan düzenlemeler hakkında konuştu.
Atakan, şu açıklamalarda bulundu:
“İş dünyasının ve sektörün gösterdiği çabanın ve yardımların devam etmesi en büyük temennimiz. KVK’nın 10’uncu maddesi uyarınca bağış ve yardımların, belli sınırlamalar ve şartlar altında kurum kazancından indirilmesi mümkündür. Kısaca özetlemek gerekirse;

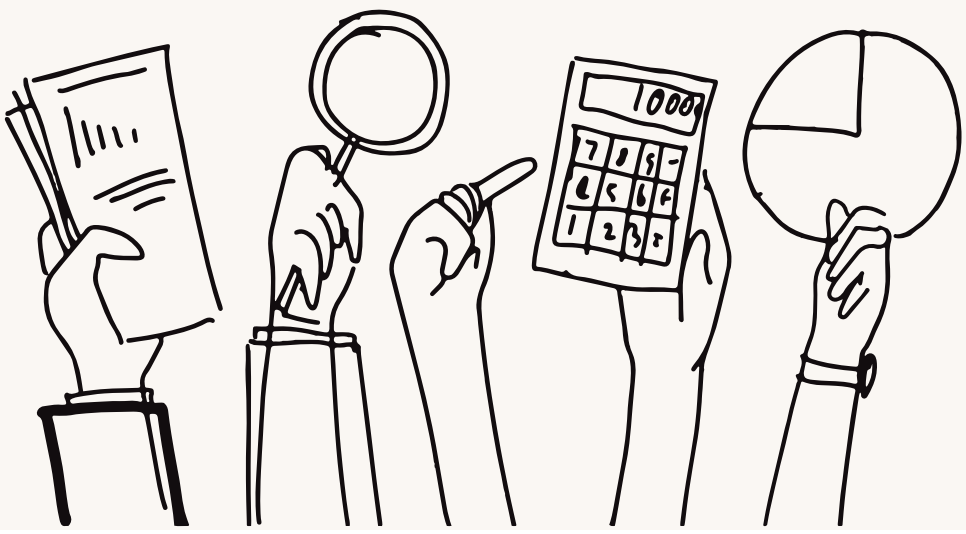
1- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı’na (AFAD) yapılan bağışlar
02.02.2021 tarih ve 3483 sayılı Cumhurbaşkanı kararıyla, depremler sırasında zarar gören afetzedeler için, AFAD’ın koordinasyonunda insani yardım kampanyası başlatılması öngörülmüştür.
KVK’nın 10’uncu maddesi uyarınca Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına yapılan aynî ve nakdî bağışların tamamı kurum kazancından indirilebilecektir.
Bu kapsamda, AFAD tarafından başlatılan ve koordine edilen kampanya çerçevesinde ilan edilen banka hesaplarına bağış olarak yatırılan tutarların tamamı (aynî yardımları belgelendirmek suretiyle) kurum kazancından indirilebilecektir.

2-Kamu kurum ve kuruluşları ile diğer bazı kurum ve kuruluşlara yapılan bağışlar
KVK’nın 10’uncu maddesi uyarınca, genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere, köylere, Cumhurbaşkanı tarafından vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan derneklere makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar kurum kazancından indirim konusu yapılabilecektir.
Kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılabilecek tutar, o yıla ait kurum kazancının veya beyan edilen gelirin %5’i ile sınırlıdır. %5’lik bağış sınırına esas alınacak kurum kazancı hesaplamasında [Ticari Bilanço Kârı - (İştirak Kazançları + Geçmiş Yıl Zararları)] hesaplaması vardır.

3- Kızılay’a yapılan bağışlar
Yine KVK’nın 10’uncu maddesi uyarınca Türkiye Kızılay Derneği’ne yapılan nakdî bağış ve yardımların tamamının kurum kazancından indirilmesi mümkündür.

4- Okul, öğrenci yurdu ve sağlık tesisi bağışları
Kanunun 10’uncu maddesinin (c) bendinde tanımlanan kamu kurum ve kuruluşlarına; okul, sağlık tesisi, 100 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 50 yatak) kapasitesinden az olmamak kaydıyla öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi inşası için yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdî, aynî bağış ve yardımların tamamının kurum kazancından indirilmesi mümkündür.

5-Gıda bankacılığı kapsamında yapılan bağışlar
Bazı koşullar altında Gelir Vergisi Kanunu’nun 40’ıncı maddesi uyarınca; vakıf senedinde/dernek tüzüğünde ihtiyacı bulunanlara gıda, temizlik, giyecek ve yakacak yardımı yapabilmesine ilişkin hükümler bulunan dernek veya vakfa yapılmış olması ve yapılan bağışın gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddesi niteliğinde olması halinde bu bağışlarda kurumlar vergisi mükelleflerince gider kaydedilebilmektedir.

BAZI ÖNEMLİ NOTLAR
- Bağış ve yardımın yapıldığı yılın kurum kazancından indirilir. İndirilemezse sonraki yıla taşınamaz.
- Bağışlarda belgelendirme ve makbuz (banka dekontu) gereklidir.
- Aynî bağışlarda, karşı kuruma fatura düzenlenmesi ve duruma göre teslim belgesi düzenlenmesi gerekebilir.
- Kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirim hakkı vardır.

Umarız bu deprem hazırlıksız yakalandığımız son deprem olur.”

IUC

Hiç durmadan, Özenle
Değer üreterek...

Türkiye • France • Romania • Azerbaijan

www.iuc-group.com

Afetler sebebiyle oluşan hasarlarda sigorta güvencesi önem taşıyor

Ülkemizi sarsan deprem felaketinde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve yaralılara acil şifalar dileyerek sözlerine başlayan Koru Sigorta Genel Müdürü Kasım Yılmaz, "Kahramanmaraş'ta meydana gelen deprem felaketi, depremin topraklarımızın bir gerçeği olduğunu bizlere bir kez daha acı bir şekilde gösterdi. Türkiye'nin en büyük deprem felaketlerinden birini yaşadık. Depremlerden etkilenen bölgelerde vatandaşlarımızın, sivil toplum ve kamu kuruluşlarının büyük bir çaba ve özveriyle seferberlik gösterdiğini görüyoruz. Meydana gelen felaketler, deprem farkındalığının, doğru yapılaşmanın ve sigortanın önemini bize bir kez daha gösterdi. Koru Sigorta olarak ilk günden bu yana depremin yaralarını sarmak için var gücümüzle çalışıyoruz. Bölgedeki sigortalılarımıza kesintisiz hizmet verebilmek adına hasarları önceliklendirerek süreci kolaylaştırdık. 500 kişilik çadır alımı yaparak deprem bölgesine sevkiyatını gerçekleştirdik ve çalışanlarımızın da desteği ile tedarik edilen giysi, beslenme, hijyen malzemesi gibi ihtiyaç malzemelerini hızlıca bölgeye ulaştırdık" ifadelerini kullandı.

'SİGORTA BİLİNCİ ARTMALI'

Depremden sonraki süreçte hayatın hızla normale dönmesinde sigortanın da önemli bir rolü olduğuna dikkat çeken Yılmaz, "Yaraların hızla sarılma sürecinde sigorta, önemli bir rol üstleniyor. 1999 tarihinde meydana gelen depremlerin ardından 2000 yılında çıkarılan ve her konut için yaptırılması şartı koşulan Zorunlu Deprem Sigortası (ZDS), zararların hızla tazmin edilmesinde büyük bir öneme sahip. Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK), Zorunlu Deprem Sigortası ile depremin ve deprem sonucu meydana gelen yangın, infilak, tsunami ve yer kaymasının doğrudan neden olacağı maddi zararları, poliçede belirtilen limitler dahilinde nakit olarak karşılıyor. 25 Kasım 2022 tarihinden itibaren bütün yapı tiplerinde azami teminat tutarı (sigorta bedeli) 640 bin lira olarak belirlenmiştir. Ancak burada meskenin metre karesini doğru bildirmek önem arz ediyor. Ödenecek primi düşürmek adına metre kareyi düşük göstermek eksik sigortaya sebep olacağından sigortalı olası hasar anında olması gerekenden daha düşük tazminat alacaktır.

Ülkemizin bir gerçeği olan depreme karşı sigortaya olan farkındalığın ve bilincin artması, deprem sonrası oluşan hasarları hızla gidermek için önemli bir faktör olarak karşımıza çıkıyor. Bu noktada her an karşılaşabileceğimiz deprem riskine karşı sigortaya olan bilincin yaygınlaşması ve farkındalığın artması gerektiği düşüncesindeyim" açıklamasında bulundu.

Ülkemizde yaşanan deprem, sel, yangın gibi doğal afetlerdeki zararların devlet üzerinde ciddi yük oluşturduğunu vurgulayan Yılmaz, "Daha önce de vurguladığımız gibi sigorta poliçeleri üzerinden alınan vergilerde azalışa gidilmesi ve bireylerin sigorta poliçeleri için ödemiş oldukları primleri ödediği vergilerden indirebilmesi, sigortalılık oranını artıracak ve bu sayede hasar alan sigortalıların devlet üzerindeki yükü de azalacaktır. Böylece ekonominin işleyişinde de aksama oluşmayacak, çarklar dönmeye devam edecektir" şeklinde konuştu.

'DASK VE KONUT SİGORTASI FARKI İYİ ANLAŞILMALI'

Zorunlu Deprem Sigortası ile konut sigortası arasındaki farkın iyi anlatılması gerektiğine vurgu yapan Yılmaz, sözlerine şöyle devam etti: "Zorunlu Deprem Sigortası'nın binaları teminat altına alan bir poliçe olduğunu, konut sigortasının ise binanın yanı sıra evin içindeki eşyayı; yangın, hırsızlık, su baskını gibi pek çok riske karşı koruma sağladığını iyi anlatmalıyız. Konut sigortası ile evinizi, eşyalarınızı hatta komşularınıza verilecek zararları bile teminat altınıza alabilirsiniz" ifadelerine yer verdi.

'AFET GERÇEKLEŞMEDEN TEDBİR ALINMALI'

Zorunlu Deprem Sigortası dışında deprem teminatı içeren diğer sigorta ürünlerinin de önemine değinen Yılmaz, "Her an kapımızı çalabilecek olan deprem felaketine karşı önlemimizi bir an önce almalıyız. Deprem sonrası oluşacak zararları tazmin edebilmek ve hayatın normale dönebilmesi için sigorta güvencesi büyük öneme sahip. Bu tür büyük felaketlerden sonra sigortaya olan ilginin arttığını görüyoruz. Bu noktada Zorunlu Deprem Sigortası dışında varlıklarımızı korumak için deprem teminatı içeren diğer sigorta ürünleri de önem taşıyor. Bu noktada vatandaşlarımız afetler gerçekleşmeden önce gerekli tedbirleri almalı ve sigorta yaptırmalıdır" şeklinde konuştu.

Koru Sigorta Genel Müdürü Kasım Yılmaz, 6 Şubat tarihinde, Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde 7.7 ve 7.6 büyüklüğünde meydana gelen ve Kahramanmaraş'ın yanı sıra Malatya, Gaziantep, Hatay, Adana, Diyarbakır, Adıyaman, Şanlıurfa, Osmaniye, Kilis ve Elazığ olmak üzere 11 ili etkileyen depremler hakkında açıklamalarda bulundu.

BAŞIMIZ SAĞ OLSUN

Ülkemizi sarsan deprem felaketinin derin üzüntüsü içindeyiz.

Depremde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınları vefat eden meslektaşlarımıza ve kederli ailelerine baş sağlığı, yaralılara acil şifalar dileriz.

Koru Sigorta ailesi olarak yaralarımızı sarmak, birlikte iyileşebilmek adına ülkemizin yanında olmaya ve var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

KORU SİGORTA
hep yanınızda

VEFAT ve BAŞSAĞLIĞI

Adıyaman Sigorta Acenteleri Dernek Başkanı ve
Acentemiz Hüseyin Akıncı Sigorta'dan

HÜSEYİN AKINCI

Adıyaman Acentemiz Ümran Tepegül Sigorta'dan

ÜMRAN TEPEGÜL ve KUBİLAY TEPEGÜL

Antakya Acentemiz Sabahaddin Sigorta'dan

ABDÜLHAMİT ÖCAL

Antakya Acentemiz Begüm Daplan Sigorta'dan

NEBİL DAPLAN

Antakya Acentemiz Gül Dik Sigorta'dan

GÜL DİK

Antakya Acentemiz İntegral Sigorta'dan

ÖZDEN TAZESAVAŞ ve EŞİ

Antakya Acentemiz Yusuf Yurdal Sigorta'dan

YUSUF YURDAL'I

ülkemizde yaşamış olduğumuz deprem felaketinde kaybetmenin derin üzüntüsü içindeyiz. Merhume ve merhumlara Allah'tan rahmet, kederli ailelerine, sevenlerine ve sigorta sektörüne başsağlığı dileriz.

MAHER HOLDİNG

QUICK SİGORTA

CORPUS SİGORTA

QUICK FİNANS

Q PAY

MHRGYO

valde

Bu ilan Quick Sigorta A.Ş. tarafından verilmiştir.

Maher Holding Sigorta Grubu kara gün dostu

"Türkiye Tek Yürek" yardım gecesinde yayına telefonla bağlanan Maher Holding Sigorta Grubu Başkanı Ahmet Yaşar, ülke olarak en büyük felaketlerden birini yaşamanın üzüntüsü içerisinde ülkemize başsağlığı dilerken, sigortacıların kara gün dostu olduğunu ve bu zor günleri birlikte aşacağımızın mesajını verdi.

'YARALARIN SARILMASINDA ÇABA SARF EDECEĞİZ'

Konuşmasını, ilk günden beri sahada olduklarını ve Türk sigorta sektörünün depremzedelerin, sigortalıların ve acentelerin yaralarını sarmak için çaba sarf etmeye devam edeceğini belirterek sürdüren Yaşar, Maher Holding Sigorta Grubu Şirketleri Quick Sigorta ve Corpus Sigorta'nın AFAD başta olmak üzere birçok yardım kuruluşuna sağladığı nakit ve nakit karşılığı ayni destekleri 30 milyon liraya tamamladığını hatırlatarak Maher Holding Sigorta Grubu şirketlerinden Quick Sigorta için 2 milyon lira, Corpus Sigorta için ise 1 milyon lira değerinde yeni bir nakdi bağış miktarı açıkladı.

Ahmet Yaşar

'ÇALIŞAN VE ACENTELERİMİZLE SAHADAYIZ'

"Maher Holding Sigorta Grubu şirketleri olarak yaşadığımız deprem afeti sebebiyle başlattığımız nakdi, ayni ve insani yardımlarımızı ihtiyaç sahiplerine ulaştırmak üzere kapsamlı çalışmalarımızı sürdürmeye devam ediyoruz" açıklamasında bulunan Yaşar, "Yapılan yardım çalışmalarının dışında şirket yöneticilerimiz ve gönüllü çalışanlarımız, tırlarımıza yüklediğimiz konteyner, çadır ve muhtelif malzemeleri acentelerimizle birlikte sahada ihtiyaç sahiplerine ulaştırmakta ve 4 bini aşan acentemizle birlikte etkili bir yardım faaliyeti sürdürmektedir. Özellikle gönüllü acentelerimiz ve bölge acentelerimiz kendi acılarını unutup afetzedelere el uzatmaktadır. Acente ve çalışanlarımızın gönüllü yardım ve bağışları ayrıca bu miktarı çok daha büyütmektedir" dedi.

Yaşar, sözlerini "İlk günden itibaren bölgedeki acentelerimiz ve çalışanlarını özel transferlerimiz ile bölge dışına alıp, anlaşmalı otellerimize yerleşimlerini sağlıyor, bölgesel barınma ihtiyaçlarını karşılıyoruz. Aynı zamanda deprem illerinde kurduğumuz konteynırlarla acente hizmet merkezleri oluşturuyor, ofislerimizi ihtiyaç duyan acentelerimize açıyoruz. Maher ailesi olarak şirketlerimiz, paydaşlarımız ve tüm gönüllülerimizle birlikte yaralarımızı sarmak için var gücümüzle çalışmaya kararlılıkla devam ediyoruz" diyerek noktaladı.

Maher Holding Sigorta Grubu Şirketleri Quick Sigorta ve Corpus Sigorta, AFAD başta olmak üzere birçok yardım kuruluşuna sağladığı nakit ve nakit karşılığı ayni destekleri 30 milyon liraya tamamladı.

“Birbirimize kenetlenerek

Aveon Global Sigorta, Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen depremlerin ardından açıklamalarda bulundu. Deprem sonrası yardım çalışmalarının başladığının belirtildiği açıklamada, “Birbirimize daha fazla kenetlenerek yaralarımızı birlikte sarmanın yollarını aramaya devam edeceğiz” mesajı verildi.

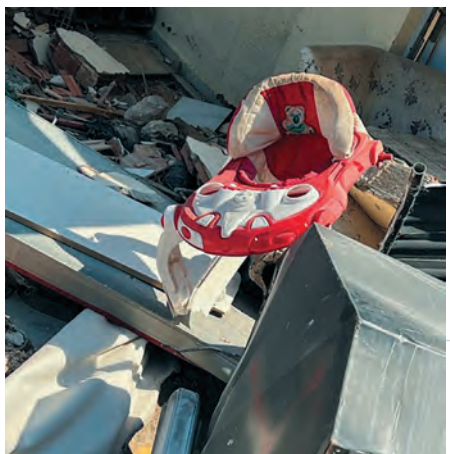

‘ÜZERİMİZE DÜŞENİ YERİNE GETİRECEĞİZ’

Aveon Global Sigorta, Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen depremlerin ardından açıklamalarda bulundu. Şirket, açıklamasında şu ifadelere yer verdi: “İçinde yaşadığımız yüzyılın en büyük facialarından birisi olarak görülen 6 Şubat tarihli merkez üssü Kahrananmaraş olan 7.7 şiddetindeki depremler hepimizi derinden üzmüştür. Neden olduğu can kayıpları, yaralanmalar ve maddi kayıplar itibarıyla sadece ülkemizde değil tüm dünyada büyük üzüntüye sebep olan bu depremlerin hayatımızın bir gerçeği olduğunu kabul etmiş durumdayız. Bunu kabullenirken devletimizin ve bilim çevrelerinin ortaya koyacağı kuralları ve uygulamaları harfiyen yerine getirirken, şirket olarak bizler ve milletimizin de üzerine düşeni yerine getirme konusunda ‘’fakat’’ deme lüksü kalmamıştır.”

››› Aveon Global Sigorta ekibinin objektifinden Hatay'da tamamen yıkılan bir iş merkezi.

‘ZARARI HAFİFLETMEK İÇİN ÇALIŞMALARA BAŞLADIK’

Hasar süreçlerine de değinilen açıklamada, “Şirketimiz, genç bir sigorta şirketi olmakla beraber güçlü ve dinamik ekibi, etkin altyapısı sayesinde deprem sonrasında tüm gücünü seferber ederek deprem bölgesine yönelik yardım çalışmalarını başlatmıştır. Diğer yandan acente ve müşterilerimizin depremden gördüğü zararı hafifletmek için de ciddi çalışmalar içine girmiştir. Bu kapsamda depreme özel bir çağrı merkezi oluşturarak 7x24 acente ve müşterilerimize hızlı destek hattımızı devreye aldık. Gelen hasarların kolay şekilde açılması ve hızla ödemelerin yapılması konusunda “acil hasar yönetimi” planımızı oluşturduk. Tüm ekiplerimizin tüm bölge acenteleri ile sürekli iletişimde kalarak acentelerimizin teknik işlerine destek sağlamak yanında, bilgisayar başta olmak üzere depremde zarar gören donanımları yerine yenilerini kendilerine göndermeye başladık. Teknik operasyonlarımızı Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve Türkiye Sigorta Birliği tarafından acil olarak devreye alınan yeni uygulama ve kurallara adapte ederken, poliçe sahiplerinin de vade takiplerini ve tahsilatlarını daha esneten opsiyonları hayata geçirdik. Bunlar ile beraber sadece deprem bölgesi değil, diğer tüm bölge müdürlüklerimizi de harekete geçirip deprem bölgesindeki acentelerin ihtiyaçlarına cevap verir bir duruma getirdik. Deprem bölgesi şirketimizin Adana Bölge Müdürlüğü sahasında kalmasına rağmen genel merkezimiz haricinde 5 bölge müdürlüğümüzün de desteğine açık hale getirerek hızlı iş süreçleri oluşturduk” ifadeleri kullanıldı.

yaralarımızı saracağız”

‘YARDIMLAR EN HIZLI ŞEKİLDE BÖLGEYE ULAŞTIRILIYOR’

Açıklamanın devamında, bölgede yaşayan halka yönelik çalışmalar ile ilgili şu bilgiler yer aldı: “Bütün bunları hayata geçirirken bölgede yaşayan tüm halkımıza yönelik de çalışmalarımızı unutmadık elbette. Deprem hattımızı bizim sigortalımız olsun olmasın tüm halkımızın hizmetine açtık. Bunu tüm sosyal medya ve ulusal basın organları kanalıyla da kamuoyuna bilgilendirdik. İçinden geçtiğimiz dönemde kimseyi ayırmadan birbirimize daha kenetlenerek yaralarımızı birlikte sarmanın yollarını aramaya devam edeceğiz. Bölge halkına yardımlarımızı TSB ve AFAD başta olmak üzere devletimizin ve sektörümüzün üst kurumları ile eşgüdümlü olarak ulaştırmaya başladık. Bunun yanında deprem hattımıza gelen yardım taleplerini de cevapsız bırakmadan hızla onları organize ettik. Aveon Deprem Destek aracı deprem bölgesinde çalışmalarını yapmaya devam ediyor. Bölgede yerinde hizmet sağlayan aracımız en hızlı şekilde yardımları ihtiyaç sahiplerine ulaştırmada önemli bir rol üstlendi. Bunun dışında Kadın Markalar Platformu ile ortaklaşa olarak AFAD çadır kentine çadırlarımızı kurmaya devam ediyoruz. Bölge ailelerini ve evlerini kaybeden ve diğer illere göçen 50 çocuğumuza gıda yardımlarımızı ulaştırmayı sürdürürken, evleri yıkılan ailelere de aylık gıda yardımlarımızı devamlılık içerisinde temin eder haldeyiz. Üniversite öğrenimi için diğer şehirlerde bulunan 30 civarında öğrencimize burs imkânımızı sağlamaya başladık. Bölge acentelerimizden işyerleri yıkılanlara bilgisayarlarımızı göndermenin yanında onlardan başka şehirlere yerleşmek isteyenlere de barınma imkânlarımızı seferber etmiş durumdayız.
Bölgede kalan ve barınmayı kendi imkânları ile sağlayan depremzedelere ise gıda yardımlarımızı yıl sonuna kadar sürdürmeyi amaçlıyoruz.”

› › › Aveon Global Sigorta ekibinin objektifinden AFAD’ın arama kurtarma çalışmaları.

› › › Adana'da kısmen zarar gören bir binanın durumu.

‘ACILARI HEP BİRLİKTE AZALTACAĞIZ’

“Bütün bunlar depremzede vatandaşlarımızın yaralarını sarmada belki de denizde bir damla etkisi yaratacaktır. Fakat hepimizin bir damlası ile eminiz ki yaşadığımız bu derin acıları hep birlikte azaltacağız” denilen açıklamada şu ifadeler kaydedildi: “Deprem bölgesinde hayatın normalleşmesi, şehirlerimizin o kendilerine has özellikleri kazanması uzun yıllar alacağını iyi biliyoruz. Şu ana değin sadece insanlarımız üzerinden depremin etkilerinden bahsettik. O bölgemizin doğal dokusu, diğer canlıların yaşam döngüsünün normale dönmesi, 4 bin yılı aşkın tarihe sahip kadim ve zenginlikleri ile bizlerin geçmişinde izler taşıyan şehirlerimizin yeniden ayağa kalkması oldukça uzun zaman alacağa benzer. Şirketimiz bunların da yeniden canlanmasında her türlü desteği vermeye ve sosyokültürel zenginlikleri ile bizleri var eden şehirlerimizin yeniden ve daha da güzel yarınlara merhaba demesi için canla başla çalışmaya devam edecektir.”

› › › Aveon Global Sigorta, Hatay'da iş yeri ve evi yıkıldığı için Sapanca'ya taşınan bir acentesine geçmiş olsun ziyaretine gitti.

Deprem felaketi yaraları SİGORTA

Merkez üssü Kahramanmaraş olan ve 11 ili etkileyen deprem felaketi, bu riske karşı gereken önlemlerin alınması gerektiğini acı bir şekilde gösterdi. Her an kapımızda olan deprem gerçeğine karşı sigorta hayati önem taşıyor. Yaraların hızla sarılıp hayata devam edilebilmesi için güvence sunan sigortaya yönelik bilincin artması ve yaygınlaşması ise elzem.

Yağmur Ceren Kural
yagmur@sigortacigazetesi.com.tr

› › › KAHRAMANMARAŞ'ta toplam 117 bin 801 binada bulunan 374 bin 218 bağımsız birimde hasar tespit çalışması yapıldı. 22 bin 113 binada yer alan 84 bin 59 bağımsız birimin acil yıkılması gereken ağır hasarlı ve yıkık olduğu tespit edildi. 2 bin 208 binadaki 12 bin 975 bağımsız birimin orta hasarlı, 33 bin 664 binada bulunan 139 bin 406 bağımsız birim az hasarlı, 45 bin 395 binadaki 98 bin 242 bağımsız birimin de hasarsız olduğu tespit edildi.

› › › HATAY'da toplam 158 bin 112 binada 465 bin 813 bağımsız birimde hasar tespit çalışması yapıldı. 30 bin 112 binada bulunan 123 bin 349 bağımsız birimin acil yıkılması gereken, ağır hasarlı ve yıkık olduğu tespit edildi. 7 bin 281 binadaki 33 bin 351 bağımsız birimin orta hasarlı, 36 bin 112 binadaki 117 bin 588 bağımsız birimin az hasarlı, 77 bin 107 binada bulunan 169 bin 711 bağımsız birimin de hasarsız olduğu tespit edildi.

Türkiye, coğrafi konumu nedeniyle deprem riski en yüksek olan ülkelerden biri. 7.4 büyüklüğündeki Marmara, 6.8 büyüklüğündeki Elazığ, 6.6 büyüklüğündeki İzmir, 2022'de meydana gelen 5.9 büyüklüğündeki Düzce depremi, 6 Şubat günü Kahramanmaraş merkezli 7.7 ve 7.6 büyüklüğünde gerçekleşen depremler, depremin Türkiye'nin bir gerçeği olduğunun kanıtı. Merkez üssü Kahramanmaraş olan ve Adana, Gaziantep, Hatay, Diyarbakır, Kahramanmaraş, Şanlıurfa, Malatya, Osmaniye, Adıyaman, Kilis, Elazığ olmak üzere 11 ili etkileyen depremler, deprem riskine karşı önlem alınmasını bir kez daha gündeme getirdi. İlki Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesinde 7.7, ikincisi ise Elbistan ilçesinde 7.6 büyüklüğünde meydana gelen depremler çok sayıda can kaybı ve bina yıkımına neden oldu. Son açıklanan verilere göre, depremin ardından 9 bin 136 artçı deprem meydana gelirken 44 bin 218 kişi hayatını kaybetti ve 120 binden fazla kişi yaralandı. Depremden etkilenen illerde 3 ay olağanüstü hâl ilan edildi. Deprem sonrası yaraların hızlıca sarılması için ülkenin her bölgesinde seferberlik ilan edilirken deprem sonrası yaraların sarılma sürecinde en önemli güvencelerden biri olan Zorunlu Deprem Sigortası'nın (ZDS) önemi tekrar gündeme geldi. Depremin hemen ardından Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) ihbarları almaya başladı ve kurum, depremden sonra 24 saat geçmeden ilk tazminat ödemesini yaptı. 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 tarihinde meydana gelen depremlerden sonra çıkarılan 587 sayılı Zorunlu Deprem Sigortası Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 27 Eylül 2000 tarihinden itibaren zorunlu olarak her konut için yaptırılması şartı koşulan ZDS yaptıranların oranı Türkiye genelinde %57.
20 milyon 32 bin konutun bulunduğu Türkiye genelinde yürürlükteki poliçe adedi ise 11 milyon 412.

YARALAR SARILMADAN HATAY VE MALATYA'DA YENİ DEPREMLER

Henüz Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerin yaraları sarılmamışken 20 Şubat tarihinde ilki merkez üssü Hatay'ın Defne ilçesi olan 6.4 büyüklüğünde, ikincisi de merkez üssü Hatay'ın Samandağ ilçesi olan 5.8 büyüklüğünde iki deprem meydana geldi. 27 Şubat tarihinde ise Malatya'nın Yeşilyurt ilçesinde 5.6 şiddetinde bir deprem gerçekleşti. Depremlerde çok sayıda hasarlı binaların yıkıldığı, yıkılan binalarda hayatını kaybeden ve yaralananların olduğu açıklandı. Depremler, çevre illerden de hissedildi.

İHBARLAR NASIL YAPILIYOR?

Evi depremde zarar görenler DASK'ın hasar ihbar hattı ALO DASK 125 Çağrı Merkezi'ni arayarak, www.dask.gov.tr web sitesini ziyaret ederek e-Devlet hesabından işlem gerçekleştirebiliyor. İhbar sırasında poliçe veya vatandaşlık numarası, depremden hasar gören konutun açık adresi ve telefon numarası bilgileriyle hasar dosyası açılabiliyor. DASK, ihbar üzerine önce hasar dosyasını oluşturacak ve dosya numarasını sigortalıya SMS ile bildirecek. Hasar tespit işlemleri, DASK adına görevlendirilen bağımsız hasar tespit görevlileri tarafından yerine getirilir. Bu tespitlerin sonucunda belirlenen tazminat ödemeleri de doğrudan DASK tarafından yapılacak.

DEPREMDEN ETKİLENEN 11 İLDE DASK ORANI %49

Depremin odağındaki 11 ilde Zorunlu Deprem Sigortası oranı ise ortalama %49 seviyesinde. Kahramanmaraş'ta

DEPREMDEN ETKİLENEN 11 İLİN DASK ORANLARI

İL	TOPLAM KONUT	POLİÇE SAYISI	SİGORTALILIK ORANI
Kahramanmaraş	210 bin	111 bin 358	%53
Hatay	315 bin	124 bin 728	%39,60
Şanlıurfa	198 bin	103 bin 96	%52,10
Osmaniye	101 bin	42 bin 761	%42,30
Adana	479 bin	220 bin 95	%45,90
Malatya	188 bin	97 bin 73	%51,60
Diyarbakır	231 bin	78 bin 362	%33,90
Kilis	25 bin	14 bin 707	%58,80
Adıyaman	89 bin	39 bin 272	%44,10
Gaziantep	339 bin	216 bin 261	%63,80
Elazığ	135 bin	79 bin 163	%58,60

sonrası saracak

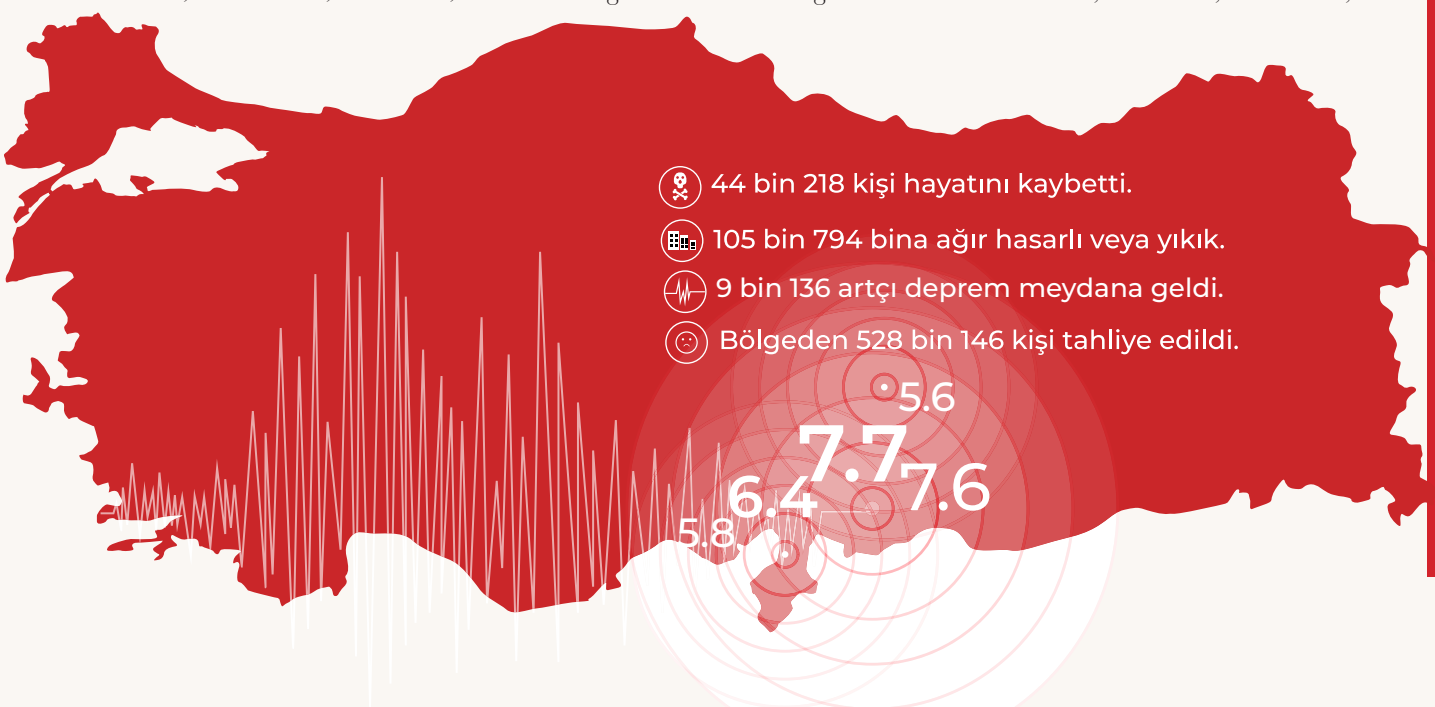
› › › MALATYA'da toplam 64 bin 883 binada 257 bin 762 bağımsız birimde hasar tespit çalışması yapıldı. 16 bin 870 binada bulunan 62 bin 547 bağımsız birimin acil yıkılması gereken, ağır hasarlı ve yıkık olduğu tespit edildi. Bin 694 binadaki 12 bin 98 bağımsız birimin orta hasarlı, 17 bin 745 binadaki 88 bin 763 bağımsız birimin az hasarlı, 17 bin 333 binadaki 54 bin 180 bağımsız birimin ise hasarsız olduğu tespit edildi.

210 bin konutun %53'ü yani 111 bin 358 konut zorunlu deprem sigortası poliçesine sahip. Diğer illerdeki rakamlara bakacak olursak Hatay'da 315 bin konutun %39,60'ı, Şanlıurfa'da 198 bin konutun %52,10'u, Osmaniye'de 101 bin konutun %42,30'u, Adana'da 479 bin konutun %45,90'ı, Malatya'da 188 bin konutun %51,60'ı, Diyarbakır'da 231 bin konutun %33,90'ı, Kilis'te 25 bin konutun %58,80'i, Adıyaman'da 89 bin konutun %44,10'u, Elazığ'da 115 bin konutun %58,60'ı, Gaziantep'te ise 339 bin konutun %63,80'inin zorunlu deprem sigortası bulunuyor. Daha önce büyük depremlerden etkilenmiş illere baktığımızda ise bu illerde sigortaya olan ilginin arttığı görülüyor. Kocaeli %70, Düzce %88, Bolu %89, Yalova %85, İstanbul %63, Erzincan %65, Van %75, Bingöl %76, İzmir %61'e varan penetrasyon oranında.

17 AĞUSTOS DEPREMİ	6 ŞUBAT DEPREMİ
7.4 şiddetinde gerçekleşti	7.7 şiddetinde gerçekleşti
5 ilde yıkım gerçekleşti	10 ilde yıkım gerçekleşti
Aynı yerde deprem sonrası artçı depremler gerçekleşti	İlk defa depremden sonra hemen yeni bir deprem gerçekleşti
17 km derinlikteydi	7 km derinlikteydi

FARKINDALIĞIN ARTMASI ÖNEM TAŞIYOR

Deprem sonrası ortaya çıkan yaraların en hızlı şekilde sarılmasında en önemli güvence olarak karşımıza sigorta çıkıyor. Oluşan hasarlardan sonra hayatın normale dönmesi için önemli bir rol üstlenen sigortaya olan farkındalığın artırılması ve sigorta bilincinin gelişmesi büyük önem taşıyor. Zorunlu Deprem Sigortası (ZDS), depremin doğrudan neden olduğu maddi zararlar ile deprem sonucu meydana gelen yangın, infilak, tsunami ve yer kaymasının doğrudan neden olacağı maddi zararları, poliçede belirtilmiş limitler dahilinde nakit olarak karşılıyor. Ayrıca temeller, ana duvarlar, bağımsız bölümleri ayıran ortak duvarlar, bahçe duvarları, istinat duvarları, tavan ve tabanlar, merdivenler, asansörler, sahanlıklar,

'SEKTÖR HASAR ÖDEMELERİNE BAŞLADI'

Türkiye Sigorta Birliği (TSB) Başkanı Atilla Benli, Kahramanmaraş'ta gerçekleşen depremlerin ardından açıklamalarda bulundu. Afet bölgesindeki incelemelerini sürdüren TSB Başkanı Atilla Benli, yüzyılın en büyük afetiyle karşı karşıya olduklarını ancak sigorta sektörünün bugünler için var olduğunu belirterek, "Zararların bir an önce giderilebilmesi ve hasar tazmin sürecinin hızla işletilebilmesi için tüm sigorta şirketleri olarak hasar sürecinin hızlandırılmasından, çağrı merkezlerinde depremden zarar görenlere ayrı hatların açılmasına ve bölgede hasar iletişim merkezlerinin kurulmasına kadar bir dizi önlem aldık ve almaya devam ediyoruz" dedi. Sigortacılığın, ekonomik sürdürülebilirliğin sağlanmasında en önemli sektör konumunda olduğunu ifade eden Benli, Zorunlu Deprem Sigortası'nın yanında deprem teminatı içeren; kasko, yangın, hayat ve ferdi kaza sigorta poliçelerini de hesaba kattığımızda bölgede deprem teminatı içeren toplam poliçe sayısının 4 milyon civarında olduğunu belirtti.

Atilla Benli

› › › **ADANA'da toplam 13 bin 141 binada 183 bin 448 bağımsız birimde hasar tespit çalışması yapıldı. Buna göre 97 binadaki bin 715 bağımsız bölümün acil yıkılması gereken ağır hasarlı ve yıkık olduğu tespit edildi. 462 binada bulunan 10 bin 667 bağımsız birimin orta hasarlı, 2 bin 568 binadaki 53 bin 986 bağımsız birimin az hasarlı, 9 bin 396 binadaki 113 bin 890 bağımsız birimin ise hasarsız olduğu tespit edildi.**

DASK'TA ÜST SINIR 640 BİN LİRA

DASK her yıl inşaat maliyetlerindeki artışa göre belirlediği azami bir tutarda teminat sağlıyor. DASK tarafından verilen azami teminat tutarı, 25 Kasım 2022 tarihinden itibaren bütün yapı tiplerinde 640 bin lira olarak belirlenmiş durumda. Azami teminat tutarı tespit edilirken ise yıkılan meskenin yeniden inşa edilmesinin maliyeti dikkate alınıyor. Sigortalının teminat tutarı ise meskenlerinin büyüklüğüne ve yapı tarzına göre belirleniyor.

koridorlar, çatılar, bacalar ve yapının benzer nitelikteki tamamlayıcı kısımlarında meydana gelen maddi zararlar da teminat kapsamında yer alıyor. DASK'ın son açıklamasına göre depremden etkilenen illerde 290 bin 558 ihbar yapıldığı görülüyor. Şu ana kadar yapılan tazminat ödemeleri ise 1 milyar 120 milyon liraya ulaşmış durumda.

DOSYA SAYISI 600 BİN ADETİ BULACAK

Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası tahmini beklenen dosya sayısının 600 bin adeti bulacağını belirten SEDDK Başkanı Mehmet

Mehmet Akif Eroğlu

DEPREM ARDINDAN ATILAN ADIMLAR

Bireysel Emeklilik Sistemi'ndeki (BES) devlet katkısı portföyündeki fonların hisse senedi payının %10'dan %30'a çıkarılmasına, tek hisseye yatırım tavanının %1'den %5'e yükseltilmesine ve devlet tahviline yatırım payının %70'ten %50'ye indirilmesine karar verildiği belirtildi.
Sigorta acentelerinin, brokerlerinin ve eksperlerinin bölgede hasar bildirimlerini kesintisiz sürdürmesi için Türkiye genelinde "statik IP" zorunluluğu askıya alındı.
Olağanüstü Hal (OHAL) ilan edilen illerde trafik sigortası poliçelerinin zamanında yenilenememesi nedeniyle ilave prim (sürprim) istenmeyeceği ifade edildi.
OHAL ilan edilen illerde zorunlu trafik sigortası ve Zorunlu Deprem Sigortası (DASK) poliçelerinde prim ödemelerinde tahsilatları en erken 8 Mayıs'ta başlamak üzere en az 6 taksit yapılması zorunluluğunun getirildiği belirtildi. OHAL ilan edilen illerde DASK poliçelerinin, ağır hasar durumu hariç olmak üzere, otomatik olarak yenilenmesi sağlandı. DASK ve TARSİM poliçeleri hariç olmak üzere bireysel sigortalara ve zorunlu sigortalara ilişkin yenilenemeyen poliçelerin tahsilatı ve teminatı 8 Mayıs'a kadar uzatıldı. Kredi bağlantılı sigortalar hariç yeni poliçelerde tahsilat yapılamaması durumunda, prim tahsilatı en erken 8 Mayıs'a ötelendi.
Türkiye Sigorta Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği (TSB) tarafından sigorta hasar ihbar hatlarının yanı sıra 'IVR düzenlemesi' ile tekil bir iletişim numarası belirlendi, internet sitesinde güncellendi. Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde görülen uyuşmazlıklarda belirli bir süre içinde tamamlanması gereken işlemler kapsamında hakların haleldar olmaması için gerekli hassasiyetin gösterilmesi talimatı verildi.

20 MİLYAR DOLARDAN FAZLA KAYIP SÖZ KONUSU

Verisk Extreme Event Solutions'a göre, 6 Şubat 2023'te meydana gelen yıkıcı depremlerin 20 milyar dolardan fazla ekonomik kayba yol açması bekleniyor. Sigortacılar ve reasürörlerin de bu kaybın 1 milyar dolardan fazlasını karşılaması öngörülüyor. Bu, bölgede var olan büyük bir koruma açığının olduğunu vurgulamakta ve toplam kaybın beklenen 19 milyar doları veya daha fazlasının sigorta tarafından karşılanmayacağı, devletin büyük çoğunluğunu karşılayacağı anlamına geliyor.

Akif Eroğlu, "Şu anda o bölgede 1 milyon 129 bin DASK poliçesi var. Toplam 2 milyon 150 bin civarında konut var o bölgede ve bunun yaklaşık %50'si sigortalı. Dolayısıyla buradaki hasar ödemeleri milyarlara ulaşacaktır" dedi. Bölgedeki ticari fabrikalar ve iş yerleri ile ilgili de sigorta korumasının bulunduğunu aktaran Eroğlu, "Onlarla ilgili de iş durması, kâr kaybı ve fiziksel zararlarla alakalı çalışmalarımız var. Sektörümüzle yaptığımız çalışmalarda yaklaşık 12 milyar liralık bir maliyetin de oradan gelmesini bekliyoruz. Yani kaskoya 1 milyar lira, ticari iş yerleri için de 12 milyar lira olmak üzere sektörümüz 13 milyar liralık karşılık ayırmış durumda" ifadelerini kullandı. Ek olarak hayat sigortasına da değinen Eroğlu, deprem bölgesinde 1 milyon 700 bin kişinin hayat sigortasının bulunduğunu, bunun toplam teminatının 234 milyar lira olduğunu, 850 milyon liralık bir tazminat ödemesi yapılacağını beklediklerini söyledi.

SİGORTALI HASAR 1 MİLYAR DOLARI BULABİLİR

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen ve Türkiye ile Suriye'yi etkileyen depremlerde sigortalı hasarı ölçmenin zor olduğunu ancak hasarın büyük ihtimalle 2 milyar dolar ile 4 milyar dolar arasında olabileceğini açıkladı. Fitch Ratings, Türkiye ve Suriye'yi etkileyen depremlerin sigortalı hasarlarına yönelik yayınladığı notta, bölgelerdeki düşük sigorta kapsamı nedeniyle sigortalı hasarların "çok daha düşük" olduğunu ve yaklaşık 1 milyar doları bulabileceğini kaydetti. Notta, ayrıca sigortalanmış kayıpların büyük oranda reasüransla telafi edileceği de belirtildi.

105 BİN BİNANIN ACİLEN YIKILMASI GEREK

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nca depremden etkilenen bölgelerde 19 Şubat tarihi itibarıyla yürütülen hasar tespit çalışmaları kapsamında 830 bin 783 binadaki 3 milyon 273 bin 605 bağımsız birimde hasar tespit çalışması yapıldı. 105 bin 794 binadaki 384 bin 545 bağımsız birimin acil yıkılması gereken, ağır hasarlı ve yıkık olduğu tespit edildi. 24 bin 464 binadaki 133 bin 575 bağımsız birimin orta hasarlı, 205 bin 86 binadaki 1 milyon 91 bin 720 bağımsız birimin az hasarlı, 407 bin 786 binadaki 1 milyon 409 bin 654 bağımsız hasarsız olduğu tespit edildi. Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Kahramanmaraş, Malatya, Hatay, Kilis, Osmaniye ve Şanlıurfa'da toplamda 20 bin 662 binadaki 71 bin 52 bağımsız bölümün yıkıldığı tespit edildi.

CAN KAYBI 72 BİNİ BULABİLİR

TÜRKONFED'in Kahramanmaraş depremlerinin sonuçları ile ilgili hazırladığı 'Kahramanmaraş Depremi Afet Ön Değerlendirme Raporu'na göre 7.7 ve 7.6 şiddetinde meydana gelen depremlerin 70,75 milyar doları konut zararı, 10,4 milyar doları milli gelir kaybı ve 2,91 milyar doları işgünü kaybı olmak üzere toplamda 84.1 milyar dolar hasara neden olmasının beklendiği ifade edildi. Söz konusu hesaplamalar 2021 dolar bazlı veriler üzerinden yapıldı. Raporda ayrıca, can kaybı sayısının da 72 bin 663'e kadar çıkabileceği kaydedildi.

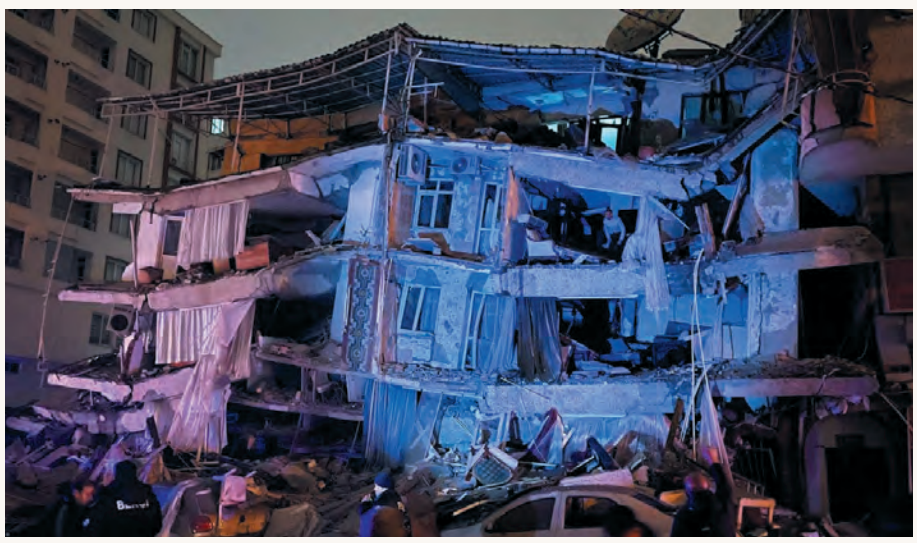
› › › **GAZİANTEP'te toplam 228 bin 272 binadaki 842 bin 811 bağımsız birimde hasar tespit çalışması yapıldı.15 bin 8 binadaki 36 bin 620 bağımsız birimin acil yıkılması gereken ağır hasarlı ve yıkık olduğu tespit edildi. 5 bin 662 binada bulunan 22 bin 829 bağımsız birimin orta hasarlı, 42 bin 945 binadaki 252 bin 89 bağımsız birimin az hasarlı, 135 bin 809 binada bulunan 461 bin 926 bağımsız birimin de hasarsız olduğu tespit edildi.**

› › › ADIYAMAN'da toplam 63 bin 452 binada yapılan çalışmada 190 bin 693 bağımsız birimin hasar tespit çalışması yapıldı. Çalışmalarda 13 bin 730 binadaki 44 bin 817 bağımsız birimin acil yıkılması gereken ağır hasarlı ve yıkık olduğu tespit edildi. 4 bin 338 binadaki 17 bin 489 bağımsız birimin orta hasarlı, 19 bin 410 binada bulunan 63 bin 737 bağımsız birimin az hasarlı, 18 bin 598 binada yer alan 40 bin 37 bağımsız birimin de hasarsız olduğu tespit edildi.

Bölge ve il bazında yürürlülükteki poliçeler

BÖLGE	KONUT SAYISI	SİGORTALI KONUT SAYISI	POLİÇE DAĞILIMI	SİGORTALILIK ORANI	PRİM	PRİM ORANI
MARMARA	6.840.000	4.456.858	%39,30	%65,20	1.436.096.167	%49,10
İÇ ANADOLU	3.780.000	1.953.817	%17,20	%51,70	263.297.581	%9,00
EGE	2.970.000	1.717.586	%15,10	%57,80	562.058.686	%19,20
AKDENİZ	2.517.000	1.272.334	%11,20	%50,50	212.781.779	%7,30
KARADENİZ	1.933.000	922.165	%8,10	%47,70	214.924.843	%7,40
GÜNEY DOĞU ANADOLU	1.124.000	562.244	%5,00	%50,00	67.872.389	%2,30
DOĞU ANADOLU	868.000	468.188	%4,10	%53,90	167.109.967	%5,70
TOPLAM	**20.032.000**	**11.353.192**	**%100**	**%56,70**	**2.924.141.413**	**%100**

› › › DİYARBAKIR'da toplam 45 bin 149 binada 373 bin 947 bağımsız birimde hasar tespit çalışması yapıldı. 1.110 binada yer alan 8 bin 284 bağımsız birimin acil yıkılması gereken ağır hasarlı ve yıkık olarak tespit edildi. 1.044 binadaki 12 bin 106 bağımsız birimin orta hasarlı, 10 bin 977 binada bulunan 109 bin 784 bağımsız birimin az hasarlı, 27 bin 334 binadaki 226 bin 953 bağımsız birimin ise hasarsız olduğu tespit edildi.

DEPREME DAYANIKLI BİNA MALİYETİ 465 MİLYAR DOLAR

Dünya Bankası'nın Aralık 2021'de yayımladığı rapora göre, Türkiye'deki yapı stoğunun büyük bölümünün 2000'den önce inşa edildiği belirtilirken milyonlarca özel mülkün acilen güçlendirilmesi gerekliliğine dikkat çekildi. Dünya Bankası'na göre evleri güvenli hale getirmenin maliyeti ise 465 milyar dolar. Şimdiye kadar 6,7 milyon konutun sadece %4'ü yenilendi. Dünya Bankası'nın Küresel Afet Sonrası Hasar Tahmini raporunda (GRADE) ise 6 Şubat'ta Türkiye'yi vuran iki büyük depremin yaklaşık 34,2 milyar dolarlık doğrudan fiziksel hasara yol açtığı, yeniden inşa ve iyileştirme maliyetlerinin ise bu miktarın iki ya da üç katı olabileceği belirtildi. Ayrıca Dünya Bankası Kahramanmaraş'taki deprem felaketlerinin ardından 1,78 milyar dolar bağış yapacağını açıkladı.

DEPREM BÖLGESİNDE SAHA ÇALIŞMALARINA BAŞLANILDI

TOBB SEİK Başkanı ve TÜSED Başkanı Ahmet Nedim Erdem, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından deprem

Ahmet Nedim Erdem

bölgesinde saha çalışmalarına başlanıldığını, vatandaşların hasar tespit sürecine ilişkin herhangi bir endişeye kapılmaması gerektiğini ifade etti. Erdem, "Geçmişte yaşanan depremlerde de olduğu gibi Kahramanmaraş depreminden zarar gören sigortalıların yaralarını bir nebze olsun sarabilmek, mağduriyetlerin bir an önce giderilmesini sağlamak amacıyla sigorta eksperleri olarak deprem bölgesinde saha çalışmalarımıza başladık. Zorunlu Deprem Sigortası (DASK) ve ihtiyari deprem teminatı sunan sivil ya da ticari rizikolara ilişkin tüm sigorta poliçelerindeki hasar tespit çalışmaları için ülkemizin her bölgesinde faaliyet gösteren deprem hasarları konusunda uzman, ilgili branşta ruhsatname sahibi eksperlerimiz bölgeye intikal ettiler. Lütfen vatandaşlarımız hasar tespit sürecine ilişkin herhangi bir endişeye kapılmasın" açıklamasında bulundu.

› › › ŞANLIURFA'da toplam 63 bin 428 binadaki 327 bin 130 bağımsız birimde hasar tespit çalışması yapıldı. 663 binada bulunan 3 bin 535 bağımsız birimin acil yıkılması gereken ağır hasarlı ve yıkık olduğu tespit edildi. 829 binada 5 bin 932 bağımsız birimin orta hasarlı, 22 bin 913 binadaki 165 bin 453 bağımsız birimin az hasarlı, 30 bin 964 binada yer alan 123 bin 916 bağımsız birimin de hasarsız olduğu tespit edildi.

9 ADIMDA ZDS

1. Depreme karşı bir devlet güvencesi

Zorunlu Deprem Sigortası, devlet tarafından sunulan bir güvence. Bu sigorta, konutları depreme ve depremin doğrudan neden olduğu yangın, infilak, yer kayması ve tsunami gibi afetlere karşı güvence altına alır.

2. Sahip olmak çok kolay

Evlerinin ve ailelerinin geleceğini güvence altına almak isteyen konut sahipleri, en yakın sigorta acentesine veya banka şubesine giderek sigortalarını yaptırabilirler. Konut ve kimlik bilgilerini beyan eden herkes poliçe sahibi olabilir.

3. Alım gücüne uygun aylık primler

Yıllık olarak düzenlenen poliçelerin prim tutarları konutun yapı tarzına, brüt yüz ölçümüne, inşaat yılına, kat sayısına ve bulunduğu mahallenin risk grubuna göre hesaplanır. DASK, prim tutarını tüm vatandaşların karşılayabileceği seviyede tutmaya özen gösterir.

4. İndirim seçenekleri

Poliçesini her yıl yenileyen poliçe sahipleri yenileme indiriminden faydalanır. İnşaat tarihi ve kat sayısına göre indirim/sürprim uygulanır.

5. Yeni bir hayata başlangıç

Poliçe sahibi, konutu depremde hasar gördüğünde ilk olarak ALO DASK 125 Çağrı Merkezi'ne başvurur. Yetkiliye, poliçe ve/veya vatandaşlık numarası, depremden hasar gören konutun açık adresi ve telefon numarasının verilmesi hasar takip dosyasının açılması için yeterli.

6. Hızlı hasar tespit

Sigortalının hasar başvurusunun ardından DASK Hasar Tespit Görevlisi sigortalı konutları ziyaret eder. Böylece uygun olan en kısa sürede hasar tespit edilerek, tazminat tutarı belirlenmiş olur.

7. Kısa sürede karşılanan zarar

Tazminat tutarı, DASK tarafından en kısa zamanda tapuda adı geçen hak sahibinin adına en yakın banka şubesine gönderilir.

8. Deprem sonrası hızlı toparlanma

Zorunlu Deprem Sigortası sahipleri, depremin evlerine verdiği maddi zararı hızlı ve kolayca giderme olanağı yakalar. Bu "hayati" olanak, hayatın kısa sürede kaldığı yerden devam edebilmesini mümkün kılar.

9. Deprem geçer hayat devam eder

Zorunlu Deprem Sigortası ile geleceğinizi ve sevdiklerinizi güvence altına alırsınız. Sadece bununla kalmaz, olası bir deprem felaketinde, başkalarının da hayatına "yeniden" ışık doğmasına aracılık etmiş olursunuz.

• TÜRK REASÜRANS GENEL MÜDÜRÜ SELVA EREN:

Depremlerin ardından 24 saat geçmeden ilk hasar ödemesini gerçekleştirdik

"COĞRAFYAMIZDA MEYDANA GELEBİLECEK OLASI BÜYÜK BİR DEPREMİ GÖZ ÖNÜNE ALARAK ATTIĞIMIZ ADIMLAR SAYESİNDE DEPREMLERİN HEMEN ARDINDAN HIZLA HAREKETE GEÇTİK. DEPREMLERİN ARDINDAN HENÜZ 24 SAAT GEÇMEDEN İLK HASAR ÖDEMESİNİ GERÇEKLEŞTİRDİK."

Kahramanmaraş depremi sonrası hasar süreçleriyle ilgili bilgilendirmelerde bulunan Türk Reasürans Genel Müdürü Selva Eren, "Türk Reasürans olarak, DASK'ın teknik işleticiliğini devraldığımız 8 Ağustos 2020 tarihinden bu yana DASK'a fayda ve değer yaratacak birçok çalışma yürüttük ve yürütmeye devam ediyoruz. Bu kapsamda, çalışmalarımızın odağına her zaman deprem sonrası hazırlık planlarımızı koyarak hareket ettik. Ankara Olağanüstü Yönetim Merkezimizi açtık, bilgi teknolojileri altyapı sistemlerimizi yeniledik, ödeme kapasitemizi 117 milyar lira seviyesine çıkardık, ihbar sistemlerimizi günün koşullarına uygun hıza ulaştırdık. Coğrafyamızda meydana gelebilecek olası büyük bir depremi göz önüne alarak attığımız bu adımlar sayesinde depremlerin hemen ardından hızla harekete geçtik. İlk olarak Ankara Olağanüstü Yönetim Merkezimizdeki ekiplerimize, İstanbul ekiplerimizin de katılımıyla tam kadro çalışmalarımızı başlattık. Yenilenen teknolojik altyapımız sayesinde bilgi sistemlerimiz sınırsız eşzamanlı ihbarı karşılayabilen, 24 saatte 96 bin hasar dosyasını işleyebilen duruma gelmiştir. Bu iyileştirme sonucunda vatandaşlarımızın hasar bildirimlerini sorunsuz yapabilmesi garanti altına alınmış olup, Alo DASK 125 Çağrı Merkezimiz, e-devlet ve web sayfamız üzerinden sigortalılarımız 7/24 esası ile anlık olarak kesintisiz bir şekilde hasar ihbarında bulunabilmektedir. Bununla birlikte, öncelikle belirtilmesi gereken önemli bir husus olarak, hasar ödemelerinin çok hızlı yapılabilmesi için, yıkık, acil yıkılacak ve ağır hasarlı binalarda sigortalıların ihbarını dahi beklemeksizin T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından resmi hasar tespitleri tamamlanmış konutların listelerinden hasar dosyaları resen açılmakta, başkaca bir rapora gerek görülmeden ve en hızlı şekilde ödemeleri gerçekleştirilmektedir" şeklinde konuştu.

'HASAR ÖDEMELERİ HIZLA DEVAM EDİYOR'

Kurum olarak depremlerin ardından henüz 24 saat geçmeden ilk hasar ödemesini gerçekleştirdiklerini vurgulayan Eren, "24 Şubat 2023 tarihi itibarıyla tarafımıza ulaşmış 277 bin 874 adet hasar ihbarı bulunmaktadır. Ödemelerimiz hızla devam ediyor. Tarafımıza ulaşan hasar ihbarı sayısı ve ödenen tazminat tutarı bilgilerini haftalık olarak kamuoyu ile paylaşıyoruz. Amacımız, tüm vatandaşlarımızın aynı anda doğru ve şeffaf bilgilere erişimini sağlamak" ifadelerine yer verdi.

'HEDEFİMİZ %100 SİGORTALILIK'

Deprem sonrası yaşanan acı tecrübelerin, sigortalı olma eğilimini de etkileyerek sigortalılık oranlarında bir artışa etki ettiğini belirten Eren, "Bugün itibarıyla ülke genelinde günlük üretimde ise %112 oranında artış mevcuttur. Hakkâri, Muş, Bingöl, Niğde, Bayburt, Kayseri ve Batman sigortalılık oranında artış görülen başlıca iller olarak öne çıkmaktadır. Bu artış, bir yandan da vatandaşlarımızın Zorunlu Deprem Sigortası'na sahip olma ihtiyacıyla hareket ettiğini ve kuruma olan güveni de göstermektedir. Kurum olarak %100 sigortalılık hedefimizle tüm iletişim kanallarını aktif şekilde kullanarak, mümkün olan her mecradan, vatandaşlarımıza ulaşmak, onları bilgilendirmek, deprem gerçeği ve sigortalılık bilinci konusunda farkındalıklarını beslemek için çalışıyoruz, çalışmaya devam edeceğiz" dedi.

• MARSH TÜRKİYE EŞ CEO'SU YEŞİM AKSÜT:

Yaraları sarmada sigortanın önemi büyük

"SİGORTA, EKONOMİK VE SOSYAL AÇIDAN DEPREMİN YARALARINI SARMADA ÖNEMLİ BİR ARAÇ. BU DOĞRULTUDA DEPREM SİGORTALARINA OLAN FARKINDALIĞIN ARTIRILMASI VE SİGORTA BİLİNCİNİN GELİŞMESİ İÇİN ÇALIŞMALAR YAPILMALI."

6 Şubat'ta gerçekleşen Kahramanmaraş merkezli depremlerin verdiği hasar hakkında konuşan Marsh Türkiye Eş Ceo'su Yeşim Aksüt, büyük ağırlığı konut hasarları olmakla birlikte depremlerin sanayi tesislerinde ve küçük işletmelerde de yıkıma sebebiyet verdiğini belirtti. Aksüt, Fitch'in 6 Şubat tarihinde yaptığı açıklamaya göre Türkiye ve Suriye'yi etkileyen depremlerde sigortalanabilir kaybın büyük ihtimalle 2 milyar doları aşabileceği hatta 4 milyar dolara ulaşabileceğinin öngörüldüğünü söyledi.

'EKSPERTİZ ÇALIŞMALARI ZAMAN ALACAK'

Meydana gelen deprem sonrası hasar dosyalarının açıldığının altını çizen Aksüt, "Özellikle DASK ağırlıklı ekspertiz çalışmaların başladığını söyleyebiliriz. Deprem sonrası yaşanan ulaşım zorluğu, hala farklı noktalarda enkaz kaldırma çalışmalarının devam etmesi ve açılan hasar dosyalarının fazlalığı nedeniyle ekspertiz çalışmalarının zaman alacağını öngörüyoruz" dedi. Sigortanın ekonomik ve sosyal açıdan depremin yaralarını sarmada önemli bir araç olduğunu vurgulayan Aksüt, "Bu doğrultuda deprem sigortalarına olan farkındalığın artırılması ve sigorta bilincinin gelişmesi için yapılabilecek pek çok şey var. Bu anlamda kamu, akademi dünyası ve özel sektöre görevler düşüyor. Türkiye Sigorta Birliği'nin strateji raporunda hem sigorta sektörünün gelişmesi ve ülkemizde yaygınlığının, penetrasyonun artırılmasının önündeki engellere hem de bu engellere getirilebilecek çözüm önerilerine değiniliyor. Gelişmiş ülke örneklerinden de yola çıkarak, sigortanın eğitimde zorunlu müfredata girmesi, sigortanın basitleşmesi ve yaygınlaşmasına olanak tanıyacak hukuki ve mevzuatsal düzenlemelerin bir an önce hayata geçirilmesi gerekiyor. Sigortayı ve sigortacılık ürünlerini tanıtmak için organizasyonlar, kampanyalar, yarışmalar, sigortanın toplumun daha büyük kesimi için maliyet açısından satın alınabilir hale gelebilmesi için sigorta hasar maliyetlerini azaltacak insiyatifler, dijitalleşmenin teşvik edilmesi sigorta farkındalığının ve penetrasyonunun artırılması açısından öncelikli başlıklar arasında yer alıyor" dedi.

'AFET ÖNCESİ RİSK DEĞERLENDİRMESİ YAPILMALI'

Sigorta ile eş zamanlı yönetilmesi gereken diğer bir konunun da mevcut risklerin azaltılmasına yönelik çalışmalar ve acil durum eylem planları olduğunu açıklayan Aksüt, "Deprem çok iyi koordine olmuş bir acil durum müdahale yapısını ve sonrasında iş kurtarma stratejilerini içeren bir kriz organizasyonunu da gerektiriyor. Dolayısıyla tüm paydaşların bir afet sonrasında nasıl aksiyon almaları gerektiğini de önceden planlamaları gerekiyor. Afet öncesi risk değerlendirmesinin yapılması, iyileştirme planlarının belirlenmesi, gerekli kaynakların sağlanması ve bu kaynakların kullanımı için acil eylem planlarının oluşturulması büyük önem taşıyor" şeklinde konuştu.

• DOĞA SİGORTA GENEL MÜDÜRÜ COŞKUN GÖLPINAR:

Deprem teminatında %100 sigortalılık hedefinin yakalanması gerekli

Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen ve 11 ili etkileyen depremin tahmini maddi hasarıyla ilgili tahminlerde bulunan Doğa Sigorta Genel Müdürü Coşkun Gölpınar, "Konuyu iki farklı yaklaşım modeli ile irdeleyebiliriz. Bunlardan ilki; 17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen Gölcük Depremi'nin Türkiye ekonomisine maliyeti Devlet Planlama Teşkilatı verilerine göre yaklaşık 20 milyar dolar olup Kahramanmaraş merkezli iki büyük depremin daha geniş bir alana etki etmiş olmasına karşın, Gölcük depreminde etkilenen çok büyük sanayi bölgeleri olması nedeni ile maliyeti minimum düzeyde döviz bazında %30 artırdığımızı varsayarsak 26 milyar dolar maliyet ile karşı karşıya kalmaktayız. İkincisi ise; 11 ili etkileyen depremde son gelen bilgiler kapsamında 132 bin 898 bina incelenmiş olup bunun karşılığında 761 bin 104 bağımsız bölüm incelenmiştir. 7 bin 584 binanın yıkıldığı, 12 bin 617 adet binanın ağır hasarlı olduğu belirlenmiş olup bu bilgiler ışığında yaklaşık 120 bin adet bağımsız bölümün değersiz hale gelmiş olduğunu kabul edebiliriz ki DASK kurumundan alınan en son bilgilere istinaden hasarlı konut sayısı 120 bin mertebelerindedir. Yapı yaklaşık m2 birim maliyet ortalamasını 9 bin 250 lira (500 dolar) kabul etmemiz durumunda ortalama bağımsız bölümlerin 120 m2 olduğu var sayımı ile 120 bin adet toplam konutta ortaya çıkan hasar rakamı 133,2 milyar lira karşılığı 7,2 milyar doları bulmuş olacaktır. Ortaya çıkan bu rakamlar yaklaşık 10 günlük veriler olup devam eden artçılar nedeni ile az hasarlı ve orta hasarlı binalardan da değersiz duruma geçecek binalar olacaktır. Bahsi geçen 11 ildeki yolları, liman hasarlarını, hastaneleri, iletişim hatlarını, alt yapı işleri ile bu bölgede bulunan büyük fabrikalardaki hasarları da ilave ettiğimizde belirttiğim 26 milyar dolar mertebesindeki toplam maliyet rakamına ulaşması çok uzak bir ihtimal değildir" ifadelerini kullandı.

'HASAR TESPİT ÇALIŞMALARINA BAŞLANDI'

Deprem bölgesinde yapılan hasar tespit sürecinden de bahseden Gölpınar, "Hasar tespiti için depremin meydana geldiği 11 şehre ivedilikle deprem konusunda uzman serbest eksperler yönlendirmek sureti ile çalışmaları başlattıklarını söyleyerek, serbest eksperlerin konut, ticari ve sınai tesislerine hızlıca ulaşarak hasar tespit çalışmalarına başladıklarını vurguladı.
Hasar tespit çalışmalarında farklı yöntemler kullanıldığını kaydeden Gölpınar, bu yöntemleri şöyle sıraladı:
"- Drone'lar ile yıkılan yerlerin tespit edilmesi ve denetleme işlemleri.
- Serbest eksper olarak çalışan inşaat mühendislerinin sahada enkazları inceleyerek yaptıkları hasar tespitleri. Hasar tespiti mühendisleri tarafından gözle yapılan bir inceleme olup, binaların taşıyıcı sisteminde deprem kaynaklı bir hasarın olup olmadığına bakılmaktadır. Taşıyıcı sistemden kasıt; kolonlarda, kirişlerde, dolayısı ile taşıyıcı sistemlerde herhangi bir çatlama, burkulma, kesme izlerinin olup/olmadığının incelenmesidir.
- İl ve ilçelerde yüksek risk görülen yerlerde farklı deprem denetleme cihazları ile de çalışmalar yapılmaktadır."
Gölpınar, hasar ödeme süreçlerinin akışını ise şu şekilde sıraladı:
"- DASK adına görevlendirilen bağımsız hasar tespit görevlilerince yapılacak tespitlerin sonucunda belirlenen tazminat ödemeleri, doğrudan DASK kurumu tarafından yapılıyor.
- İhtiyari olarak alınan deprem teminatına sarkan tazminat ödemeleri serbest eksperler incelemesi ve akabinde yazılan hasar ekspertiz raporuna istinaden ivedilikle hak sahiplerine ödenmektedir."

'DEPREM VE AFET BAKANLIĞI KURULMALI'

Deprem sigortalarına olan farkındalığı değerlendiren Gölpınar, sözlerine şöyle devam etti: "Maddi güvence sağlayan sigorta poliçelerinin Türkiye'nin deprem kuşağında olması da göz önüne alındığında özellikle deprem teminatında %100 sigortalılık hedefinin yakalanması gerekiyor ki olası depremler sonrasında yaşamın normale dönmesine hızlıca katkı sağlayabilsin. Bu duruma gelebilmek için küçük yaşlardan başlayan bir deprem bilincinin yerleştirilmesi, üniversiteler aracılığı ile depremin halkımıza sık sık sempozyumlar ile anlatılması, deprem sigorta günleri ile hatırlatılması gerekli. Deprem konuları ile ilgili Deprem ve Afet Bakanlığı'nın ivedilikle kurulması ve Japonya deprem modellemelerinin Türkiye'ye uygulanmasının sağlanması gerekiyor. Yaşadığımız depremlerde sıkça gördüğümüz görüntülerden de anlaşılacağı üzere yapı denetim sisteminin tekrardan ele alınarak günümüz koşullarına göre organize edilmesi gerekmektedir. Mahalle bazında Deprem Afet Koordinasyon timlerinin kurularak eğitimler ile birlikte mikro ölçekte olası deprem sonrası yaşanabilecek olumsuzlukların tatbikatlarının yapılıp hayata en kısa sürede tutunulmasının sağlanması gerekli."

"MADDİ GÜVENCE SAĞLAYAN SİGORTA POLİÇELERİNİN TÜRKİYE'NİN DEPREM KUŞAĞINDA OLMASI DA GÖZ ÖNÜNE ALINDIĞINDA ÖZELLİKLE DEPREM TEMİNATINDA %100 SİGORTALILIK HEDEFİNİN YAKALANMASI GEREKİYOR Kİ OLASI DEPREMLER SONRASINDA YAŞAMIN NORMALE DÖNMESİNE HIZLICA KATKI SAĞLAYABİLSİN."

• AVEON GLOBAL SİGORTA YÖNETİM KURULU BAŞKAN YARDIMCISI A. KERİM BAĞDAŞ:

Deprem sigortalarına farkındalığı artıracak çalışmalar yapılmalı

Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası değerlendirmelerde bulunan Aveon Global Sigorta Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı A. Kerim Bağdaş, depremin sıcak bir gündem olması nedeniyle can kayıpları ve maddi zararın büyüklüğünün henüz netleşmediğini belirterek, "Sosyolojik olarak iyileşme sürecinin hemen ardından deprem sigortalarında farkındalığı artıracak çalışmalar yapılacağını düşünüyoruz. Deprem gerçeği ile tekrar yüzleşmemiz sebebiyle yapılacak çalışmalar daha ayağı yere basan ve sonuç odaklı olacaktır. Milletimizi sigortaya daha yakınlaştıracak, sürdürülebilir planların hayata geçirilmesi artık bir zorunluluk halini almıştır. En önemli çıkarım olarak da geçmişte olabilir denilen sigorta poliçelerinin artık olmalı şeklinde lanse edilerek bilinç ve tüketim düzeyi artırılmalıdır diye düşünüyoruz. Bunu beraber yaşayıp göreceğiz" ifadelerine yer verdi.

'ORANLAR YETERLİ DEĞİL'

Bağdaş, sigortaya olan ilgiliyle ilgili şunları söyledi: "Sigortalılık oranı hakkında TSB ve diğer otoritelerin istatistiğine baktığınızda %50'lere varan bir DASK poliçe oranı var. Bu elbette hiç de yeterli değil. DASK oranının artışına paralel olarak konut sigortalarının da, iş yeri sigortalarının da daha yüksek penetrasyona ulaşarak tamamlayıcı poliçelerin güçlendirilmesi şart."

"SOSYOLOJİK OLARAK İYİLEŞME SÜRECİNİN HEMEN ARDINDAN DEPREM SİGORTALARINDA FARKINDALIĞI ARTIRACAK ÇALIŞMALAR YAPILACAĞINI DÜŞÜNÜYORUZ. DEPREM GERÇEĞİ İLE TEKRAR YÜZLEŞMEMİZ SEBEBİYLE YAPILACAK ÇALIŞMALAR DAHA AYAĞI YERE BASAN VE SONUÇ ODAKLI OLACAKTIR."

“Kahramanmaraş Depremi son

Türkiye’nin bir deprem ülkesi olduğunu belirten **Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Şükrü Ersoy**, Kahramanmaraş merkezli 7.7 ve 7.6 büyüklüğünde gerçekleşen depremlerin, son yüzyılın en büyük depremleri olduğunu ifade etti.

Deprem gerçeği tüm acısıyla tekrar Türkiye’nin gündeminde. Kahramanmaraş’ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde 7.7 ve 7.6 büyüklüğünde meydana gelen depremler çok sayıda can kaybına ve bina yıkımına yol açtı. 11 ilin etkilenmesine neden olan depremler, son yüzyılın en büyük deprem felaketlerinden biri olarak kayıtlara geçti. Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi Dekanı, Yıldız Teknik Üniversitesi Doğa Bilimleri Araştırma Merkezi Başkanı ve AFAD Bilimsel Danışma Kurulu Üyesi Prof. Dr. Şükrü Ersoy, Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen 2 büyük depremle ilgili değerlendirmelerini Sigortacı Gazetesi’ne anlattı.

››› DASK ile parametrik sigortanın birbirine paralel bir şekilde yürüyecek sistemler olduğunu belirten Prof. Dr. Ersoy, “Parametrik sigorta, özellikle orta ölçekteki iş yerleri için geliştirilmiş bir sigorta sistemi. Bu sistemin Türkiye’de yerleşmesi gerektiğini düşünüyorum” dedi.

‘BU TRAVMAYI ATLATMAK BİRKAÇ YILI ALACAK’

Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen ve 11 ili etkileyen depremlerin şiddeti ve verdiği hasar ile ilgili neler söylemek istersiniz?

Türkiye bir deprem ülkesi. Bizim tarihimiz büyük depremlerle dolu. Bu tarihsel kayıtlarda da sabit ama son yüzyıldan beri yaşadığımız en büyük depremlerden ikisini gördük. Dünya deprem tarihine damgasını vurabilecek, tarihte iz bırakabilecek kadar büyük bir deprem, büyük bir felaket yaşadık. Kahramanmaraş’ta yaşanan ilk deprem 7.7 büyüklüğündeydi. Ondan 9 saat sonra meydana gelen deprem de 7.6 büyüklüğündeydi. Bu depremlerde geniş bir alan, 11 il birden etkilendi. Dolayısıyla deprem sonrası yapılan müdahalelerde epey zorlandık. 10 binlerce ev yıkıldı, şimdiye kadar kaydedilen 40 binden fazla can kaybı ve 120 binden fazla yaralı var. Etki derecesi uzun zamanda kendini gösterebilecek büyük bir travmalar dizisini yaşıyoruz. Bu gerçekten çok büyük bir deprem çünkü depremin süresi 1 buçuk dakikaydı. Biliyorsunuz ki Kocaeli Depremi 45 saniye süren 7.4 büyüklüğündeki bir depremdi. Fakat bu deprem 1 buçuk dakika sürdü ve 7.7 büyüklüğündeydi. 7.7’nin büyüklüğünü şöyle açıklamak isterim; 7.7 büyüklüğündeki deprem aslında neredeyse 3 tane 7.4 demektir. Deprem büyüklükleri logaritmatik arttığı için 7.4 ile 7.7 arasında enerji bakımından yaklaşık 3 kat fark var. Dolayısıyla neyle karşı karşıya olduğumuz bu açıdan belli. Büyük bir can kaybı, büyük bir maddi kayıp yaşıyoruz. Dışarıda kalan vatandaşlarımız için büyük bir çalışma var. Kış koşullarında barınma, beslenme, sağlık, güvenlik gibi sorunlarla baş başalar. Diğer taraftan enkazdan canlı ya da cansız çıkarılan vatandaşlarımızın kimliklerinin bulunma işlemleri var. Bir dizi sigorta problemi yaşanacak. Mal kayıpları, ev, araba ve diğer kayıplar açısından önemli bir sigorta ve hukuk problemi var. Bir kaos içerisindeyiz. Bu travmayı atlatmak da bizim için birkaç yıl alacak. Öncelikle kalıcı konutların sağlanması gerekiyor ki insanlar sokaklarda yaşamasın, bu en önemli hususlardan bir tanesi. Türkiye büyük bir dayanışma içerisinde. Bu travmayı atlatmaya çalışıyor. Çok güzel bir dayanışma örneği veriyoruz. Ama esas olan afet meydana geldikten sonra yaptıklarımız değil. Bu bir nevi yara sarma yaklaşımı. Bu işin böyle olmaması gerekiyor. Esas olarak deprem öncesinde yapılacak çalışmalara ağırlık verilmesi gerekiyor.

‘YAPI VE ZEMİNİN BARIŞIK OLMASI GEREKİYOR’

Bölgede ilk olarak 7.7 büyüklüğünde ve ikinci olarak da 7.6 büyüklüğünde deprem meydana geldi. Yaşanan bu büyük çaptaki depremler diğer fay hatlarını etkiler mi, aynı fay hattında tekrar bu büyüklükte bir depremin meydana gelme riski var mı?

Bu iki büyük depremden sonra aynı yerde bir daha uzun süre deprem yaşanmayacak. En az 200 yıl deprem olan yerlerde deprem yaşanmaz. Ancak deprem olan yerlerde bir rahatlama olurken, depreme komşu olan yerlerdeki fay zonlarında yeni depremler olabilir. Ama bunun süresini bilemeyiz. Teorik olarak komşu alanlar risk altında. İkinci depremden sonra Çardak Fayı kırılmıştı. Adana tarafına bir gerilim yükledi. Bundan sonraki depremlerden bir tanesi Adana ve çevresinde olursa şaşırmayız. Bunun dışında Kahramanmaraş’ın doğusuna, Malatya’ya doğru bir gerilim var. Süresini bilemesek de oralarda teorik olarak deprem beklenir. Aynı şekilde 2020’de Elâzığ depremi olmuştu. O depremde de Hazar Gölü ile Pütürge arasındaki bölüm rahatlamıştı. Stres Maraş’a aktarılmıştı ve biz o dönemde Kahramanmaraş’ın risk altında olduğunu söylemiştik. Bir risk de Hazar Gölü’nden doğuya doğru Palu’dan Bingöl’e olan kesimde var. Bu saydıklarım Doğu Anadolu Fayı üzerinde olan risk yerleri. Bunun dışında Kuzey Anadolu Fayı üzerinde de yerleşim olan önemli yerler var. Bunlardan bir tanesi İstanbul. Batı Anadolu’da yine deprem kapasitesi oluşturabilecek önemli fay zonları var. Batı Anadolu’da 1970’ten bu yana büyük bir deprem yok. Bunları üst üste eklediğimizde Türkiye bir deprem ülkesi. Aktif, dinamik bir ülke ve derler ki Türkiye’nin %92’si deprem bölgesi. Bu bana göre yanlış. Türkiye’de depremden etkilenmeyecek hiçbir yer yok. Altından fay geçmesi gerekmiyor, uzaktaki bir depremden de bir yerleşim yeri etkilenebilir. Örnek olarak 2020 yılında İzmir’de olan deprem İzmir depremi değildi ama İzmir’de önemli can kayıpları yaşandı, binalar yıkıldı. Üstelik Türkiye’nin en büyük ikinci şehrinde modern binalar yıkıldı. Peki niye yıkıldı, zemin faktöründen yıkıldı. Bu son depremlerde de zemin faktörü çok ön plana çıktı. Söz gelimi Hatay’daki yıkımların en önemlilerinden bir tanesi zemin. Amik Ovası altından Ölüdeniz Fayı geçiyor. Zemini ise alüvyon dediğimiz gevşek, deprem dalgalarından çok etkilenen bir zemin. Bu zemin üzerinde Hatay’da Hassa, Kırıkhan, Antakya ve Samandağ var. Bu 4 ilçede yapı stoğu yerle bir oldu. Yüzlerce yıl ayakta kalan kültürel tarihi yapıların bile hepsi yıkıldı. Demek ki yapı öldürür cümlesi eksik, zemin de öldürür.

››› Prof. Dr. Şükrü Ersoy ile Kahramanmaraş'ta gerçekleşen depremlerle ilgili yaptığımız röportaja QR kodu okutarak ulaşabilirsiniz.

Yağmur Ceren Kural
yagmur@sigortacigazetesi.com.tr

‘AFET YAŞANMADAN ZARARLARI AZALTILMALI’

Bu tür yıkıcı depremlerin meydana gelme riski olan bölgelerde ne gibi önlemler alınmalı, çözüm önerileriniz nelerdir?

Bir afet bölgesinde yaşanıyorsa orada yara sarma politikalarını uygulayamazsınız, uygularsanız yanlış olur. Bu noktada beklenen tehlikelerin afete dönüşmeden önce önlemlerinin alınması gerekiyor. Yerleşim alanları yerleşim uygunluğuna göre kategorize edilmeli ve binalar ona göre planlanmalı. Zeminin koşullarına göre de temel atma önlemleri alınmalı. Vatandaşların afet konusundaki farkındalığının artırılması gerekiyor. Vatandaşlar proaktif olmalı; sigorta yaptırmalı, ilk yardım bilgilerini öğrenmeli. Afet ortaya çıkmadan önce afet sonucu ortaya çıkacak zararları azaltılmalı. Bu noktada ciddi eksikliklerimiz var.

yüzyılın en büyük depremiydi”

Mutlaka yapı ve zeminin barışık olması gerekiyor aksi takdirde üzerindeki yapı stokları etkilenir ve insanlar hayatlarını kaybedebilir.

‘DEPREM BÜYÜK BİR KUMAR’

Depremin yan etkilerinden bir tanesi de zemin sıvılaşması olabilir. Bu zemin sıvılaşması sonucu binalar sağlam olsa bile zemini iyi değilse birkaç kat yerin içine girebilir, heyelanlar ve yolda çatlamalar olabilir, şehir içerisinde yangınlar çıkabilir. Bunlara karşı da hazırlıklı olmak gerekiyor. Bu noktada hazırlıklı olmak için nereye yerleşeceğinizi iyi seçmeniz gerekiyor. Örneğin artık Antakya’da hasar gören yerlerde yapı yapmak yerine bazı bölgeleri imara kapatıp başka alanlara taşımanın yararlı olacağı ortada. Başlangıç olarak afet bölgelerine kamu binalarının yapılmaması gerekiyor. Çünkü vatandaş kamu binasını gördüğü zaman özendirici olur, konutlarını oraya yapmaya çalışır. Sağlam bina yapmak kolay. Depremde en güvenilir yer sağlam binaların içleridir. Binalar hasar görse de içlerinden sağ çıkmak gerekir. Böyle yıkıldığı takdirde yüzlerce, binlerce insan hayatını kaybediyor. Bir örnek olarak Kahramanmaraş’ta Ebrar Sitesi’nde 11 katlı 10 bloğun 10’unun da yıkıldığını gördük. İçeride yaşayan insan sayısı 1500, bir köy gibi. 1500 insandan birkaçını kurtarabildiğimizde çok sevindik, ya diğerleri? Deprem aslında büyük bir kumardır. Birkaç saniyede kaybettiğiniz büyük bir kumardır, yaşamla ölüm arasında büyük bir kumardır. İnsanoğlu bu kumarı oynamaya var mı? Varsa biz bu tarihi bir daha yaşayacağız. Ben bu kumarı oynamak istemiyorum deniliyorsa, aklımızı başımıza alıp çareleri varken onları yapmalıyız.

‘KENTSEL DÖNÜŞÜM ASRIN PROJESİ’

Olası bir İstanbul depremine hazırlıklı mıyız? Depreme dayanıklı olmayan binalar ve kentsel dönüşüm konusunda neler yapılmalı?

Kahramanmaraş’ta gerçekleşen bu 2 büyük deprem öncesi hep konuştuğumuz konu Marmara Depremi ve bu depremden İstanbul’un nasıl etkileneceğiydi. Bu Türkiye’nin başka bir yerinde deprem olmayacağı anlamına gelmiyordu. İstanbul’u çok konuşmamızın sebebi İstanbul çevresinde önemli bir nüfus sorununun var olması. Nüfus potansiyeli bakımından kalabalık bir şehir. Hatta Marmara’yı da içine kattığımızda birkaç ilin nüfusu 30 milyona yakın. Yani Türkiye’nin 3’te 1’i Marmara’da yaşıyor. Marmara’da 6 milyona yakın konut var. Türkiye’nin en kritik tesisleri, fabrikaları, iş gücü burada. Diğer taraftan İstanbul; Avrupa ile Asya arasında, diğer ülkeler arasında kıtalararası bir köprü. Dolayısıyla buradaki tedarik zincirini kırdığınızda bu İstanbul’un depremi olmaz. Bu Türkiye’nin depremi olmaz. Kıtalararası bir sorun yaratır. İstanbul tüm Türkiye’ye bakabilecekken tüm Türkiye İstanbul’a bakamayabilir. Ciddi can kayıpları olur. İstanbul’da yapı sorununu şöyle değerlendirmek gerekiyor; yeni yapılmış, depreme dayanıklı konutlar var ama çok pahalı olduğu için kimse alamıyor ve boş duruyor. Diğer taraftan bazı ilçelerde İstanbul’un gelişmesine bağlı olarak taşı toprağı altın diyerek gelen bir Anadolu insanı var. Sosyoekonomik baskılarla gelişmiş ilçeler var ve buradaki yapı stokları, planlamaları çok kötü. Büyük depremlerde büyük felaketlere yol açabilecek yerler. Buralara müdahaleyle zararları azaltmak mümkün değil. Kentsel dönüşüm yapılması lazım. Kentsel dönüşüm asrın projesidir ama 1999 depremlerinden sonra 23 yıldan beri, yaptıklarımızdan daha çok yapamadıklarımız var. Yaptıklarımız yeterli değil. Gelecek büyük bir İstanbul depreminde çok zarar göreceğiz. Çünkü gerekeni gerekli hızla yapmadık. Şeffaf olmadık. Yapı sektörü hep rant sektörü oldu. Artık bilimin yolunda ilerlemek gerekiyor. Türkiye afetle, depremle başa çıkabilecek bir ülkedir. Tek eksik karar vericilerin inisiyatif koymaması. Bu konuda siyasi iradenin yanında vatandaşlar da suçlu. Bu suç zincirinde olmayan kimse yok. Kahramanmaraş’taki deprem İstanbul için kötü de olsa bir örnek. O yüzden kentsel dönüşümün hızlı, şeffaf ve bilimsel olarak derhal yapılması gerekiyor.

‘PARAMETRİK SİGORTA ESNAFI RAHATLATIR’

Hasar sonrası yaraların hızla sarılması için sigorta önemli bir rol üstleniyor. İnsanların sigortaya ilgisi ne durumda?

Deprem bölgelerinde yapılan özellikle DASK sigortalarında bir artış olsa da bu artış istenilen noktada değil. DASK dünyadaki örnek sigorta sistemlerinden bir tanesi, iyi ki var. İlk kez Türkiye’de yapıldı bu açıdan da güzel bir örnek. Ama DASK her şeye çözüm değil, bu sigorta sistemini daha da geliştirmek ve başka tip sigortalar da bulmak gerekiyor. Özellikle meteorolojik afetler için parametrik sigorta denen bir sistem var. Uzak Doğu’daki ada ülkeleri için çok yaygın olarak gelişen sigortalama sistemlerinden bir tanesi. Kaliforniya gibi Amerika’nın gelişmiş yerlerinde de uygulanan bir sigorta türü. Bunun Türkiye’ye de aktarılması gerek. Parametrik sigorta, özellikle orta ölçekteki iş yerleri için geliştirilmiş bir sigorta sistemi. Bu sistem içerisinde belli bir primi ödüyorsunuz, eğer iş yeriniz afet bölgesi içinde kalırsa o afetin şiddetine göre ödeme yapılıyor. Örneğin bir deprem söz konusu. 7 şiddetine kadar olan bir yerdeyseniz iş yerinizdeki hasara bakmaksızın size belli bir ödeme yapıyor. Bu da orta ölçekli esnafın nefes almasını sağlar. Çünkü bu süreçte bir iş kaybı var ve kazanç yok. Burada gelen her türlü gelir geçici olarak rahatlatma durumuna getirir. O yüzden de parametrik sigorta hem meteorolojik; sel, tayfun, kasırga gibi afetler için hem de deprem için güvence sağlar. DASK ile rakip değil, DASK ile paralel yürüyecek sistemlerden biri. Bu sistemin Türkiye’de yerleşmesi gerektiğini düşünüyorum.

‘HASARLARI SİGORTAYLA KARŞILAMAK MÜMKÜN’

Parametrik sigorta hasar ödemelerinin daha hızlı alınması için de önemli bir ürün olarak karşımıza çıkıyor. Deprem bölgesindeki hasar ödeme süreçlerini de rahatlatır mıydı bu ürün?

Özellikle 1999’da meydana gelen depremden sonra yaşanan hasarlarda esnafın beli büküldü. Örneğin, Avcılar deprem bölgesinde olmamasına, 120 km ileride olmasına rağmen depremden etkilendi. Avcılar’da oturduğum için biliyorum, esnaf bundan çok etkilendi. Uzun süre dayanmaya çalışsa da çoğu iş yeri kapandı. Eğer parametrik sigorta olsaydı belki de geçici olarak rahatlayacaktı ve dayanma gücü olacaktı. Şimdi yeni 2 büyük depremden sonra biz hep konutları düşünüyoruz. Peki, iş yerleri? İş kaybı var ve iş yerleri yıkıldı. Eğer böyle bir sigorta sistemi olsaydı çok faydası olacaktı. Devlet güçlü olsa da her yere eşit şekilde yetmesi mümkün değil. Çünkü hasar alan yer bir yer değil. 10 ilde bir sürü ilçe var ve bunların hepsi etkilendi. Belli bir bölge yerle bir oldu. Buradaki zararı karşılamak hiç kolay değil. Ruhsal travmalara hiç değinmiyorum bile, o ömür boyu yaşayacağımız bir şey. Onun maddi karşılığı yok. Ama hayata devam ettiğimiz için bir de bir maddiyata ihtiyacımız var. Bunu da ancak sigorta sistemiyle karşılamak mümkün.

‘İSTANBUL’DA ÇOKLU AFET SÖZ KONUSU OLABİLİR’

Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Marmara, İstanbul özelinde konuşacak olursam burada beklenen felaket sadece deprem değil, çoklu afet söz konusu olacak. Deniz kıyısındaki bir şehir olarak tsunami tehlikesi var. Kıyıların buna göre planlanması gerekiyor. Böyle büyük depremler sonucu ortaya çıkan afetlerden bir tanesi de büyük yangınlar. Şehir yangınları çıkabilir. Bütün yaşam hatları kopabilir. Uzun süre elektriksiz, susuz, doğalgazsız kalınabilir. Lojistik aksayabilir. Bunların hep önceden düşünülmesi gerek. Deprem sadece kendi afetini yaratmıyor, çoklu afet de yaratıyor. Buna karşı her bakımdan hazır olmamız gerek.

Depremler 84 milyar dolarlık mali hasara neden olabilir

TÜRKONFED, Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremlerin etkilerini ortaya koyan bir rapor hazırladı. Rapora göre, depremlerin mali hasarının 84 milyar dolar olması tahmin ediliyor.

6 Şubat tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş olan 7.7 ve 7.6 şiddetinde gerçekleşen depremlerin ardından Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) depremlerin etkilerini ortaya koyan 'Kahramanmaraş Depremi Afet Ön Değerlendirme Durum Raporu'nu yayımladı. Raporda, depremlerin odak derinliğinin yaklaşık 5 km olduğu belirtilirken Güneydoğu Anadolu, Doğu Anadolu, İç Anadolu ve Akdeniz bölgelerini kapsayan geniş bir alanda hissedildiği kaydedildi. Sırasıyla 7.7 ve 7.6 büyüklüğünde gerçekleşen iki büyük depremin merkez üssü arasında yaklaşık 105 km mesafe ve yaklaşık 9 saat zaman farkının olduğu ifade edilen raporda, meydana gelen ikinci depremin ölümcül etkiyi artırdığına dikkat çekildi. Artçı depremlere de değinilen raporda, artçı depremlerin büyüklüklerinin de binalardaki hasar düzeyinin artmasına neden olduğu bildirildi.

BİNALARIN %52'Sİ 2001 SONRASI İNŞA EDİLDİ

Raporda ayrıca afetten etkilenen 10 ile ait demografik ve ekonomik veriler de yer aldı. Afet bölgesi ilan edilen illerde toplamda 13,3 milyon insan yani Türkiye'deki toplam nüfusun %15,7'si yaşıyor. Türkiye geneli nüfus yoğunluğu 110 iken, afet bölgesinde bu oran 151 olarak karşımıza çıkıyor.
Türkiye'deki 25,3 milyon hanenin %13'ünün yaşadığı afete maruz kalan 10 ildeki binaların; %52'si 2001 sonrası, %26,4'ü 1981-2000 arası, %10'u ise 1980 öncesi inşa edilmiş. Yani 2001 yılı öncesinde inşa edilen binalarda yaşayan hane sayısı en az %36,5 oranında yer alıyor. 2001 yılı öncesi inşa edilen binalarda yaşayan hane halkı oranları sırasıyla; Adana'da %47,8, Hatay'da %46,1 ve Malatya'da ise %42,1.
Deprem bölgesindeki illerin toplam milli gelirden aldığı pay %9,3 iken tarım, sanayi ve imalat sektörlerinin payı GSYH paylarının üzerinde yer alıyor. 10 ilin tarım sektörü ülke milli gelirdeki payı %14,3 ile önemli bir yere sahipken finans ve sigortacılık sektörünün payı ise sadece %4,4.
Deprem afetine maruz kalan iller ülke çapındaki bitkisel üretimin %20,9'unu, tahıllar ve diğer bitkisel üretiminin %12'sini üretirken, toplam işlenen tarım alanının %14,5'ine, büyükbaş hayvanların %12'sine ve küçükbaş hayvanların %16,3'üne sahip.
Afet bölgesinde yer alan iller toplam ihracatın %8,7'sini gerçekleştiriyor. 2022 yılında 19,76 milyar dolarlık bu ihracatın, 10,52 milyar dolar ile yarısından fazlası Gaziantep'te gerçekleşirken, Hatay 3,56, Adana 3 ve Kahramanmaraş 1,46 milyar dolar ihracat yapıldı.

70 MİLYAR DOLARLIK KONUT HASARI OLABİLİR

Raporda, 1999 yılında yaşanan Marmara Depremi'nin verileri esas alınarak can kaybı ve mali hasara yönelik öngörüler de yer alıyor. Marmara Depremi'nde can kaybı 18 bin 373 kişi, mali hasar 1999 dolar kuruyla 17,1 milyar dolar hesap edilirken Marmara Depremi'nin 2021 yılında gerçekleştiği baz alınarak can kaybının 26 bin 451 olacağı ve 51,1 milyar dolarlık bir mali hasar oluşacağı belirtiliyor. Marmara Depremi verilerinin kullanıldığı metodoloji ile Kahramanmaraş depremlerinin 72 bin 663 can kaybı ve 2021 kuruyla 84,1 milyar dolar mali hasara neden olacağı tahmin ediliyor. Tahmin edilen bu hasarın 70,75 milyar doları konut zararı, 10,4 milyar doları milli gelir kaybı ve 2,91 milyar doları işgünü kaybı olarak kaydedildi. Raporda, illerin milli gelire katkılarındaki azalmaya paralel olarak afete maruz kalan 10 ilin ihracatının, ihracatı göğüsleyen liman altyapısının bozulmasının da etkisiyle, 15 milyar dolar düzeyinin altına düşebileceği tahmin ediliyor.

BÜTÇE AÇIĞI 1 TRİLYON LİRANIN ÜZERİNE ÇIKABİLİR

2023 yılı bütçe açığının 659,6 milyar lira olarak hedeflendiği açıklanan raporda, şu ifadelere yer verildi: "Bloomberg ekonomi bölümü depreme ilişkin kamu harcamalarının GSYH'nin %5,5'ine eşdeğer olabileceğini tahmin etmektedir. Mevcut şartlar altında bütçe açığının en azından 1 trilyon liranın üzerine çıkması beklenebilir. 2023'te nominal milli gelirin 18 trilyon lirayı aşması beklendiğini düşündüğümüzde bütçe açığının milli gelire oranının %5,4'ün üzerinde gerçekleşmesi oldukça mümkündür."
Raporda ayrıca 7 farklı başlık altında yaşanan altyapı hasarları ele alındı. Bu 7 ana başlık; 'Ulaşım', 'Elektrik', 'Doğalgaz', 'Petrol Hatları', 'İletişim-Ağ', 'Hastaneler' ve 'Okullar' şeklinde sıralandı.

RAPORDA YER ALAN ÖNERİLER

Raporda, afet sonrası ekonomik toparlanma için şu 4 öneriye dikkat çekildi:
- Örnekleri bulunan7,8 depremin ekonomik etkilerinin makroekonomik ve sosyo-ekonomik analiz boyutuyla ilgili ayrıntılı incelemeler yapılmalıdır. Etki analizleri doğru politikaların kurgulanmasında yardımcı olacaktır.
- Depremle ilgili yasal düzenleme ve kurumsal yönetim konuları gündeme alınıp "Depreme dayanıklı daha iyi bir şehir planlamasına doğru" örgütlenmelere fırsat verilmelidir.
- Deprem sonrası yeniden inşa ve ekonomik rehabilitasyon süreçlerinde piyasa ekonomisini de esas alan bir ekonomik gelişme yaklaşımı çerçevesinde konu ele alınmalıdır.
- İleriye yönelik yapılması gereken deprem riski ve ekonomik hazırlık çalışmalarında bilimsel yaklaşım ön plana çıkarılmalıdır. Örneğin iki Türk deprembilimci-sismolog, Alaska Üniversitesi'nden Ezgi Karasözen ve Boğaziçi Üniversitesi'nden Didem Cambaz'ın da ortak yazarı olduğu 30 Mayıs 2020 tarihinde yayınlanan bir bilimsel makalede, 24 Ocak 2020 tarihli 6.8 büyüklüğündeki Elâzığ depreminin Doğu Anadolu Fay Hatti'nda büyük bir kırılmayı haber verdiğine işaret edilmiştir.

1999 - 2023 Deprem Hasar İstatistikleri

İstatistikler	Marmara Depremi (1999) 1999 verileriyle	Marmara Depremi (1999) 2021 verileriyle	K.Maraş Depremi (2023) 2021 verileriyle
Şiddet	7,4	7,4	7,8
İl sayısı	8	8	11
GSYH (Bin $)	42.505.524	101.674.062	62.432.052
Nüfus (kişi)	6.072.315	8.742.179	11.767.542
Kişi Başı Gelir ($)	7.000	11.630	5.305
İstihdam	2.283.624	3.287.68	4 4.425.436
Hanehalkı sayısı	1.894.863	2.727.993	2.955.626
Hanehalkı Büyüklüğü	3,2	3,2	4,0
Hasar			
Can Kaybı (kişi)	18 373	26 451	72 663
Yaralı (kişi)	48 901 70	402	193 399
Hasarlı Bina (adet)	317.493	457.088	1.010.671
Mali Hasar			
GSYH Kaybı (Bin $)	7.084.254	16.945.677	10.405.342
Konut Zararı (Bin $)	9.291.106	31.996.141	70.746.954
İşgünü kaybı (Bin $)	698.789	2.163.296	2.911.937
Toplam Zarar (Bin $)	**17.074.149**	**51.105.114**	**84.064.233**

Afet risk modelleme şirketi Moody's RMS, 6 Şubat'ta meydana gelen depremler sonucu oluşan toplam sigortalı hasarın 5 milyar doları aşmasını bekliyor.

Toplam sigortalı hasar 5 milyar doları aşacak

Küresel afet risk modelleme şirketi Moody's RMS, Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerin yarattığı ekonomik kayıpların 25 milyar doları aşmasını beklerken toplam sigortalı kayıpların 5 milyar doları geçmesi muhtemel görüyor. (Tahmin edilen bu rakamlar, sadece Türkiye'deki kayıpları kapsamaktadır).

'BİRÇOK ALAN ETKİLENDİ'

Moody's RMS Deprem Modeli Geliştirme Başkan Yardımcısı Nilesh Shome, konuyla ilgili şunları söyledi: "Yaşanan depremler, birden fazla fay hattını parçalayan ve 4 ya da 4'ten büyük büyüklükteki toplamda 400'den fazla olay dizisini içeriyor. İlk depremin 7.6 büyüklüğündeki ikinci bir depremi tetiklemesi ise olağandışı. Depremler sonucu önemli yer hareketleri meydana geldi ve birçok alan her iki olaydan da etkilendi."

22 Şubat itibarıyla 335 binden fazla binanın hasar aldığı bildirildi. Deprem kaynaklı ekonomik kayıpların çoğunda, çöken ve yıkılması gereken ciddi hasarlı yapıların payı büyük. Moody's RMS, çok sayıda yapının yıkılması ardından kuralların sıkıştırılması veya daha katı yaptırımların uygulanmasının onarım ve yeniden inşa sürelerini uzatmasının muhtemel olduğunu da belirtti.

Türkiye'nin toparlanmasındaki yolun hasarın boyutu ve var olan yüksek enflasyonun da dâhil olduğu birtakım karmaşık makroekonomik koşullar nedeniyle birkaç yılı alacağını belirten şirket, sonuç olarak bu durumun toplam maliyeti artıracağına dikkat çekti.

'YAŞANANLAR BİR UYANDIRMA ÇAĞRISI'

Moody's RMS Ürün Müdürü Laura Barksby, büyük ölçekli depremlerin zayıf yapı stoğuyla çakışması sonucu ortaya çıkabilecek yıkımı vurgulayarak, "Her önemli depremden öğrenmeye devam ediyoruz. Türkiye'de yaşananlar özellikle bina stokunun dayanıklılığı ve deprem riski olan bölgeler için bir uyandırma çağrısı" diye konuştu.

Begüm Demir
begum@sigortacigazetesi.com.tr

Reasürörler depremden kaynaklanan zararların büyük kısmını karşılayacak

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Kahramanmaraş merkezli depremlerin etkilediği Türkiye ve Suriye'de oluşan zararların büyük bir kısmının küresel reasürörler tarafından karşılanacağını belirtti. Fitch, ilk tahminlere göre -tahmin edilmesi zor olsa dahi- ekonomik kayıpların (sigortalı ve sigortasız kayıpların tümü) 4 milyar dolar veya daha fazlasına ulaşacağını açıkladı. Ayrıca, düşük sigorta kapsamı nedeniyle sigortalı zararın yaklaşık 1 milyar dolar civarında olabileceği de eklendi.

Fitch ayrıca, zorunlu olan deprem sigortasının çoğu zaman uygulanmadığını ve özellikle düşük hane halkı gelirlerinin satın almayı kısıtlaması nedeniyle çoğu konutun sigortasız kaldığını vurguladı.

Kuruluş, "Bölgedeki endüstriyel müşterilere mülk ve iş kesintisi poliçeleri sağlayan yerel ve uluslararası ticari sigortacılar, havaalanları ve limanlar dâhil olmak üzere fabrikalar ve altyapı ciddi şekilde hasar gördüğünden tazminat talepleriyle karşı karşıya kalacak" dedi.

Yaşanan felaket sigorta şirketlerinin kârlılığını daha da olumsuz etkileyecek

GlobalData kıdemli sigorta analisti Shabbir Ansari, deprem felaketi kaynaklı ekonomik kaybın ön tahminlere göre 1 milyar doları aştığını ve Türk sigorta sektörünün sigortalı zararları karşılamasının yıllar alacağını belirterek, "Ekonomik kaybın, 2020'de yaşanan İzmir Depremi'nden kaynaklanan kayıpların iki katından fazla olması bekleniyor" dedi.

Ansari, "GlobalData'nın Küresel Sigorta Veri Tabanı'na göre mülk sigortası brüt yazılı primleri 2021'de 26,1 milyar lira (2,9 milyar dolar) olarak kayıtlara geçti ve Türkiye genel sigorta pazarının %29,8'ini oluşturdu. Türk mülk sigortası piyasası, son 10 yılda ilk kez %100'ü geçerek %107,2 olarak gerçekleşen birleşik oran ile 2021'de teknik zarar kaydetti. Zarar ve gider oranının bir kombinasyonu olan birleşik oranın, yaşanan felaket nedeniyle önümüzdeki birkaç yıl içinde daha da kötüleşmesi bekleniyor" diye konuştu.

Ansari, konuşmasını şöyle noktaladı: "2020 yılında yaşanan İzmir Depremi'nin etkilerinden kurtulamamışken yaşanan bu son felaket, sigorta şirketlerinin kârlılığı daha da etkileyecek. Sonuç olarak Türk mülk sigortacılarının 2023 ve 2024 yıllarında zarar açıklamaları muhtemel."

Depremler Türk sigorta sektörünü zorlayabilir

Kredi değerlendirme kuruluşu AM Best, yayınlamış olduğu "Yıkıcı Depremler Türkiye'deki Sigortacılar ve Reasürörler İçin Halihazırda Zor Olan Faaliyet Ortamına Ekleniyor" isimli raporuna göre 6 Şubat tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerin sigorta ve reasürans sektörlerini zorlayacağını belirtiyor.

DEPREM ZORLAYICI BİR ORTAMDA GERÇEKLEŞTİ

Rapor, uluslararası reasürans piyasalarının kayıpların bir kısmını karşılamasının muhtemel olacağını belirtirken Türkiye'deki reasürörlerin oldukça zorlayıcı bir faaliyet ortamında mücadele ettiği bir zamanda bu olayın gerçekleştiğini ifade ediyor.

AM Best, yerel yönetime ait afet havuzunun (DASK) riski elinde tuttuğunu ancak nakit arama hakkının bulunmadığını belirterek, havuzun geleneksel uluslararası reasürans kullandığını ve daha önce afet tahvilleri ihraç ederek alternatif sermaye piyasasına girdiğini açıkladı. Ek olarak, havuzun Londra pazarı, Bermuda ve Avrupa gibi uluslararası reasürörlerden kapasite sağladığı da eklendi.

Kuruluş, zorunlu deprem sigortası yaptırmamanın yasal bir cezası olmadığını, bunun sonucunda sigorta penetrasyon oranlarının Türkiye genelinde farklılıklar gösterdiğini ve en düşük sigortalılık oranlarının ülkenin güneydoğusunda olduğunu kaydetti. Türkiye ekonomisindeki bozulmanın birçok reasürörün varlık ve underwriting risklerini anlamlı bir şekilde artırdığını belirten kuruluş, bu durumun da riske göre ayarlanmış sermayeler üzerinde baskı oluşturacağını vurguladı.

Sincek: Güç birliği ile yaraları hep birlikte saracağız

Türkiye'nin tarihindeki en yıkıcı felaketlerden birini yaşadığını dile getiren Katılım Emeklilik Genel Müdürü Ayhan Sincek, "Yüksek can kaybına ve büyük bir yıkıma neden olan depremler sadece 11 ilimizi değil tüm ülkemizi derinden sarstı. Şimdi güç birliği ve dayanışma ile yaraları sarma zamanı" dedi.

Türkiye'nin 6 Şubat'ta çok acı bir güne uyandığını söyleyen Katılım Emeklilik Genel Müdürü Ayhan Sincek, "Büyük felakette yaşamını yitiren vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Kahramanmaraş merkezli gerçekleşen afetin vahim sonuçlarının anlaşıldığı ilk anlardan itibaren yüreğimiz, aklımız bölgedeki vatandaşlarımızla beraber. En kısa zamanda bölgede hayatı normale döndürecek adımların atılarak yaraların sarılmasını temenni ediyoruz" diye konuştu.

'SİGORTA BİLİNCİ YAYGINLAŞTIRILMALI'

Doğa olaylarının önlenemeyeceğini ancak afetlere karşı hazırlıklı olmanın mümkün olduğunu vurgulayan Sincek, şunları söyledi: "Doğal afetler geniş kitleleri etkileyen, ekonomik ve sosyal açıdan büyük kayıplara neden olan önemli bir risk grubu. Bunların tekrar olmayacağının garantisi yok fakat bir dizi önlem alınabilir. Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerde, sigorta bilincinin yaygınlaştırılması oldukça önemli. Sigorta sektörü, en temel anlamıyla ulusal kaynak ve varlıkların uğrayacakları zararları en aza indirgeme işlevini yerine getirir. Özellikle büyük afetlerin ardından ya da kişisel olarak yaşanılan kazalar sonucu bireysel ve toplumsal olarak sigorta bilincinin yükseldiğini görüyoruz. Ancak maalesef birkaç yıl süresinde olağandışı bir olayın meydana gelmemesi sonucu sigorta teminatına yönelik ilginin azaldığı gözlemleniyor."

Ayhan Sincek

'BES'İN KALKINMAYA KATKISI BÜYÜK'

Yaşanan felaketin ardından bölgenin yeniden ayağa kalkması için kaynak ihtiyacı doğduğunu vurgulayan Sincek, "Bireysel Emeklilik Sistemi, halihazırda ülke ekonomisine de uzun vadeli kaynak yaratarak kalkınmaya önemli bir katkıda bulunuyor. Önümüzdeki süreçte de toplamda yaklaşık 426 milyar lira büyüklüğe ulaşan BES ve OKS fonlarının, bölgenin yeniden toparlanmasında çok önemli bir rol üstlenebileceğini düşünüyorum. Alınacak önlemlerde sektörümüz üzerine düşen görevi yerine getirecektir" dedi.

›››

"Sektördeki en büyük değişim insan yapısında"

Sompo Sigorta Yönetim Kurulu Başkanı Recai Dalaş, Sigortacı Gazetesi izleyicilerine özel açıklamalarda bulundu. Bugünkü sigorta sektöründe en büyük değişimi insan yapısında gördüğünü belirten Dalaş, şöyle devam etti: "Eski kuşakların hayata bakışı, doğduklarındaki şartlar çok farklıydı. Şimdiki nesil cep telefonuyla doğan bir nesil. Biz çeşitli nedenlerden ötürü biraz daha dar bir vizyona sahiptik. Şimdiki gençler daha hırslı, daha iddialı ve daha az sabırlı. Zannediyorum en büyük değişim burada. Gençlerin daha fazla yöneticilik becerisine sahip olmaları gerekiyor. Eski dönemlerde bu böyle değildi. Emir verilir ve bu emre uyulurdu. Şimdi insanlara çok daha farklı yaklaşmak gerekiyor. Teknoloji, iş yapma şartları, süreçler,

Recai Dalaş

ürünler çok değişti. Ancak en zorlayıcı husus insan beklentilerinin yapısının ve özelliklerinin değişmesi" dedi.

'DEĞİŞİM KONTROLÜMÜZDE DEĞİL'

"Bilgi beceri yönünden aşağı yukarı aynı kişi olduğumu söyleyebilirim" diyen Dalaş, geçmişte de yenilik arayışı, okuma, araştırma, geliştirme, öğrenme ve yeni şeyler yaratma konularının hep gündeminde yer aldığını belirterek, "Tecrübe çok önemli. Eskiden daha fazla düşünerek yaptığım işleri artık refleks haline getirerek yapıyorum. Yaşamın kendisi değişiyor. Buna ayak uydurmak hatta önünden gitmek gerekiyor. Değişim kontrolümüzde olan bir şey değil. Kendinizi değişime uyduramazsanız demode oluyorsunuz" dedi.edemiyorsunuz. Bu da doğal olarak başarısızlık getiriyor" ifadelerini kullandı.

5N1S

››› Sompo Sigorta Yönetim Kurulu Başkanı Recai Dalaş'ın konuk olduğu bu bölüme QR kodu okutarak ulaşabilirsiniz.

Ocak üretimi 37 milyar lira

Türkiye Sigorta Birliği'nin açıklamış olduğu verilere göre, 2023 Ocak sonu itibarıyla toplam prim üretimi geçen yılın aynı dönemine göre %144.5 artış ile 36 milyar 972 milyon liraya ulaştı. Üretimin 33 milyar 204 milyon liralık kısmı geçen yılın aynı ayına göre %145.8 büyüyen hayat dışından gelirken, geçen yılın aynı ayına göre %133.4 büyüyen hayat tarafından ise 3 milyar 768 milyon liralık kısmı geldi. Birlik, katılım sigortacılığı verilerini de paylaştı. Katılım sigortacılığında toplam prim üretimi geçen yılın aynı dönemine göre %209,3 artış ile 2 milyar lirayı aştı.

sigortacı gazetesi

Güneş Reklamcılık ve Ticaret Ltd. Şti. adına İmtiyaz Sahibi (Sorumlu) Metin Öztürk

Yayın Koordinatörü Güneş Öztürk

Direktör Feyza Nimet Kırmızı

Haber Yağmur Ceren Kural, Begüm Demir

Fotoğraf Editörü Kemal Genç

Videographer Semih Çatal

Abone/Dağıtım Emine Berber

Danışma Kurulu
Mehmet Aydoğdu - Erhan Dumanlı - Faruk Ömrüuzak - Ali Erül - Fazıl Karaman - Okan Utkueri Mehmet Muratoğlu - Samim Ünan - Sema Tüfekçiler - Ali Erhan Tamer - Ebru Gürtan- Merter Demirdelen - Meral Öztürk Akbaş- Deniz Öztürk

Ulaştırma İrfan Yılmaz

GÜNEŞ REKLAMCILIK ve TİC. LTD. ŞTİ.
Maslak İş Merkezi Eski Büyükdere Caddesi No:37 Kat:5 Maslak /İstanbul

Tel: (0212) 256 67 67
www.sigortacigazetesi.com.tr
e-mail: info@sigortacigazetesi.com.tr

Yayın Türü Yerel Süreli - Mart 2023, İstanbul

Baskı Şan Matbaa
Anadolu Caddesi No: 50/3 Kağıthane/İstanbul

Sigortacı Gazetesi'nde yer alan yazı ve fotoğraflar öncelikle yazılı izin alarak ve kaynak gösterilerek yayımlanabilir.

Beklentilerinizi yüksek tutun!

Ürün kârlılığını artırmak, müşteri devamlılığını sağlamak ve daha fazlası için size **Adendum yeter!**

Adendum

Anayasa Mahkemesi'nden trafik sigortasına yönelik iptal kararı

Anayasa Mahkemesi (AYM), trafik sigortasında değer kaybı, destekten yoksun kalma ve sürekli sakatlık tazminatlarına ilişkin maddelerin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptaline karar verdi.

14 Şubat Salı günü Resmi Gazete'de yayımlanan 32104 sayılı Anayasa Mahkemesi kararına göre Karayolları Trafik Kanunu'nun 90'ıncı maddesinde yer alan trafik sigortası kapsamında ödenen değer kaybı tazminatı, destekten yoksun kalma tazminatı ve sürekli sakatlık tazminatlarına ilişkin hesaplamada dikkate alınacak kriterler ile maddenin uygulanmasına ilişkin SEDDK'ya düzenleme yapma yetkisi verilen hüküm Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edildi. İptale konu olan Karayolları Trafik Kanunu'nun 90. ve 92. maddelerinden 90. madde iptal edilirken, hasar sebebiyle trafikten çekme veya hurdaya çıkarılma işlemi görmüş araçların değer kaybı tazminatı taleplerinin karşılanmayacağını belirten 92. maddenin iptalinin reddine karar verildi. Anayasa Mahkemesi'nin vermiş olduğu bu karar, sigorta şirketlerinin değer kaybı, vefat ve sakatlık tazminatlarını hesaplayacağı bir zeminin ortadan kalkmasına ve %2'lik iskonto oranının uygulamadan kalkması anlamına geliyor.

İPTAL TALEBİNİN GEREKÇESİ NEYDİ?

AYM'nin Norm Denetimi basın duyurusunda iptal talebinin gerekçesine dair şunlar söylendi: "Başvuruda özetle; zorunlu mali sorumluluk sigortasının zorunlu tutulmasının amacının motorlu taşıtın işletilmesinden kaynaklanan zararların tazmin edilmesini sağlamak olduğu, söz konusu tazminatların belirlenme esaslarının üçüncü kişilerin yaşam ve mülkiyet hakları kapsamındaki gerçek zararlarını karşılamaktan uzak olduğu, motorlu taşıtı işleten kişinin motorlu taşıt işletilmesinden kaynaklanan menfaatleri ile üçüncü kişilerin motorlu taşıt işletilmesi nedeniyle zarara uğramaları hâlinde bu zararlarının tazmin edilmesindeki menfaatleri arasında dengenin sağlanması gerektiği belirtilerek kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülmüştür."

İPTALİ İSTENEN MADDELER HANGİLERİ?

"Maddi ve manevi tazminat:
Madde 90 –
(Değişik:14/4/2016-6704/3 md.)
Zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminatlar bu Kanunda (…)(2) öngörülen usul ve esaslara tabidir. (Ek cümle:9/6/2021-7327/18 md.) Bu tazminatlardan;
a) Değer kaybı tazminatı, aracın piyasa değeri, kullanılmışlık düzeyi, hasara uğrayan parçaları ile hasar tutarı dikkate alınarak,
b) Destekten yoksun kalma tazminatı, ulusal doğum ve ölüm istatistikleri kullanılarak hazırlanan hayat tablosu ve zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarında yüzde 2'yi geçmemek üzere belirlenen iskonto oranı esas alınarak hayat anüiteleri ile genel kabul görmüş aktüerya kurallarına uygun olarak,
c) Sürekli sakatlık tazminatı, ulusal doğum ve ölüm istatistikleri kullanılarak hazırlanan hayat tablosu, zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarında yüzde 2'yi geçmemek üzere belirlenen iskonto oranı ve sürekli sakatlık oranı esas alınarak hayat anüiteleri ile genel kabul görmüş aktüerya kurallarına uygun olarak,
hesaplanır. Söz konusu tazminatlar ve manevi tazminata ilişkin olarak bu Kanunda (…) düzenlenmeyen hususlar hakkında 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun haksız fiillere ilişkin hükümleri uygulanır.
(Ek fikra: 9/6/2021- 7327/18 md.) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından belirlenir."
"Zorunlu mali sorumluluk sigortası dışında kalan hususlar:
Madde 92- Aşağıdaki hususlar, zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamı dışındadırlar.
(…)
l) (Ek: 9/6/2021- 7327/19 md.) Hasar sebebiyle trafikten çekme veya hurdaya çıkarılma işlemi görmüş araçların değer kaybı tazminatı talepleri,"

Begüm Demir
begum@sigortacigazetesi.com.tr

TÜRKİYE SİGORTA BİRLİĞİ:

Belirsizliğin maliyetleri artırması primlere yansıyacak

Anayasa Mahkemesi kararının sektörü belirsizliğe ittiğini belirten Birlik, "Belirsizliğin artması da tazminat dosyalarının mahkemeye intikalini artırmakta ve ilave yargılama maliyetlerine yol açmaktadır. Doğal olarak da bu maliyetler sigortalılara prim artışı olarak yansımakta ve sigortalıların poliçeye ulaşmasına engel teşkil etmektedir" dedi.

Anayasa Mahkemesi'nin kararına ilişkin Birlik tarafından yapılan açıklamada şu ifadelere yer verildi: "Bilindiği üzere Anayasa Mahkemesi 09.10.2020 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan kararı ile Karayolları Trafik Kanununun 90'ıncı ve 92'nci maddelerinin bazı kısımları yine iptal etmiş ve iptal gerekçeleri de dikkate alınarak daha kapsamlı bir düzenleme TBMM Genel Kurulu'nda 09.06.2021 tarihinde kabul edilerek bu maddeler tekrar yasalaşmıştı. Anayasa Mahkemesi'nin son kararının gerekçelerinde tazminatı hesaplama usullerinin Borçlar Kanunu çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği ifade etmektedir. Ancak maalesef Borçlar Kanunu'nun haksız fiili düzenleyen 49'uncu ve devam eden maddelerinde haksız fiil nedeniyle ödenecek tazminatın nasıl tespit edileceğine dair bir düzenleme yer almamaktadır. Bu durum da yine önceki süreçte olduğu gibi sigorta sektörünü bir belirsizlik sürecine itmektedir. Belirsizliğin artması da tazminat dosyalarının mahkemeye intikalini artırmakta ve ilave yargılama maliyetlerine yol açmaktadır. Doğal olarak da bu maliyetler sigortalılara prim artışı olarak yansımakta ve sigortalıların poliçeye ulaşmasına engel teşkil etmektedir. Bu sebeple sektör olarak beklentimiz kamu kurumlarının da desteği ile bu belirsizliği aşacak tazminatın hesaplanmasında tereddüte yol açmayacak bir düzenleme ihtiyacının giderilmesidir."

'SÜBJEKTİF HESAPLAMA SÖZ KONUSU OLABİLİR'

Birlik, şöyle devam etti: "Hesaplama metodolojisini ortaya koyan Genel Şart hükümleri halen yürürlüktedir. Dolayısıyla SEDDK'nın yeni bir düzenleme yapmaması veya Danıştay tarafından alınan bir iptal veya yürütmeyi durdurma kararı olmaması durumunda Genel Şartların yürürlükte olduğu kabul edilmelidir. Ancak AYM'nin bu kararı Genel Şartın uygulanmasını da etkileyecek ve Danıştay'da dava konusu olacaktır. Mevcut Genel Şartta değer kaybı, destekten yoksun kalma ve sürekli sakatlık tazminatları formüllerle hesaplanmaktaydı. Mevzuat yapım sürecinde SEDDK'nın öncülüğünde ilgili meslek grupları, akademisyenler, uluslararası uygulamalar, sektör temsilcileri ve en önemlisi Yargıtay içtihatlarından yararlanılarak formüller ortaya konulmuştu. Bir tazminatın formüllerle hesabı tazminat sonucuna sübjektif müdahaleyi engellemekte ve hesaplamayı yapanın inisiyatifine bırakılmadan objektif bir sonuca ulaşılmasını sağlamaktaydı. Formüllerin uygulanmasının askıya alınması örneğin değer kaybı tazminatında kişiden kişiye değişen çok sübjektif bir tazminat hesaplama sürecini tetikleyecektir."

'BELİRSİZLİK İLAVE YÜK GETİRECEK'

"Tazminat hesaplama kriterlerinin belli olmaması hesabı yapan kişiden kişiye farklı tazminat sonuçları doğuracaktır. Bu farklılaşmadan ve belirsizlikten çıkan uyuşmazlıklarda yargı giderlerini artıracaktır" diyen Birlik, "Maalesef yargıya intikal eden dosyalarda yargı harçları, vekâlet ücretleri, faiz giderleri ve sonrasında icra vekâletleri ile nerdeyse tazminat tutarı kadar ilave bir yük oluşmaktadır. Yine bu süreçler sigortalının/hak sahibinin tazminata ulaşma süresini hem uzatmakta hem de alacağı tazminattan kesinti yapılmasına yol açmaktadır. Dolayısıyla belirsizlik süreci sektöre yargılama gideri olarak ilave bir yük yüklediği gibi sigortalıların/hak sahiplerinin tazminata hem geç ulaşmasına hem de tazminatlarından kesintiye sebebiyet vermektedir. Maliyetlerin artması da orta vadede poliçe primlerine maliyet olarak yansımaktadır" ifadelerini kullandı.

'KANUN YAPIM SÜRECİ UZAYABİLİR'

AYM kararının sayısal etkisi üzerinde çalışmalarının devam ettiğini ve bu etkinin sektöre çok ciddi ek yük getirmesini beklediklerini belirten Birlik, şunları söyledi: "Sektörün AYM'nin 2020 yılında aldığı iptal kararı sonrası artan davalaşma sürecinin 04.12.2021 tarihinde yürürlüğe giren Genel Şartta yer alan formüller dolayısıyla düşmesi beklentimizin gerçekleşmeyeceği öngörüsünde bulunabiliriz. Hâlihazırda sektörümüzün ortalama primlerindeki 2022 yılında yaşanan artışta AYM'nin 2020 yılında aldığı kararın etkisi çok yüksek düzeydi. Ancak sektörün beklentisi davalaşma oranlarının düşüşü ile birlikte fiyatların da zamanla daha stabil duruma gelmesiydi. AYM'nin son kararı ile bu beklentimizin gerçekleşme ihtimali maalesef azalmaktadır. Birlik son olarak, "Bilindiği üzere ülkemizde kanun yapım süreci zorlu bir süreçtir. Ülkemizin 6 Şubat tarihinde yaşadığı deprem felaketi de ülke gündemini ve öncelikleri doğrudan felakete odaklamıştır, dolayısıyla sektörün ihtiyaç duyduğu kanunun yapım sürecinin uzayacağı beklenmelidir. Dolayısıyla kısa vadede sigorta şirketlerine tedbir olarak primleri maliyet artışları ile orantılı olarak belirlemek en önemli tedbir olarak önümüze gelmektedir" dedi.

EY TÜRKİYE FİNANSAL HİZMETLER SEKTÖR LİDERİ VE VERGİ BÖLÜMÜ

İptal kararı sigorta sektöründe ek

Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararının sektöre belli tutarda ek yük getireceği beklentisinin oluştuğunu söyleyen EY Türkiye Finansal Hizmetler Sektör Lideri ve Vergi Bölümü Şirket Ortağı Levent Atakan, ek olarak hâlihazırda yaşanan arz sıkıntısının da bu süreçte olumsuz etkileneceğini belirtti.

EY Türkiye Finansal Hizmetler Sektör Lideri ve Vergi Bölümü Şirket Ortağı Levent Atakan, Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı hakkında şunları söyledi: "Anayasa Mahkemesi'nin konuyla ilgili Norm Denetimi basın duyurusunu incelediğimizde, söz konusu iptal kararının iki noktadan gerekçelendirildiğini görüyoruz. Birincisi, sigortanın amacının üçüncü kişilerin yaşam ve mülkiyet hakları kapsamındaki gerçek zararlarını karşılaması olduğu, ancak var olan hali ile sigortanın bunu sağlamadığı; ikincisi de motorlu taşıt işletilmesi nedeniyle üçüncü kişilerin zarara uğramaları hâlinde, bu zararlarının tazmin edilmesinde menfaatler arasında dengenin sağlanması gerektiği yönünde. Buradaki ana çıkış noktası, uğranılan zararın gerçek tutarının ne olduğunun, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu kapsamında açılan davalara ilişkin yargı kararlarıyla belirleneceği ve iptal edilen hesaplama yönteminin daha düşük bir sonuç vermesinin hak kaybı olacağıdır.

Anayasa Mahkemesi kararını, hukuk tekniği yönünden değerlendirecek hukuki alt yapıya ne yazık ki sahip değiliz. Ama temel sigortacılık mantığıyla sigorta, bir bedel karşılığında riskin güvence altına alınmasıdır. Risk ise, taraflar arasında tanımlanabilir bir husus olmalıdır.

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ DOÇ. DR. METİN SARIASLAN:

Trafik sigortalarında tazminat maliyeti %30 ile %40 arasında artacak

Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararına ilişkin düşüncelerini paylaşan Sakarya Üniversitesi Öğretim Üyesi ve Eski Sigorta Murakıbı Doç. Dr. Metin Sarıaslan, şunları söyledi: "2020 yılındaki bir önceki Anayasa Mahkemesi'nin (AYM) Karayolları Trafik Kanunu'na (KTK) ilişkin iptal kararında, işletenin sorumluluğu ile sigortanın sorumluluğunun farklılaştırılmaması ve tazminat hesaplanmalarında haksız fiil hukukunun esas alınması gerektiğini vurgulamıştı.

'BORÇLAR KANUNUNA GÖRE TAZMİNAT ÖDENECEK'

Anayasa Mahkemesi'nin 29/12/2022 tarihli ve E.: 2021/82, K.: 2022/167 sayılı Kararı ile bundan sonra 2918 sayılı KTK'de trafik sigortası kapsamında tazminat hesaplamalarına esas getirilmesinin yolunu kapatmış gözükmektedir. Başka deyişle, trafik sigortasında artık Türk Borçlar Kanunu'nda (TBK) yer alan haksız fiil hukuku dikkate alınarak tazminat ödenecektir. Ancak bu Kanunda tazminat hesaplama esasları yer almadığından Yargıtay kararları temel belirleyici konumunda olacaktır. Sigorta Tahkimi ise, Yargıtay içtihatları ve yerleşik kararlarını esas almaktadır. Söz konusu iptal kararının önemli bir sonucu da trafik sigortalarında bundan sonra tazminat belirleme esasları getirilmek istenirse, artık KTK yerine TBK'da değişiklik yapılması gerekmektedir. Tabii genel hukuk düzenlemesi olan TBK'da trafik sigortalarına yönelik özel bir düzenleme yapılmasının KTK'da yapılmasından çok daha zor olacağı da unutulmamalıdır. Söz konusu iptal kararı, işletenin sorumluluğu ile sigortacının sorumluluğunun hesaplamasında yöntemin farklılaştırılmaması gerektiği gerekçesine dayanmaktadır. Eğer hesaplama yöntemini farklılaştırılırsa, işleten tarafından zarar görene Türk Borçlar Kanunu uyarınca ödenecek rakam sigortacı tarafından ödenecek rakamdan daha az olması halinde, zarar gören aradaki farkın (trafik sigortasının teminat limiti bitmemiş olsa dahi) tahsili için işletenin veya sürücünün malvarlığına gideceği belirtilmiştir. Bu durum işleteni mali açıdan zor durumda bırakabileceği gibi, zarar göreni de sigortanın varlığına rağmen hakkını sigorta dışında aramaya mecburiyetinde bırakmak sonucunu doğurur. Böyle bir sonuç ise, KTK'da trafik sigortası getirilme amacına, yani işletenin hukuki sorumluluğunu belirlenen limit dâhilinde karşılaması esasına aykırı düşeceği belirtilmiştir."

'SİGORTACILAR FİNANSAL ARBİTAJ KONSUNDA HAKLI'

İptal kararının hesaplama metodolojisi üzerindeki etkilerine de değinen Doç. Dr. Sarıaslan, "Yargıtay'ın yerleşik hale gelen içtihatları nedeniyle Trafik Sigortası Genel Şartları'nda 04.12.2021 tarihinde yapılan değişiklikle getirilen değer kaybı tazminatı hesaplama formülü ve bedeni tazminat hesaplama esasları uygulanmayacaktır. Sigorta şirketleri bedeni tazminatlarda, peşin ödeme durumunda oluşan finansal arbitraj (teknik faiz) konusunda haklı oldukları halde Yargıtay bunu şimdiye kadar kabul etmemiştir. Ölüm düzeyi tablosu olarak Yargıtay son zamanlarda TRH 2010 kullanmakta ama daha önceki AYM iptal kararı sonrası gördüğümüz gibi TÜİK ölüm istatistiklerinin kullanılması da gündeme gelebilir. Diğer taraftan sakatlık oranlarının tespitinde, Yargıtay'ın trafik sigortaları için son zamanlarda yerleşik hale gelen kaza tarihinde geçerli yönetmelik esası yerine TBK, açıkça "çalışma gücünün azalmasından ya da yitirilmesinden doğan kayıplar" dediği için iş kazalarında kullanılan ve kişinin yaşını, mesleğini dikkate alan Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Tespit İşlemleri Yönetmeliği kullanılmasına geçilebilir. Değer kaybı hesaplamasında ise sübjektif kriter olduğu için çok eleştirilen, ama Yargıtay kararlarında yerleşik hale gelen bilirkişilerin yaptıkları piyasa araştırmaları sonucu tespit edilen tahmini tutar kullanılacaktır" ifadelerini kullandı.

'2023'TE POLİÇE KESMEKTEN KAÇINMA OLABİLİR'

Anayasa Mahkemesi kararının yapılan tahminlerde trafik sigortalarında tazminat maliyetini %30 ile %40 arasında artıracağını belirten Doç. Dr. Sarıaslan, ek olarak Yargıtay'ın bundan sonra sakatlık tespitinde kullanacağı yönetmelik ve ölüm düzeyi tablosu değişikliğinin de söz konusu maliyeti daha da artırabileceğini ifade etti. Doç. Dr. Sarıaslan, sözlerini şu şekilde noktaladı: "Sonuç olarak, yaşanan Kahramanmaraş depremlerinin sektöre getireceği tahmini maliyet de düşünülürse, sigorta şirketleri, 2023 yılında da trafik sigortası gibi yüksek zararlı bir branşta üretim yapmaktan kaçınmaya çalışacaklardır. SEDDK'nın şirketlerin mevcut sermaye yeterliliği durumuna bakılmaksızın bu yılbaşında yürürlüğe soktuğu trafik sigortasından kaçınma sayılacak haller ile getiren ceza sistemi, sektörde telafisi mümkün olmayan sonuçlara neden olabilir."

Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararının trafik sigortalarında tazminat maliyetini tahmini olarak %30 ile %40 arasında artıracağını ifade eden Doç. Dr. Metin Sarıaslan, ek olarak Yargıtay'ın bundan sonra sakatlık tespitinde kullanacağı yönetmelik ve ölüm düzeyi tablosu değişikliğinin de söz konusu maliyeti daha da artırabileceğini belirtti.

ŞİRKET ORTAĞI LEVENT ATAKAN:

yük beklentisi oluşturdu

Bu doğrultuda, riskin tanımlanamaması durumunda sistemin çalışması da mümkün olmayabilir."

'YENİ BİR MODEL GETİRİLMELİ'

"Kişisel olarak, Anayasa Mahkemesi kararında ifade edildiği şekilde tüm olaylarda bedel tespitinin dava yoluyla belirlenmesinin imkânsız olduğunu düşünüyorum" diyen Atakan, "İki tarafın da kabul edebileceği yeni bir modelin getirilmesi gerekiyor. Aksi durumda, iptal kararı konuyla ilgili daha uzun mahkeme süreçlerine ve daha fazla davaya sebep olabilir" açıklamasında bulundu.

'ARZ SIKINTISINI OLUMSUZ ETKİLEYECEK'

Atakan, bu durumun sektöre belli tutarda ek yük getireceği beklentisinin oluştuğunu belirterek, "İptal kararının ana gerekçesi "… zorunlu trafik sigortasının öngörülmesinin temelinde yatan mağdurun gerçek zararının karşılanması amacıyla bağdaşmayacaktır." şeklinde bitiyor. Bu gerekçenin, sektörü çok ciddi etkileyecek bir noktada olmayacağını bekliyoruz. Tabii bunu, bir noktada ortak mutabakata varılacağı beklentisiyle ifade edebiliriz. Şu anda bile belli oranda arz sıkıntısı olduğunu söylemek mümkün. İptalin bu süreci olumlu etkilemeyeceği açık" diye konuştu.

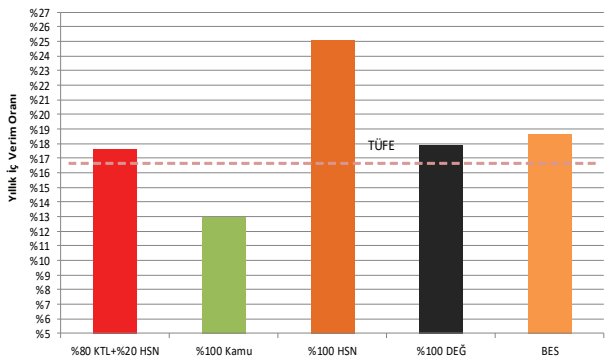
'PRİM VE RİSK DENGELİ YAPI OLUŞTURULMALI'

Atakan, sözlerini şöyle noktaladı: "Hukuk, sigorta şirketleri ve sigortalılar arasında ortak kabul edilebilir bir hesaplama metodolojisi üzerinde uzlaşı gerektiği görüşündeyiz. Mutabakat oluşmadan yapılacak bir kanun değişikliği, yeni iptal kararlarına; uzlaşı olmaması ise uzayan mahkeme süreçlerine sebep olacaktır. Mutlaka prim ve risk dengeli bir yapı oluşturulması gerekiyor."

İÇ VERİM ORANI NEDİR?

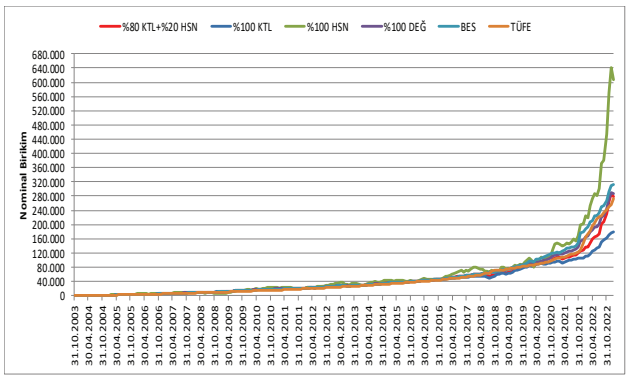
İç Verim Oranı, bir nakit akışının bugünkü ya da gelecekteki değerini "0" yapan faiz oranıdır. Bireysel emeklilik bağlamında ise, her ayın sonunda belli bir tutarla bir fona ya da fon grubuna yatırım yapan kişinin, dönem içinde yaptığı tüm yatırımların dönem sonunda ulaştığı toplam anaparayı, dönem sonundaki fon değerine eşitleyen ortalama yıllık getiri oranıdır. Genellikle birden çok yatırım ve yatırım dönüşü olan durumlarda ortalama getiriyi vermek için kullanılır.

31.10.2003-31.01.2023 Adendum BES Getiri Endeksi (BGX)

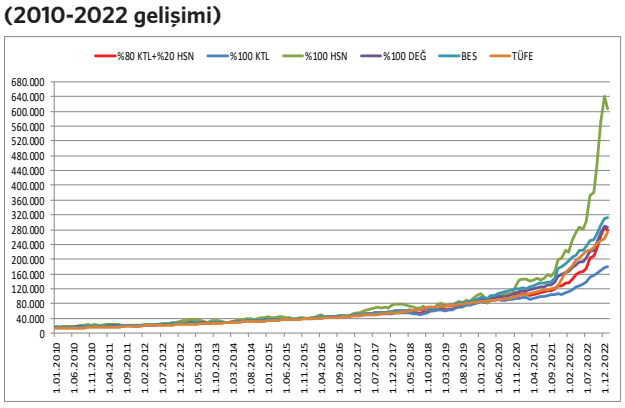
Yukarıda, 31.10.2003-31.12.2012 tarihleri arasında %4 yönetim gider kesintisi, 31.12.2012 sonrasında ise %2 yönetim gider kesintisiyle yatırıma yönlenen tutarların 31.10.2003-31.01.2023 tarihleri arasında elde ettikleri Adendum BES Getiri Endeksi (BGX) verilmektedir. Yatırım tutarı her ayın enflasyon oranıyla artırılmıştır. TÜFE ise ilgili dönemde aynı şekilde enflasyon korumalı bir yatırım aracına, yönetim gider kesintisi ve fon işletim gider kesintisi olmadan yapılan yatırımın Adendum BES Getiri Endeksi'ni vermektedir. Buna göre, BES ortalama fon getirilerine yatırım yapan bir katılımcı dönem sonunda %18,65 BGX elde etmiştir. Sadece Hisse Senedi fonuna yatırım yapanların ise %25,09 BGX elde ettikleri görülmektedir.

31.10.2003-31.01.2023 Adendum BES Birikim Endeksi (BBX)

Yukarıda, 31.10.2003-31.12.2012 arasında %4 yönetim gider kesintisi, 31.12.2012 sonrasında ise %2 yönetim gider kesintisiyle yatırıma yönlenen tutarların 31.10.2003-31.01.2023 tarihleri arasında elde ettikleri Adendum BES Birikim Endeksi (BBX) verilmektedir. Yatırım tutarı her ayın enflasyon oranıyla artırılmıştır. TÜFE ise ilgili dönemde aynı şekilde enflasyon korumalı bir yatırım aracına, yönetim gider kesintisi ve fon işletim gider kesintisi olmadan yapılan yatırımın bugün ulaştığı nominal tutardır. Bu tutar karşılaştırma amaçlı verilmiştir. Bu şekilde birikim yapan bir katılımcı, 31.01.2023 tarihinde BES ortalama fiyatlarıyla 313.567 lira birikime, enflasyon korumalı bir araçla ise 272.626 lira birikime ulaşmıştır.

31.10.2003-31.01.2023 Adendum BES Birikim Endeksi (BBX) (2010-2022 gelişimi)

Aynı endeksin 2010-2022 yılları arasındaki seyrine bakıldığında, BES ortalama getirilerinin 2013 yılsonu ve 2014 yılı başı enflasyonun üzerinde olmakla beraber enflasyon seviyesine yaklaştığı, 2018 yılının ikinci yarısında enflasyonun altında kaldığı, ancak diğer tüm dönemlerde enflasyonun üzerinde seyrettiği görülmektedir. Hisse Senedi fonlarına yatırım yapan katılımcının 2011 yılsonu ile 2018 ve 2019 yıllarında enflasyon seviyesine gerilediği, 2020 yılının ilk çeyreğinde enflasyonun altında kaldığı, 2023 yılına da yine enfalasyon altında getiriyle başladığı ve diğer tüm zamanlarda ise enflasyonun üzerinde getiri elde ettiği görülmektedir.

2023 yılı yüksek enflasyon ile başladı

Geleneksel fon fiyatları gelişimi analizleri, dönem başı ve dönem sonu fon fiyatlarının karşılaştırılması şeklinde yapılmaktadır. Yatırımcı için böyle bir karşılaştırma, fonun içindeki varlıkların değer kazancını ifade etse de, bireysel emeklilik sistemindeki katılımcılar için bu yöntem çok fazla öneme sahip değil. Böyle bir değer artışı sadece dönem başında tüm birikimini toplu olarak BES'te değerlendirmeye başlayıp dönem sonunda ayrılan katılımcılar için geçerli.

Bunun yerine katılımcıların büyük bölümü (%95'i) aylık olarak katkı payı ödemektedir. Bu durumda, ortalama bir katılımcı, yılın 12 ayında, 12 değişik fiyattan fon alacak ve yılsonunda elde ettiği getiriye bakacaktır. Daha detaylı analizde ise katılımcı aslında tam olarak emekli olduğu anda fonunun toplam değerine bakmalıdır. Ancak bu durum bile tam getiriyi ifade etmemekte, kişi bireysel emeklilik sisteminde dâhil olacağı "Emeklilik Gelir Planı" ile birikimlerini ihtiyacı olduğu kadar kullanabilmekte ve birikiminin geri kalanını fonlarda değerlemeye bırakabilmektedir. Yani tipik bir katılımcı için değerleme ilk katkının yatırıldığı andan son maaşın çekildiği ana kadar devam etmektedir.

Ancak ne yazık ki bu şekilde düzenli yatırım yapan katılımcılar dahi genellikle ödedikleri katkı payları toplamını sene sonundaki birikimleriyle karşılaştırmakta, katkı paylarının ay ay yatırıma yönlendirildiğini, yıl içinde yatırılan katkılar için tam yıllık getiri elde edilemediğini ve son ay yatırılan kısmının sadece 1 ay nemalandığını gözden kaçırabilmektedirler. Ayrıca, kredi kartı ile yapılan ödemelerde bu süreler kredi kartının blokaj süresi kadar da ötelenebilmektedir.

Bireysel emeklilik sistemindeki Hisse Senedi Fonları 2023 yılının Ocak ayında %5,70 oranında azalırken BİST–100 endeksinde %9,67 oranında azalma kaydedildi. Ocak ayında Türk Lirası Cinsinden Kamu Borçlanma Senetleri %0,67 oranında artış gösterirken Yabancı Para Cinsinden Borçlanma fonlarında %0,17 oranında artış gerçekleşti. Her bir fonun varlığıyla ağırlıklandırılarak hesaplanan tüm BES Endeksinde ise %1,03 oranında artış gerçekleşti. Tüketici Fiyat Endeksi ise 2023 yılının Ocak ayında %6,65 oranında artış gösterdi.

ADENDUM BES GETİRİ ENDEKSİ (BGX)

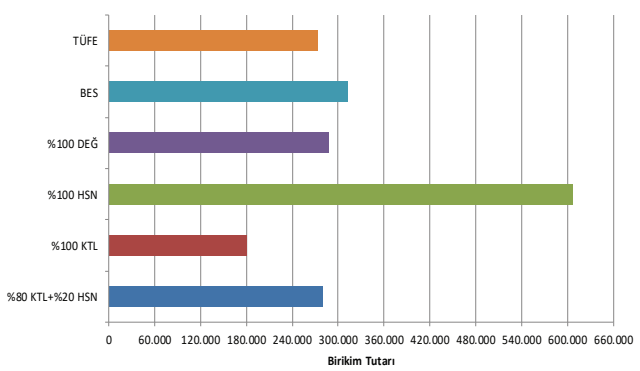
Bu endeks hazırlanırken, düzenli olarak yatırım yapan ve bireysel emeklilik sistemindeki ortalama emeklilik yatırım fonu fiyatlarıyla işlem yapan bir katılımcının, elde ettiği yıllık iç verim oranına bakılmaktadır. Katılımcı her ay, ay sonunda açıklanan son fiyatlarla fon alır ve değerleme tarihi itibarıyla fonunun değerine bakar. Bu nakit akışı ile yıllık iç verim oranı hesaplanır. Yatırım tutarları 31.10.2003 tarihinde 100 TL ile başlatılmış ve her ayın TÜFE oranında artırılmıştır. Fon alınırken, yatırılan tutardan %4-%2 arasında yönetim gider kesintisi yapılacağı varsayılır.

ADENDUM BES BİRİKİM ENDEKSİ (BBX)

Bu endeks, 31.10.2003 tarihinden itibaren sistemde olan ve düzenli olarak yatırım yapan bir kişinin bugünkü birikimini bulmak üzere hazırlanmıştır. Katılımcının 31.10.2003 tarihinde 100 lira yatırarak sisteme girdiği ve her ay katkı payını TÜFE oranında artırdığı varsayılmıştır. Katılımcı her ay, ay sonunda açıklanan son fiyatlarla fon alır ve değerleme tarihi itibarıyla fonunun değerine bakar. Katılımcının bu süre içinde fon dağılım oranlarını değiştirmediği varsayılmaktadır. Fon gruplarının endeks değerleri, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından aynı fon grupları için yayınlanan birim pay değerleri dikkate alınarak hesaplanmıştır.

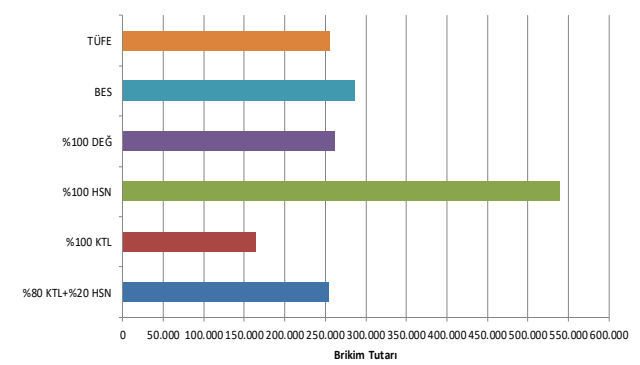
Yandaki grafik 31.10.2003-31.01.2023 tarihleri arasında bireysel emeklilik sisteminde değişik fon karmalarına düzenli ödeme yapmış olan katılımcıların, dönem sonunda elde ettikleri birikimleri göstermektedir. Yatırılan tutarlardan (TÜFE) hariç 31.10.2003-31.12.2012 tarihleri arasında %4 Yönetim Gider Kesintisi, 31.12.2012 sonrasında ise %2 Yönetim Gider Kesintisi yapılmıştır. Sistemin başından buyana ortalama BES fonlarına yatırım yapan bir kişinin birikimi 31.01.2023 tarihinde 313.567 TL'ye ulaşmıştır. Bu kişi Ocak 2023 döneminde bireysel emeklilik sistemine 1.175 lira katkıda bulunmuştur.

31.10.2003-31.01.2023 Adendum BES Birikim Endeksi (BBX)

Yandaki grafik sisteme 31.01.2005 tarihinde dahil olup 31.01.2023 tarihine kadar bireysel emeklilik sisteminde değişik fon karmalarına düzenli ödeme yapmış olan katılımcıların, dönem sonunda elde ettikleri birikimleri göstermektedir. Yatırılan tutarlardan (TÜFE) hariç 31.10.2003-31.12.2012 tarihleri arasında %4 Yönetim Gider Kesintisi, 31.12.2012 sonrasında ise %2 Yönetim Gider Kesintisi yapılmıştır. 2005 yılından buyana Hisse Senedi fonlarına yatırım yapan bir katılımcının 31.01.2023 tarihinde 539.192 lira Adendum BES Birikim Endeksine ulaştığı görülmektedir.

31.1.2005-31.01.2023 Adendum BES Birikim Endeksi (BBX)

Durdurulan yatırım ve emeklilik fonlarının işlemleri yeniden açıldı

Bilindiği üzere, 6 Şubat tarihinde Kahramanmaraş merkezli 7.7 ve 7.6 büyüklüğünde iki şiddetli deprem meydana geldi ve bu depremden 11 ilimiz etkilendi. Meydana gelen deprem son 100 yılın en ağır depremi olarak nitelendirilirken; deprem sonucu insanlar hem manevi hem de maddi kayıplar yaşadı.

Deprem sonrası olağandışı fiyat hareketleri ve yüksek volatilite nedeniyle 8 Şubat tarihinde Borsa İstanbul pay piyasası ile vadeli işlem ve opsiyon piyasası bünyesindeki pay ve pay endeksi türev pazarlarının işlemleri durduruldu. Borsa İstanbul'un işlemleri durdurmasının ardından SPK, depremler nedeniyle fon işlemlerine ilişkin 7/158 sayılı ilke kararlarını yayımladı. SPK tarafından yayımlanan kararlara göre, bazı yatırım fonlarındaki ve emeklilik yatırım fonlarındaki işlemler geçici süreliğine durduruldu.

Yapılan açıklamada, "Borçlanma araçları, para piyasası, katılım (katılım hisse senedi fonları hariç), kıymetli madenler, başlangıç emeklilik yatırım fonları ile unvanında "yabancı" ve "döviz" ibaresi yer alan emeklilik yatırım fonları dışındaki emeklilik yatırım fonlarının (OKS fonları dahil) pay fiyatı hesaplamamaları ve pay alım satımını durdurmaları uygun bulunmuştur. Bu kapsamda, söz konusu fonların Bireysel Emeklilik Fon Alım Satım Platformu (BEFAS) işlemleri de durdurulmuştur" ifadelerine yer verildi.

Ayrıca, pay alım/satım işlemleri durdurulan yatırım fonu ve emeklilik yatırım fonları için değerleme tarihi 8 Şubat olan pay alım/satım talimatlarının (TEFAS/BEFAS'ta gerçekleşen işlemler dâhil) gerçekleştirilmesinde değerleme tarihi olarak BIST Pay Piyasası'nın açıldığı ilk günün dikkate alınacağı ifade edildi. Borsa, 15 Şubat tarihinde yeniden açıldı.

11 İLİN BES BİLANÇOSU

Deprem nedeniyle büyük yara alan 11 ilimizin BES'teki durumuna bakacak olursak; Gönüllü katılımlı BES'te 31.01.2023 tarihi itibarıyla 7 milyon 958 bin 944 katılımcı bulunuyor. Bu katılımcıların, 731 bin 97'si ise depremin etkilendiği 11 ilimizde ikamet etmekteydi. Depremden etkilenen illerimizdeki katılımcılar, tüm katılımcılar arasında %9,2'lik bir paya sahip."

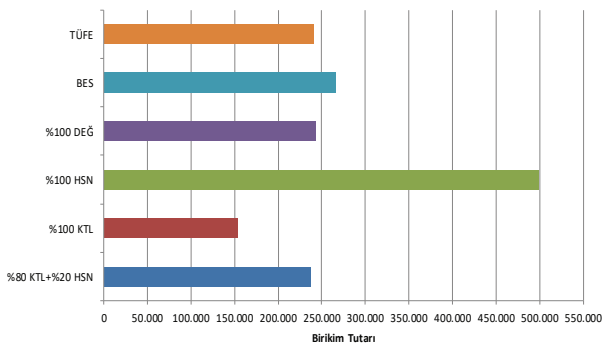
DEVLET KATKISI FONLARININ KISTASLARI GÜNCELLENDİ

Resmi Gazete'de 14.02.2023 tarihinde yayımlanan karar ile Bireysel Emeklilik Sistemi'nde (BES) devlet katkı paylarının portföy yatırımlarındaki sınırlamalarında değişiklikler yapıldı. Borsadaki şirketlere, yatırım alt limiti %10'dan %30'a yükseltildi. Mevcut durumda, BES'te 50 milyar lira devlet katkısı bulunuyor. Yeni yönetmelikle birlikte, 10 milyar lira daha borsada işlem görmeye başlayabilecek.

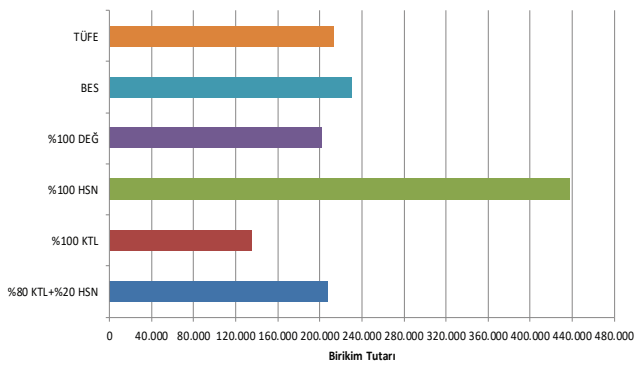
Ayrıca, tek bir hisseye yatırım tavanı %1'den %5'e çıkarıldı. Portföylerin, en geç 10 gün içerisinde uyum sağlanması zorunlu hale getirildi.

Kahramanmaraş merkezli meydana gelen iki şiddetli deprem sonrası olağandışı fiyat hareketleri ve yüksek volatilite nedeniyle Borsa İstanbul pay piyasası ile vadeli işlem ve opsiyon piyasası bünyesindeki pay ve pay endeksi türev pazarlarının işlemleri durduruldu. Durdurulan işlem 15 Şubat tarihinde yeniden açıldı.

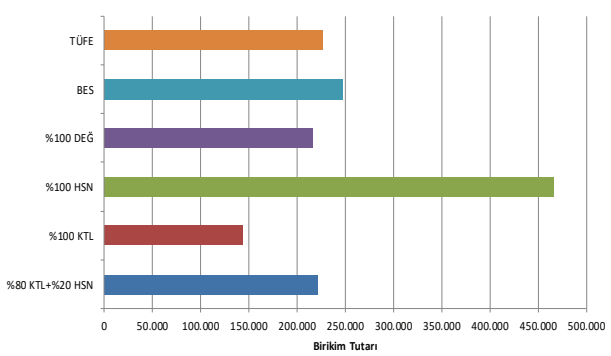
31.1.2006-31.01.2023 Adendum BES Birikim Endeksi (BBX)

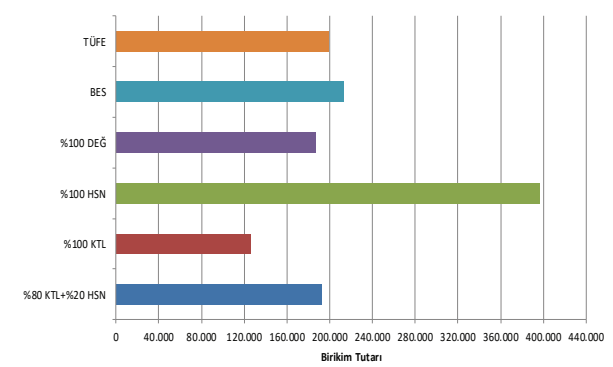
31.1.2008-31.01.2023 Adendum BES Birikim Endeksi (BBX)

31.1.2007-31.01.2023 Adendum BES Birikim Endeksi (BBX)

30.1.2009-31.01.2023 Adendum BES Birikim Endeksi (BBX)

%80 KTL + %20 HSN: %80 Kamu İç Borçlanma Senedi fonları, %20 Hisse Senedi fon grubuna yapılan yatırım

%100 KTL: Tamamı Kamu İç Borçlanma senedi fonlarına yapılan yatırım

%100 HSN: Tamamı Hisse Senedi fonlarına yapılan yatırım

%100 DEĞ: Tamamı Değişken fonlara yapılan yatırım

BES: BES ortalama fiyatlarıyla yapılan yatırım

TÜFE: Enflasyon endeksli yatırım yapan katılımcı (Yönetim Gider Kesintisi olmadan)

Bu çalışmada emeklilik yatırım fonlarının performanslarının değerlendirilmesinde kullanılabilecek genel kabul görmüş yöntemlerden bazıları kullanılmış ve çıkan sonuçlar okuyucuya bilgi vermek amacıyla yorumlanmıştır. Hesaplamalar, geçmiş verileri baz aldığından, sonuçlar gelecek dönem performansı için gösterge sayılmaz. Bu sayfadaki hesaplamaların doğruluğu için azami gayret gösterilmiştir ancak herhangi bir hatadan dolayı uğranacak kayıplardan Sigortacı Gazetesi veya Adendum sorumlu tutulamaz.

“Doğal afet hasarları için sigorta bilincini artıracak çalışmalar yapılmalı”

Sigorta sektörünün katastrofik riskler için ihtiyatlılık gereği karşılıklar ayırdığını ve bu tür risklerin büyük bir bölümünü de reasüre ettiğini vurgulayan **İstanbul Ticaret Odası Sigortacılık Meslek Komitesi Başkanı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Sigorta Acenteleri İcra Komitesi Yönetim Kurulu Üyesi Özgür Yılmaz**, kamu ile ortaklaşa olarak doğal afet hasarları için sigorta bilincini artıracak çalışmaların hayata geçirilmesinin önemli olduğunu belirtti.

Merkez üssü Kahramanmaraş olan ve 10 ili etkileyen depremle ilgili konuşan İstanbul Ticaret Odası Sigortacılık Meslek Komitesi Başkanı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Sigorta Acenteleri İcra Komitesi Yönetim Kurulu Üyesi Özgür Yılmaz, “6 Şubat günü acı bir gerçek tüm gerçekliği ile en ağır şekilde yüzümüze çarptı. Öncelikle ilgili bölgedeki tüm kayıplarımız için hepimizin başı sağ olsun, tüm yaralılara ve depremde orada bulunan tüm insanlara geçmiş olsun dileklerimi iletmek istiyorum. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Sigorta Acenteleri İcra Komitesi olarak depremin olduğu ilk andan itibaren var gücümüzle çalışarak bölge acentelerimizin sorunlarını hızlıca giderebilmek ve sigortalılarımızın mağduriyetini engellemek adına bir dizi çalışma başlatmış bulunmaktayız” ifadelerini kullandı.

Yılmaz, bu süreçte yaptıkları çalışmaları şöyle sıraladı:

“- Sigorta acenteleri için Statik IP kullanım zorunluluğu ikinci bir duyuruya kadar askıya alındı,

- Depremden etkilenen Adana, Adıyaman, Bingöl, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa illerinde trafik sigortası poliçelerinin zamanında yenilenmemesi sebebiyle yapılan ilave prim (sürprim) uygulaması 01.03.2023 tarihine kadar kaldırıldı,

- Desteğe ihtiyacı olan meslektaşlarımız için sigortacilik@tobb.org.tr adresine taleplerin iletilmesi için gerekli aksiyon alındı,

- DASK - Türk Re ile koordinasyon çalışması başlatıldı,

- Bölge acenteleri ile iletişime geçildi.”

Yılmaz, sözlerine şöyle devam etti: “9 Şubat tarihinde gerçekleşen İTO olağan şubat ayı meclis toplantısında, odamızca afet bölgesine 200 milyon lira yardım yapılmasına tüm meclis üyelerimizin onayı ile karar verilmiş olup, yapılacak olan yardımların acılarımızı az da olsa dindirmesini umuyor, vefat eden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına sabır, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.”

‘SON YILLARDA DOĞAL AFET HASARLARI ARTTI’

Mesleki anlamda katastrofik riskler olarak adlandırılıp değerlendirilen deprem gibi doğal afet hasarlarının ülkemizin ve tüm dünyanın bir

gerçeği olduğunu belirten Yılmaz, “Dünya genelinde yaşanan deprem, sel, fırtına, hortum gibi doğal afet hasarları sıklığını artırmış durumda. Bu gibi durumlar her şeyden önce insani boyutta yaşanan kayıplar olarak değerlendirildiğinde dünyamıza ve bizlere verdiği etkisiyle zaten çok ağır. Bunun ekonomik anlamdaki etkileri de azımsanamayacak kadar yüksek boyutta aynı zamanda. Sigorta sektörü her zaman ihtiyatlılık ilkesi gereği bu gibi durumlar için karşılık ayırsa da katastrofik risklerin boyutunu tahmin edebilmek her zaman mümkün olmuyor. Tıpkı ülkemizde bir şehirde meydana gelen ama 10 ilimizi aynı anda etkileyen Kahramanmaraş depremi gibi. Her ne kadar katastrofik risklerin büyük bir kısmı reasüre edilse de hem iç piyasadaki sigorta şirketlerine hem de dünya genelinde reasürans desteği alınan reasürans firmalarına özellikle son yıllarda küresel ısınmanın da doğal etkisi ile artan katastrofik riskler ile birlikte ciddi bir maliyet yükü binmekte” dedi.

‘DEPREM BİLİNCİNİN ARTMASI GEREKLİ’

Yılmaz, konuşmasını şu şekilde sürdürdü: “Her yaşanan deprem sonrası maalesef bilim adamlarının daha önceki uyarılarına denk geliyoruz, aslında sık sık dile getirilen ama kulakardı edilen deprem gerçeği her ne kadar dile getirilse de canımız yanmadan anlamamakta ısrar ediyoruz maalesef. Deprem bilimsel bir gerçek ve bu kadar bağıra bağıra geliyorum derken özellikle ülkemizde bu riskin olumsuz etkilerini, insanların can kayıplarını engelleyecek ya da en azından en aza indirecek bir uygulama söz konusu olamaz mı? Elbette olur, zira dünyanın özellikle yıl içerisinde çok yoğun deprem yaşayan ülkesi Japonya’ya baktığımızda almamız gereken çok ders olduğu ile bir kez daha yüzleşiyoruz. Ne yazık ki Kahramanmaraş depremi ile birlikte deprem bilincinin yaratılması için bütün zincirin eş zamanlı ve koordineli olması gerekliliği ile bir kez daha çok acı şekilde yüzleştik. Vatandaştan yerel yönetimlere, kamu idarelerinden, siyasi temsilcilere ve devlet yönetimine kadar herkesin birlik içerisinde olması bu gibi zor durumların üzerinden gelebilmemiz için çok önemli. Aynı zamanda engelleyici çalışmaların yapılabilmesi açısından da bu zincirin koordineli olarak deprem gibi doğal afetlere hazırlıklı olması da çok önemli.”

Deprem ülkesi olarak henüz ilkokul seviyelerinde çocukların yaşlarına uygun olarak doğal afet eğitimlerinin verilmesinin uzun vadede bu bilince etkisinin çok büyük olacağını kaydeden Yılmaz, “Görüyoruz ki deprem gibi doğal afetlerin yıkıcı etkisi kadar psikolojik etkileri de maalesef çok kötü boyutlarda. En azından bu anlamda bile etkilerini kısmen de olsa azaltabilecek bir fayda sağlayabileceğine inanıyorum. Ek olarak ülkemizde bu gerçekle karşılaşmadan da belirli dönemlerde yapılacak tatbikatların da en azından olay anındaki endişe ve telaşla yaşanabilecek kazaları azaltabilmesi de ayrı bir fayda sağlayacaktır” dedi.

SEKTÖRÜN HASARLAR İÇİN YAPABİLECEĞİ UYGULAMALAR

Sigorta sektörünün katastrofik riskler için ihtiyatlılık gereği karşılıklar ayırdığını ve bu tür risklerin büyük bir bölümünü de reasüre ettiğini vurgulayan Yılmaz, “Lakin bu sektörün uğradığı ciddi zarar boyutunu azaltabilecek bir durum yine de değil tabii ki. Çünkü her ne kadar aktüeryal hesaplar yapılsa da katastrofik hasarlardaki ön görülen rakamları tahmin edebilmek çok mümkün olmuyor. Bu noktada kamu ile ortaklaşa özellikle doğal afet hasarları için sigorta bilincini yaratabilecek çalışmaların hayata geçirilmesi de çok kıymetli. Her ne kadar DASK poliçesi zorunlu bir poliçe olarak anılsa da belirli kamu işleri dışında bu poliçenin sorgulanması ya da varlığının aranmaması maalesef hala DASK poliçesi olmayan birçok yapı mevcut. Denetiminin daha kolay yapılabilmesi adına çalışmalar yapılması tüm DASK’a tabi yapıların bu poliçeyi yaptırmasına fayda sağlayacaktır. Ek olarak hayata geçirilmesini önerdiğimiz bir konu da DASK poliçesinin sadece deprem hasarlarını değil eş zamanlı olarak sel, seylap, fırtına gibi diğer doğal afet hasarlarını da kapsamı içerisine alması. Bu da muhakkak ki sigortalıların ödeyeceği ufak prim farkları ile hem diğer doğal afet risklerini bir nebze teminat altına alınmasını sağlıyor olacak hem de ödenen primler dolayısıyla birikecek fon sayesinde olası risklerde tazminat ödemelerinin daha hızlı şekilde ödenmesini sağlayarak her türlü katma değer yaratacaktır” açıklamasında bulundu.

KAMU NEZDİNDE YAPILACAK ÇALIŞMALAR

“Her ne kadar ülke gerçeğimiz olsa da maalesef her yaşanan afet ile aslında bu duruma yeterince hazır olmadığımız ile bir kez daha yüzleşmiş oluyoruz” diyen Yılmaz, sözlerine şu şekilde devam etti: “Kamu nezdinde özellikle yapı inşaat izinleri ve kontrolleri muhakkak ki bu dönemlerde yaşanan olumsuzlukları azaltacak en önemli unsur. Olası deprem gibi doğal afet hasarlarında toplu barınabilecek alanların her halükârda hazır tutulması olay sonrası için alınabilecek en önemli önlemlerden biri muhakkak ki.”

TSEV-SEDDK eğitimleri Gönüllü BES Denetimi (yüz yüze)

TSEV ve SEDDK (Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu) işbirliğinde düzenlenen eğitimler kapsamında Daire Başkanı Murat Kutlar tarafından verilecek olan "Gönüllü BES Denetimi" eğitimi 22 Mart'ta TSEV'de yüz yüze gerçekleştirilecek. 2022 yılında üç kere açılan Gönüllü BES Denetimi eğitimlerine 61 kişi katılmış olup gelen yoğun talep üzerine yeniden planlandı. Detaylı bilgi ve kayıt için www.tsev.org.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

Yeni Başlayanlar için Sigortacılığa Giriş Eğitim Programı

Sigorta sektöründe yeni başlayanlar için dizayn edilen ve her ayın ilk salısı başlayan "Yeni Başlayanlar için Sigortacılığa Giriş " eğitim programı 4 Nisan'da başlıyor. Program ile sigorta sektöründe işe başlayanların sigorta piyasasını tüm yönleri ile kavramaları, teknik ve hukuki konularda yeterli ön bilgiye sahip olmaları, sigortacılığı bir bütün olarak görmeleri ve karşılaşacakları sorunların yanıtlarını nerede arayacaklarını bilmeleri amaçlanıyor. "Sigortacılığa Giriş ve Sigorta Sektörü Bilgisi", "Sigorta Hukuku", "Ürün Bilgisi ve Hasar" ana başlıkları ele alınacak olan programa katılımcılar bir bütün olarak katılabileceği gibi ders bazında modüler olarak da katılım sağlayabiliyor. Nisan ayı programı için son başvuru 31 Mart.

Sigorta Sektöründe Çevik Organizasyon, Çevik Çalışan (Online)

Sigorta Sektöründe Çevik Organizasyon, Çevik Çalışan eğitimi 29 ve 30 Mart tarihlerinde Melike Demirel tarafından online olarak gerçekleştirilecek. Eğitimde sigorta sektörü çalışanlarının çevik çalışma şekli ve kültürü ile ilgili farkındalığını ve bilgi seviyesini artırmak amaçlanıyor. Eğitim ile katılımcılar çevik çalışma prensiplerinin kendi iş süreçlerine sağlayacağı faydaları daha iyi anlayabilecek. Ayrıca katılımcılar çevik çalışma metodolojisinin proje dışı alanlarda uygulanabilirliği ve uygulama prensipleri konusunda iç görülerini geliştirmeleri sağlanacak. Bununla beraber eğitim kurumsal çevik dönüşümün stratejik bakış açısı ile planlanması ve uygulanması, kritik başarı faktörleri konusunda karar alıcı ve strateji geliştiricilerin perspektiflerinin gelişmesine katkıda bulunma, çalışanların çevik iş yapış biçiminin gerektirdiği yetkinliklerle ilgili bilgi sahibi olmasını ve gelişim yollarını planlamalarına destek olma amaçlarını taşıyor.

Mart ayı aktüerlik sınavlarına yönelik eğitimler

Aktüerlik Sınavlarına Yönelik Eğitim Programları, SEGEM'in her yıl iki kez dört ayrı seviyede düzenlediği sınavlara yönelik bir hazırlık programıdır. Gelen talep doğrultusunda bu sene de online olarak ZOOM uygulamasında eğitimler gerçekleştirilecek. 1. seviye eğitimlerden "Finansal Matematik" 22 Mart'ta; 2. seviye eğitimlerden "Finans Teorisi ve Uygulamaları" 28 Mart'ta başlamak üzere planlandı. Detaylı bilgi ve kayıt için www.tsev.org.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

Kısa Süreli Eğitim Programları

Sigorta sektörünün ihtiyaçları doğrultusunda her ay planlanarak sektöre sunulan kısa süreli eğitim programları kapsamında Mart ayında birbirinden değerli eğitimlere yer veriliyor. Günlük 2-4 saat arasında değişen sürelerle planlanan ve eğitim sonrası katılım sertifikası verilecek olan kısa süreli eğitim programları aşağıda yer alıyor.

TSEV MART AYI ONLINE EĞİTİM PROGRAMLARI	EĞİTİM TARİHİ	EĞİTMEN
Çalışan Performansını ve Gelişimini Etkileyen Bireysel Yaklaşımlar (Online)	1-2 Mart	Dr. Mehmet Muratoğlu
Oto Sigortalarında Hasar İş ve İşlemleri (Online)	2-3 Mart	Zafer Şenler
İnşaat/Montaj Sigortaları Atölye Çalışması (Yüz yüze)	3 Mart	Aşkın Özer
Makine Kırılması ve Elektronik Cihaz Sigortası Uygulamaları (Online)	6-7 Mart	Ülkem Devrim Aksar, CERT II
Stratejik Çağrı Merkezi Yönetimi (Online)	6-7 Mart	Can Demirağ
Sigorta Sektörünün Bugünü ve Geleceğine Stratejik Bakış (Online)	7-8 Mart	Melike Demirel
Enneagram - Kendini ve Ekibini Tanı (Online)	9-10 Mart	Çetin Kolukısa
Çevre Kirliliği Mali Sorumluluk Sigortası (Online)	9-10 Mart	Mahmut Saraçoğlu
Trafik Sigortası Genel Şartlarına Göre Bedensel Zararlar ile Destek Yoksun Kalma Zararlarına Hukuki Bakış ve Uygulamalar (Online)	13-14 Mart	Av. Nuray Dinçment
Sağlık Sigortaları Terminolojisi ve Ürün Yönetimi (Online)	14-17 Mart	Dr. Kaspar Zakaryan
Takım Olmak ve Takımların Temel Aksaklıklarını Yönetmek (Online)	15 Mart	Funda Sezgin Tokgöz
Operasyon Yönetimi ve Operasyonel Planlama (Online)	15-16 Mart	Can Demirağ
İletişim: Konuşarak ve Dinleyerek Açılan Kapılar (Online)	17 Mart	Fatih Sarıkan
Nakliyat Sigortaları Hasar Örneklemeleri ve Yargıtay Kararları (Online)	20-21 Mart	Ali Akşener
Reasürans Muhasebesi (Online)	20-21 Mart	Nihat Tavşanlı
Y & Z, Milenyum, Nesiller Arası Etkin Çalışma (Online)	22-23 Mart	Nilgün Yüksel
Oto Dışı Sigortalarda Kapsam Analizi ve Tazminat Hesaplaması (Online)	23-24 Mart	Engin Özaydın
Hayat Sigortaları Mevzuatı (Online)	28-29-30-31 Mart	Av. Bayram Battal
Sigorta Sektöründe Çevik Organizasyon, Çevik Çalışan (Online)	29-30 Mart	Melike Demirel
Yönetimde Koçluk Yaklaşımları (Online)	30-31 Mart	Çetin Kolukısa

Oto dışı sigortalarda kapsam analizi ve tazminat hesaplaması (online)

Oto Dışı Sigortalarda Kapsam Analizi ve Tazminat Hesaplaması eğitimi 23 ve 24 Mart tarihlerinde Engin Özaydın tarafından online olarak gerçekleştirilecek. Eğitim sonunda katılımcıların oto dışı sigorta hasarında, hasarın teminat kapsamında olup olmadığını gerekçeleri ile belirleyecek bilgi ve donanıma sahip olmaları amaçlanıyor. Bununla birlikte katılımcılar, edindikleri bilgiler doğrultusunda hasar ve tazminat sürecini analiz edebilecekler. Eğitime katılanların tazminat hesaplamasına etki eden unsurlar ve uygulama yöntemlerini öğrenmeleri ve farklı sigorta branşlarında yaşanmış hasar örnekleri üzerinden uygulama yaparak tazminat hesaplarını yapabilir bilgi ve deneyimi kazanmaları hedefleniyor. Detaylı bilgi ve kayıt için www.tsev.org.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

Sigorta Sektörüne Özel İnsan Kaynakları Eğitim Programı Nisan ayında başlıyor

Güncel teknolojik gelişmeler ile rekabetin her geçen gün arttığı iş dünyasında insan kaynakları departmanı önemli bir stratejik unsur olarak öne çıkıyor. Doğru insanı, doğru yerde, doğru şekilde konumlandırarak insan kaynağının verimli bir şekilde yönetilmesi şirketlerin stratejik hedeflerinden en önemlisi haline geldi.
Bu stratejik hedefe ulaşmak amacıyla, sigorta sektörü insan kaynakları çalışanlarına özel olarak hazırlanan "Sigorta Sektörüne Özel İnsan Kaynakları Eğitim Programı" oluşturuldu. Eğitim online (uzaktan) ortamda gerçekleşecek. Program sonunda tüm eğitimleri kapsayan online sınav yapılacak. İnsan Kaynakları Eğitim Programı hafta içi 18:00-21:00 saatleri arasında 3 gün olacak şekilde ya da hafta içi 2 gün ve Cumartesi günü olmak üzere planlanacak. Kayıt olmak için egitim@tsev.org.tr adresine mail atabilirsiniz.

EĞİTİM ADI	TSEV EĞİTMEN	SAAT
İK ve Eğitim Departmanlarına Yönelik Temel Sigortacılık	Faruk Ömrüuzak	12
İnsan Kaynakları Yönetimine Giriş	Nilgün Yüksel	3
İşe Alım, Seçme ve Yerleştirme Süreci: Yetenek Kazanımı	Özlem Yanmaz Ateş	6
İnsan Kaynaklarında Yeni Trendler	Necla Aksoy	4
Stratejik İK İş Ortaklığı (Kariyer Yönetimi ve Performans Yönetimi dahil)	Özlem Yanmaz Ateş	6
İK'da Kişilik Tiplerinin Önemi ve Geri Bildirim Sanatı	Burcu Arsan	3
Motivasyon	Çetin Kolukısa	3
İnsan Kaynaklarında Öğrenme ve Gelişim Yönetimi: Kurumsal Akademilerle Stratejik Gelişim Ortaklığı	Özlem Yanmaz Ateş	6
İş Hukuku	Hakkı Demirci	3
İş Ortamında Çatışma Yönetimi: Sigortacılıkta Yönetim Uygulamaları	Mehmet Muratoğlu	3
İnsan Kaynakları Süreçleri Bağlamında Kişisel Verilerin Korunması	Olsan Sözen	3
Sigortacılık Sektörünün Bugünü ve Geleceğine Stratejik Bakış	Melike Demirel	3
Çeviklik Yönetimi	Serhat Toptancı	6

Sigorta deprem kayıplarını karşılayan ve

Zararı önleyici olmayan fakat meydana gelmiş olması olasılığında bunu gidermeye yönelik bulunan "sigorta", depremden kaynaklanan ekonomik kayıpları karşılayan ve kaynak yaratmak bakımından önemli katkılar sağlayan bir mekanizma.

Dünyada insanların yoğun olarak yaşadığı çok sayıda yerleşim yeri deprem kuşağı içinde yer almaktadır. Bunun sonucu olarak da buralarda meydana gelen depremlerde can ve mal kayıpları çok yüksek rakamlara ulaşmaktadır. Depremin büyüklüğü ve yüzeye ne kadar yakın derinlikte meydana geldiği kuşkusuz depreme bağlı kayıpların en önde gelen nedenidir. Fakat bunun yanında depreme maruz kalan bölgedeki yapıların özellikleri (eskilikleri, kaç katlı oldukları, birbirlerinden uzaklıkları, hangi tür zeminde inşa edilmiş oldukları vb.), oradaki nüfus yoğunluğu, depremin hangi mevsimde saat kaçta meydana geldiği, artçı şokların şiddeti ve sayısı gibi birçok faktör de bu kayıpların miktarını etkilemektedir.

Büyük zararlar veren bazı depremleri kısaca hatırlarsak:

1976 Tangshan depremi: 7.5 büyüklüğündeki bu deprem resmi kayıtlara göre 242 bin, resmi olmayan belirlemelere göre ise 655 bin can kaybına yol açmıştır. Uyku zamanı, dayanıksız yapılarda depreme yakalanan yöre halkı yapıların yıkılması nedeniyle hayatını kaybetmiştir.

2005 Keşmir depremi: 7.6 büyüklüğündeki bu depremde 32 bin yapının yıkılması sonucu (en az) 79 bin ölüm vakası meydana gelmiştir.

1970 Peru depremi: 7.9 büyüklüğündeki bu depremde 70 bin can kaybı olmuştur. Depremin yol açtığı yer kaymaları bazı köyleri yutarak haritadan silmiştir.

2004 Hint Okyanusu depremi: Deniz dibinde oluşan 9.1 büyüklüğündeki bu deprem Sumatra açıklarında meydana gelmiş, en az 9 metre boyundaki dalgalar sahile vurmuştur. Depremden kaynaklanan "tsunami" 225 bin ölüm olayına neden olmuştur.

2010 Haiti depremi: Başkent Port au Prince yakınlarında olan 7 büyüklüğündeki bu depremde 1 buçuk milyon kişi evsiz kalmıştır.

2008 Szechuan depremi: 7.9 büyüklüğündeki bu deprem, Çin'in güneydoğusunda dağlık bir bölgede meydana gelmiş ve 5 milyon kişinin evsiz kalmasına sebep olmuştur.

9.1 büyüklüğündeki (toplam 6 dakika süren) Fukushima'yı (nükleer santral) vuran ve tsunamiye yol açarak 40,5 metre boyunda dalgalar oluşturan 2011 Tohoku depremi, 19 bin 759 can kaybına ve 2 bin 553 kişinin de kaybolmasına neden olmuştur.

8.8 büyüklüğündeki 2010 Şili depremi (3 dakika sürmüştür) yalnızca 525 can kaybına sebep olmuştur. Daha önce gerçekleşen 9.5 büyüklüğündeki 1960 Büyük Şili Depremi de (tarihte kaydedilen en büyük deprem) 1000-6000 arasında tahmin edilen (görece oldukça düşük sayıda) ölüm olgusuna yol açmıştı.

Yukarıdaki veriler gösteriyor ki, depremin büyüklüğü kadar bunun nerede olduğu ve oradaki yapıların durumu, bundan başka nüfus yoğunluğu ve en önemlisi depreme eklenen (yer kayması, tsunami, dondurucu soğuk gibi) diğer doğa olayları sonucu etkilemektedir.

2011 Tohoku (Japonya) depreminin yol açtığı ekonomik kayıp 210 milyar dolar; 2008 Szechuan (Çin) depreminin sebep olduğu ekonomik kayıp ise 85 milyar dolar olarak hesaplanmıştır. (Belirtelim ki dünya tarihinde en fazla ekonomik zarara yol açan ikinci büyük deprem (1995 Kobe) ile beşinci büyük deprem de (2016 Kumamoto) yine Japonya'da söz konusu olmuştur. Bunlardan kaynaklanan toplam zarar 130 milyar doları bulmuştur.)

Kahramanmaraş'ta 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen biri (en az) 7.7 diğeri de (en az) 7.6 büyüklüğündeki iki deprem çok geniş bir alanda çok ileri boyutta can ve mal zararlarıyla sonuçlanmıştır. Bu olgudan kanımızca ilk çıkarılması gereken sonuç, tsunami veya yer kayması gibi depremi izleyen başka zarar verici etkenlerin söz konusu olmadığı ve yalnızca depremin vurucu/yıkıcı etkisinin söz konusu olduğu bu yer sarsıntılarında uğradığımız can zararlarının bu kadar fazla olmaması gerektiğidir. Türkiye bu can zararlarını yapı denetimi ile önleyebilirdi. Nereye hangi vasıfta kaç kata kadar (en fazla dört olmalı) yapı yapılacağı konusunda hiç ödün verilmeden bilime göre önceden belirleme yapılsa ve getirilen kurallara titizlikle uyulsa idi çok büyük oranda can zararlarının (ölümler, yaralanmalar, sakatlıklar) önüne geçilmiş olurdu (Kuşkusuz mal zararları da minimum düzeyde kalırdı).

CAN VE MAL SİGORTALARI İLE KORUMA

Zararı önleyici olmayan fakat meydana gelmiş olması olasılığında bunu gidermeye yönelik bulunan "sigorta", depremden kaynaklanan ekonomik kayıpları karşılamak ve kaynak yaratmak bakımından önemli katkılar sağlayan bir mekanizmadır. Ne zaman meydana geleceği önceden bilinmediğinden deprem, sigorta hukuku anlamında geçerli bir riziko oluşturur. Depremin olumsuz sonuçlarına karşı hem can sigortaları aracılığıyla hem de mal sigortaları aracılığıyla koruma elde edilebilir.

Can sigortaları (hayat, kaza ve sağlık) bakımından durum şöyledir:

• Hayat Sigortası Genel Şartları uyarınca, hayat sigortasında deprem sebebiyle meydana gelen ölüm hali sigorta teminatı altındadır.

• Buna karşılık Kaza Sigortası Genel Şartları uyarınca, kaza sigortasında deprem nedeniyle ölüm veya sakatlık veya yaralanma halleri ancak sigortacıyla bu hususta özel anlaşma varsa teminat dahilinde olacaktır.

• Sağlık Sigortası Genel Şartları uyarınca sağlık sigortasında da kaza sigortasındaki gibi ancak sigortacıyla özel anlaşma yapılırsa depremden kaynaklanan sağlık giderleri sigorta koruması altında olabilmektedir.

Belirtmek gerekir ki büyük kısmı deprem kuşakları içinde bulunan Türkiye'de kaza ve sağlık sigortasında deprem rizikosunun ancak sigortacıyla özel anlaşma yapılması koşuluna bağlı olarak sigorta kapsamına aldırılabilmesi (sigortacı uygun görmediği takdirde bu teminatın verilememesi) uygun bir çözüm değildir.

PROF. DR. SAMİM ÜNAN

kaynak yaratan önemli bir mekanizma

Mal sigortaları ile ilgili olarak da şu saptamaları yapmak mümkündür:

• 1999 Marmara depremi sonrasında günümüzde kısaca DASK olarak bilinen Zorunlu Deprem Sigortası öngörülmüştür. Bu sigorta adından da anlaşılacağı gibi yaptırılması zorunlu bir sigortadır ve DASK (Doğal Afet Sigortaları Kurumu) tarafından yapılmaktadır. Dayanağı 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu'dur. Sigorta konusu olan (sigorta ettirilmesi zorunlu bulunan) yerler şunlardır: Kat Mülkiyeti Kanunu'na tabi bağımsız bölümler; tapuya kayıtlı özel mülkiyete tabi taşınmazlar üzerinde mesken olarak inşa edilmiş binalar; bu binalar içinde yer alan ve ticarethane, büro ve benzeri amaçlarla kullanılan bağımsız bölümler ve doğal afetler nedeniyle devlet tarafından yaptırılan veya devlet tarafından verilen kredi ile yapılan meskenler. Zorunlu deprem sigortası, depremin doğrudan neden olduğu maddi zararları ve deprem sonucu meydana gelen yangın, dev dalga (tsunami) veya yer kaymasının sigortalı binalarda neden olacağı hasarları temin etmektedir. Köy nüfusuna kayıtlı ve köyde sürekli oturan kişiler tarafından köy yerleşik alanları ve civarında ve mezralarda yapılan binalar; tamamı ticari veya sınai amaçla kullanılan binalar; projesi bulunmayan ve mühendislik hizmeti görmemiş binalar; taşıyıcı sistemi olumsuz yönde etkileyecek şekilde tadil edildiği veya zayıflatıldığı saptanan binalar; taşıyıcı sistemi olumsuz yönde etkileyecek şekilde ilgili mevzuata ve projeye aykırı olarak inşa edilen binalar ve yetkili kamu kurumları tarafından yıkılmasına karar verilen binalar ile mesken olarak kullanıma uygun olmayan, bakımsız, harap veya terk edilmiş binalar sigorta teminatının dışında bırakılmışlardır. Sigorta bedeli, meskenin yapı tarzı için Zorunlu Deprem Sigortası Tarife ve Talimatı'nda belirtilmiş olan metrekare bedeli ile aynı meskenin brüt yüzölçümünün çarpılması sonucu bulunan tutardır. Ancak bu sigortada azami teminat tutarları da saptanmıştır. Sigorta bedeli bu azami tutardan fazla olamayacaktır. Sigorta konusu binanın hasarlanması halinde sigorta tazminatı olarak, tam veya kısmi hasar ayrımı yapılmaksızın o binanın piyasa rayiçlerine göre hesaplanan yeniden yapım maliyeti ödenecektir.

• Zorunlu deprem sigortası belirli teminat limitlerine tabi olarak verildiğinden ve bu limitler de birçok halde gerçek değerden daha az olduğundan, yetersiz kalabilmektedir. Menfaatin geri kalan (zorunlu deprem sigortası ile karşılanmayan) değeri, zorunlu deprem sigortası yaptırılmış olmak koşuluyla, (isteğe bağlı bir sigorta olan) yangın sigortası kapsamında sigorta güvencesine bağlanabilmektedir. Böylece zorunlu deprem sigortası deyim yerinde ise "minimum korunma" sağlamakta, tam koruma ise ek sigorta (yangın sigortası) sayesinde elde edilmektedir.

• Zorunlu Deprem Sigortası teminat limitlerinin sigorta yaptırıldıktan sonra, sigorta süresi içinde DASK tarafından yükseltilmesi halinde, eğer sigorta ettiren (buna mecbur olmadığı için) mevcut DASK limitlerini yeni limitler oranında yükseltmemişse, yangın sigortası çerçevesinde yangın sigortacısının sorumluluğu kanımızca yeni (yüksek) limitlerin değil, eski (düşük) limitlerin üzerindeki zararlar için söz konusu olmalıdır.

• Yangın sigortası, depremi (tıpkı kaza ve sağlık sigortalarında olduğu gibi) sigortacıyla özel anlaşma yapılmadığı takdirde teminat dışında bırakmaktadır. Bununla birlikte uygulamada büyük çoğunlukla "Deprem ve Yanardağ Püskürmesi Klozu" sigorta sözleşmesine eklenerek hem deprem hem de (ülkemizde çok uzun zamandır bir gün püskürteceği beklenen) yanardağların vereceği zararlara karşı sigorta koruması elde edilmektedir. Söz konusu kloz ayrıca, "deniz depremi" olarak tanımladığı "tsunami" hadiselerini de (gayet yerinde olarak) temin etmektedir. Özellikle Ege Denizi tsunami bakımından dikkatle izlenmesi gereken bir denizdir. M.Ö. 1600 dolaylarında Santorini Patlaması (Thera veya Minos Patlaması olarak da isimlendirilmektedir), dünyada şimdiye kadar meydana gelmiş en önemli yanardağ patlamalarından biri olarak kabul edilmektedir. Bunun sonucunda şimdiki Santorini adasının ortası yok olmuştur. Bu patlamanın yol açtığı tsunaminin de çevreye (özellikle Girit'e ve hatta Mısır'a) büyük zararlar verdiğine inanılmaktadır.

• Deprem ve Yanardağ Püskürmesi klozu, depremden kaynaklanan yangın ve patlama zararları da dahil "bütün" doğrudan veya dolaylı zararlara karşı koruma sağlamaktadır. Deprem bölgelerinde deprem nedeniyle meydana gelen otorite boşluğu ve denetimsizliği fırsat bilen yağmacıların giriştikleri yağma eylemleri sonucunda meydana gelen zararlar da kanımızca depremin neden olduğu dolaylı zarar niteliğindedir. Yağmaya konu mallar için tazminat ödenmesi bu malların sigorta ettirilmiş olmasına bağlıdır. Binanın da ayrıca sigorta ettirilmiş olması şart değidir. Deprem ve Yanardağ Püskürmesi klozu depremin sebep olacağı yangınlarda sigortalı şeylerin "kaybolmasından" doğan zararları teminat dışında bırakmıştır. Buradaki "kaybolma" sözcüğünün çalınma ve yağmalanmayı da içerip içermediği tartışılabilir. Ancak bu hüküm yalnızca depremden kaynaklanan yangınlarda kaybolan mallarla ilgilidir. Yangın olmaksızın yağmalanan malların bu hükmün uygulama alanı dışında olacağı kuşkusuzdur.

• Hırsızlık sigortası ile teminat altına alınan mallar depremde yağmalanırsa, Hırsızlık Sigortası Genel Şartları bu halin ancak sigortacı ile ayrıca anlaşma yapılmış olması durumunda sigorta koruması altında olacağını öngördüğünden, böyle bir anlaşmanın yokluğunda sigortacının ödeme borcu doğmayacaktır.

• Mallar hakkında paket poliçe düzenlenmiş ve hem Yangın Sigortası Genel Şartları'na ekli Deprem ve Yanardağ Püskürmesi Klozu hem de Hırsızlık Sigortası Genel Şartları uyarınca (ancak hırsızlık sigortası kapsamında yağma ek teminatı alınmaksızın) sigorta koruması sağlanmışsa, deprem nedeniyle yağmaya konu olan malların Deprem ve Yanardağ Püskürmesi klozu çerçevesinde sigortalanmış mı sayılacağı yoksa bu malların Hırsızlık Sigortası Genel Şartları uyarınca teminat haricinde kaldığına mı karar verileceği yoruma elverişli bir husustur. Yargının bu gibi bir halde teminata hükmetmesi olasılığı daha güçlüdür.

• Depremden kaynaklanan iş durması zararları ile alternatif iş yeri masraflarının yangın sigortası kapsamında temin edilmesi kanımızca "Deprem ve Yanardağ Püskürmesi" teminatı alınmış olan hallerde (sigorta bedeli yeterli olmak koşuluyla) gündeme gelebilecektir. Çünkü bu kloz, yukarıda da altını çizmiş olduğumuz gibi "depremden kaynaklanan doğrudan ve dolaylı bütün zararların teminat kapsamında olacağı" şeklinde çok geniş bir kapsama alanına sahiptir.

AYIPLI İNŞAAT TEMİNATI ENGELLER

1999 Marmara depremi sırasında henüz tamamlanmamış karkas halindeki bir inşaata deprem teminatı verilmiş ve o bina depremde yıkılmıştı. Sigorta ettiren de sigortacıdan dava yoluyla tazminat istemişti. Bu uyuşmazlıkta inşaatı bizzat yapan sigorta ettiren firma lehine sigorta teminatının devreye girmemesi gerekiyordu. Çünkü ileride tamamlanınca yükü çok daha artmış olacak olan o inşaatın açık şekilde "ayıplı" olduğu (ve içinde oturulmaya başlandıktan sonra depreme maruz kalırsa, can kayıplarına yol açacağı) tartışmasızdır. Kaldı ki, bu durumun inşaatı yapan sigorta ettirenin bilgisi dışında sayılması da pek mümkün görünmemekteydi. Kanımızca, sigorta ettirenin (menfaat sahibinin) inşaatı yapandan farklı bir kişi olması halinde dahi inşaatın (depreme dayanıklılık yönünden) ayıplı olmasının sigorta teminatını engellemesi doğru olur.

PARAMETRİK SİGORTA ALTERNATİF OLABİLİR

Mal sigortaları kapsamında verilen deprem teminatı zararı karşılamaya yöneliktir. Oysa büyük depremlerde en zor (en yavaş ilerleyen) hususlardan biri de hasar tespiti çalışmalarıdır. Zararın belirlenmesinin gecikmesi, yaraların bir an önce sarılması önünde ciddi bir engeldir. Son zamanlarda uygulama alanı genişleyen "parametrik sigorta", deprem hasarları için çok etkili ve uygun bir "tamamlayıcı" ve hatta "alternatif" olabilir. Parametrik sigortada sigortacı ödemesi gereken tutarı çabuk ödeyebilmektedir. Depreme ilişkin parametrik sigortalarda, sigorta sözleşmesinde belirlenen büyüklükteki (mesela Richter ölçeğine göre 6) bir depremin meydana gelmiş olması ve sigorta ettirenin konut veya iş yerinin de depremin merkezinden itibaren hesaplanacak belirli bir uzaklık içinde bulunması sigortacıdan (zarardan bağımsız olarak ve önceden sözleşmede kararlaştırılan tutarda) ödeme almasını sağlamaktadır. Zararın karşılanması esasına göre işleyen geleneksel sigortalara kıyasla parametrik sigortalar kısa süre (mesela en geç 4 hafta) içinde ödeme yapılmasına elverişli olduklarından -en azından- ilk aşamada depremden kaynaklanan nakit gereksinimine cevap verebilmektedirler. Ticarethanelerde ortaya çıkan iş durması kayıpları bu sayede en düşük düzeyde tutulabilecektir. En önemlisi, parametrik sigortalar kamu emlâkinde meydana gelecek hasarlardan kaynaklanacak kayıpları karşılamakta önemli rol oynayabilecektir. Ülkemizin her yöresi çok zengin tarihi yapılara kültür varlıklarına ve doğal güzelliklere sahiptir. Merkezi Kahramanmaraş olan fakat tam on farklı ilde büyük yıkıma yol açan deprem nedeniyle (ilk bilgilere göre, mesela) Antakya'da arkeoloji müzesi, tarihi kilise ve Hatay Cumhuriyeti Meclisi'nin binası önemli zarar görmüştür. Birçok yerde tarihi camilerin yıkıldığı bildirilmektedir. Devlet ve yerel yönetimlerin de depremde zarar gören kamu emlaki ve tarihsel, kültürel varlıklarımız ve hatta hasarlanan doğal zenginlikleri eski haline getirmeye başlamak için ilk aşamada ihtiyaç duyulacak olan nakit akışını sağlamak amacıyla "parametrik sigorta" çözümünü değerlendirmesi kanımca yararlı olacaktır.

MEHMET MURATOĞLU
mehmet@etkinyonetim.com

Deprem, Ekonomik Kayıplar ve DASK! ....

ÜLKEMİZDE Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde meydana gelen depremler, en yıkıcı doğal afetlerden birisi olarak adlandırılmakta ve ciddi ekonomik, sosyal ve çevresel etkilere de neden olacağı öngörülmektedir. Benzer şekilde, 17 Ağustos 1999'da yaşanan Marmara depremi, Türkiye ekonomisini de önemli ölçüde etkilemiştir. O tarihlerde Türkiye nüfusunun %23'ünü oluşturan ve İstanbul, Düzce, Bolu, Bursa, Yalova, Kocaeli ve Sakarya gibi yedi ilde etkisini gösteren Marmara depreminin ekonomiye maliyeti ise 200 milyar lira olarak raporlanmıştır. Toplamda 30 binden fazla işletmenin zarar gördüğü ve raporda belirtilen değerde kaybın oluştuğu bu veriler, 16 Ağustos 2019-İstanbul/Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED) ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) iş birliğiyle kurulan Connected Business initiative (CBi) Türkiye Platformu tarafından hazırlanan "KOBİ'lerde Dayanıklılık: Yeni Riskler, Yeni Öncelikler" raporunda açıklanmıştır [1]. Bunun yanı sıra, Marmara Depremi'nin Türkiye'ye maliyeti TÜSİAD'a göre 17 milyar dolar, dönemin Devlet Planlama Teşkilatı'na göre 15 ila 19 milyar dolar, Dünya Bankası'na göre ise 12 ila 17 milyar dolar olarak açıklanmıştı. TÜRKONFED "2023 Kahramanmaraş Depremi Afet Durum Raporu" başlıklı raporunda ise 1999 yılında yaşanan Marmara depreminin verilerine dayandırılarak can kaybı, fiziki ve mali hasara yönelik veriler gösterilmiş ve can kaybı 18 bin 373 kişi, mali hasar 1999 dolar kuruyla 17,1 milyar dolar hesap edilmiştir. Marmara depremi verilerinin kullanıldığı yöntem ile Kahramanmaraş depremlerine ilişkin hazırlanan öngörülerde ise 72 bin 663 can kaybı ve 84,1 milyar dolar mali hasarın olabileceği varsayılmıştır. Bu hasar ve kayıpların detayına bakıldığında, 70,75 milyar dolarının konut zararı, 10,4 milyar dolarının milli gelir kaybı ve 2,91 milyar dolarının ise işgücü kaybı olacağı belirtilmiştir [2]. Deprem kayıplarının sigortalanabilirliği bir dizi zorlukla karşı karşıya olsa da sigorta, deprem riskinin mali etkilerinin yönetilmesine önemli bir katkı sağlayabilir. Deprem gibi afet riskini azaltmanın entegre bir parçası olarak yıkıcı depremlerin mali sonuçlarını hafifletmede sigortanın rolü daha da öne çıkmaktadır. Özellikle de bir olaydan kaynaklanan kayıpların "koruma açığı" olarak adlandırılan sigortasız kısmı, yani toplam ekonomik ve sigortalı kayıplar arasındaki farkın mutlaka sigortalanabilir olması gerekir. Bunun yanı sıra, potansiyel olarak önemli düzeyde deprem riskiyle karşı karşıya olan birçok ülkede deprem teminatının ana sağlayıcıları olan özel sigorta şirketleri, yangın ve tsunami gibi depremlerden kaynaklanan bazı ana ikincil tehlikeler için de kapsama kaynağını genişletmektedir. Bu açıklamalar bağlamında, kendimize çok basit bir soruyu "Neden deprem sigortası almalıyız?" sormamız ve bunun cevabını hem sigortalı hem de sigorta şirketi düşünce penceresiyle cevaplamalıyız. Öncelikle, yaşanılan son deprem ile gündeme gelen mevcut konut sayısı ve DASK ile ilgili verileri değerlendirdiğimizde ortaya çıkan sonuç çok da iç açıcı olmamaktadır. Türkiye genelindeki 19 milyon 965 bin konuttan %56,1'i yani 11 milyon 200 bin konut için deprem sigortası yaptırıldı [2]. Henüz 9 milyona varan sayıda konutun Zorunlu Deprem Sigortası bulunmamaktadır. Bununla beraber, depremin olduğu 10 ilimizde bulunan 2 milyon 173 bin konutun 963 bini DASK yani deprem sigortalı. 1 milyon 212 bin konutun sigortası ise maalesef yok. Yani %44'ünün DASK'ı mevcut. Bu bağlamda, soruyu terse çevirdiğimizde, "insanların deprem sigortası konusunda neden daha az istekli olduğunun" cevabını vermeliyiz. Çoğunun deprem sigortası satın almaktan kaçınmasının yaygın bir nedeni olarak, büyük bir felaketten sonra ülke yönetiminin mali yardımla imdadına yetişeceğini düşünmeleridir. Ancak yönetimin etkilenenlere yardım teklif etse bile bunun yeterli olmayacağının ve her şeyi karşılayacağının garantisi olmadığını kabullenmek istemeyebilirler. Kanımca bunun nedeni, doğru ve güvenilir verilerin ve afet modellemesinin olmaması ve deprem riskini fazlasıyla ciddiye almamalarından kaynaklanabilir.

[1]. https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/migration/tr/UNDP-TR-CBI-REPORT-2019-TR.pdf
[2]. https://turkonfed.org/Files/ContentFile/turkonfed2023kahramanmarasdepremiafetdurumraporu021023-4718.pdf
[3]. https://dask.gov.tr/tr/police-uretim

TEKNOLOJİ ›››
Teknoloji haberlerimiz, kardeş yayınımız log.com.tr'den alınmaktadır.

Türkiye'nin ilk 58 inçlik Google TV'si: TCL P635

Google TV ürün ailesini tüketiciyle buluşturan TCL, dev ekrana geçiş yapmak isteyen kullanıcılar için fiyat performans kategorisinde öne çıkan ve aynı zamanda 58 inç boyutunda Türkiye'nin ilk Google TV modeli unvanına sahip P635 modeliyle pazarı çeşitlendiriyor. Dünyanın öncü televizyon üreticisi TCL'in Bilkom iş birliği ile Türkiye'de üretilen ve aynı zamanda 58 inç boyutunda Türkiye'nin ilk Google TV modeli unvanına sahip P635, üstün gelişmiş ses ve görüntüleme teknolojileri ile öne çıkıyor. UHD içeriklerin en son standardı HDR özelliğiyle gelen P635; çarpıcı parlaklık, olağanüstü gölge ayrıntıları ve canlı renkler sunuyor.

Araziye odaklanan elektrikli bisiklet: Magicycle Deer

Elektrikli bisiklet dünyasında artık her ihtiyaca yönelik bir seçenek mevcut. Şu an elektrikli temelde şehir bisikleti, katlanabilir bisiklet, dağ bisikleti, arazi bisikleti ya da kargo bisikleti gibi farklı farklı kategoriler yer alıyor. Çin merkezli doğan "SUV e-bike" lakaplı Magicycle Deer, spesifik olarak araziye odaklanıyor. 42 kg'lık bir toplam gövde ağırlığı bulunan Deer, birçok benzerinden farklı olarak gövde yapısıyla kolay iniş ve biniş sunuyor. Arkasında yük taşıma amaçlı bir bölüm yer alan bisikletin arkaya konumlandırılan elektrikli motoru ise 750W güç sunabiliyor.

V100 Mandello aktif yan kanat sistemiyle dikkat çekiyor

Doğan Trend Otomotiv çatısı altında kullanıcılarla buluşan Moto Guzzi, V100 Mandello modeli ile yepyeni bir kullanıcı deneyimi sunuyor. 100 yıllık marka tarihinin ilk su soğutmalı motor bloğunu barındıran V100 Mandello, yüksek süratlerde aktif hale gelen aktif yan kanat sistemiyle de ilk niteliği taşıyor. V100 Mandello'da motor hacmi net olarak 1042cc olarak veriliyor. 115 beygir güç ve 105 Nm tork üreten bu makine ve diğer komponentlerle birlikte 233 kilogramlık ıslak ağırlık değerine sahip bir motor karşımızda. 4,7 litrelik ortalama tüketim değeri verilen V100 Mandello için bu noktada aktif kanat özelliğini de belirtmek gerekiyor.

Honor X9a iki farklı renk seçeneğiyle satışta

Honor'un ürün yelpazesinin önemli bir parçası olan Honor X serisi, firmanın yıldız ürün kategorilerinden biri olarak karşımıza çıkıyor. Kavisli yapıda şık bir tasarıma sahip olan, arkasında büyük boyutta bir kamera modülü taşıyan Honor X9a telefon modeli, teknik olarak bakılırsa 6,67 inç 120 Hz amoled ekrana, Snapdragon 695 5G işlemciye, bağlı olarak 5G desteğine, 8 GB RAM'e, 256 GB depolama kapasitesine ve 16 megapiksel selfie kamerasına sahip. Arkasında 64 megapiksel ana + 2 megapiksel ultra geniş açı + 2 megapiksel makro kameraları bir araya getiren ürün, 40W hızlı şarj destekli 5 bin 100 mAh pil üzerine kuruluyor. Şık tasarıma sahip olan Honor X9a telefon modeli, Türkiye'de iki farklı rengiyle satışa sunulacak. Henüz fiyatı resmi olarak açıklanmayan model, çok yakında Türkiye'de de elde edilebilecek.

Volvo C40 "One Pedal" sürüş moduyla fren kullanımını azaltıyor

Volvo C40, kullanıcıların karşısına tek ve çift elektrik motorlu versiyonlar üzerinden çıkıyor. P6 rozetiyle gelen tek elektrik motorlu seçenekte kullanıcıları 231 beygirlik güç, 330 Nm tork, 7,4 saniyelik 0-100 ve 160 km/s'lik maksimum sürat parametreleri öne çıkıyor. P8 versiyonunda işin içerisine dahil olan ikinci elektrik motoruyla 402 beygir güç ve 660 Nm tork, 4,7 saniyelik 0-100 ve 180 km/s maksimum sürat limiti gibi detaylar deneyimi bambaşka bir noktaya taşıyor. "One Pedal" sürüş modunun da es geçilmediği modelde bu sayede fren kullanımını büyük ölçüde hayatınızdan çıkartmak mümkün. Uzun yol sürüşlerinde son teknoloji adaptif sürüş asistanlarını da kullanıcılara sunuyor.

Galaxy Book 3 Ultra teknik açıdan güçlü bir konumda

Samsung Galaxy Book 3 Ultra modeli, teknik açıdan gerçekten güçlü bir seçenek konumunda yer alıyor. 16 inç boyutunda 2880×1800 piksellik bir 400 nit parlaklık sunan 120 Hz amoled ekran üzerine kurulan ürün, gücünü Intel Core i7-13700H ya da Intel Core i9-13900H işlemcilerden alıyor. 14 çekirdekli bu işlemciler en üstte 5 GHz ve 5.4 GHz hızlara çıkabiliyor. Ekran kartı tarafında Nvidia GeForce RTX 4050 ve GeForce RTX 4070 opsiyonları sunulan dizüstü, en üstte 32 GB LPDDR5 RAM ve 1 TB Gen 4 M.2 PCIe NVMe SSD ile donatılabiliyor. Windows 11 ile gelen model, WiFi 6 ile Bluetooth 5.1 desteklerine sahip.

Redmi Smart Band 2 30'dan fazla sporu takip edebiliyor

Redmi Smart Band 2, akıllı saat formunda bir akıllı bileklik modeli. Dikdörtgen formda tasarlanan ürün, ince yapılı ve 1,47 inç renkli dokunmatik ekran üzerine kuruluyor. 30'dan fazla sporu otomatik olarak takip edebilen ürün, 100'den fazla saat ara yüzü taşıyor ve 50 metreye kadar su geçirmiyor. Normal kullanımda 14 gün, yoğun kullanımda ise 6 günlük bir kullanım sunan cihaz, 14,9 gram ağırlığında ve nabız sensörü ile 24 saatlik ölçüm gerçekleştirebiliyor. Aynı zamanda kandaki oksijen oranına da bakan akıllı bileklik Redmi Smart Band 2, uyku takibini de bir kenara bırakmıyor. Türkiye'ye şimdilik siyah ve beyaz olmak üzere iki farklı renkte getirilen ürün, 599 lira fiyat etiketine sahip.

Kargo odaklı en büyük elektrikli insansız hava aracı: Pelican Cargo

Kargo odağında dünyanın en büyük elektrikli insansız hava aracı olarak geçen Pyka'nın yeni modeli Pelican Cargo, oldukça standart bir tasarıma sahip ve direkt olarak önden yükleme sunuyor. Değiştirilebilir yapılı 50 kWh lityum-iyon bataryasıyla 321 km uçuş menzili getiren hava aracı, 100 kW güç sağlayan dört elektrik motorlu ile toplam 180 kg yük taşıyabiliyor ve sürgülü yükleme bölümü sayesinde sadece 5 dakika içerisinde göreve hazır hale gelebiliyor. Pyka belirlenen rotalarda kendi başına gece şartlarında da uçabiliyor.

FAZIL KARAMAN
f.karaman@fkymm.com

Deprem nedeniyle yapılan bağışların mükellef açısından durumu

GELİR Vergisi Kanununun 89. maddesinde ve Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinde; mükelleflerce yapılan bağış ve yardımların vergiye tabi gelirin/kazancın tespitinde indirimi hususları düzenlenmiştir.

Cumhurbaşkanı'nca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan ayni ve nakdi bağışların tamamı kurum kazancının tespitinde beyanname üzerinde indirim konusu yapılabilmektedir. 3483 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile, ülkemizde meydana gelebilecek depremler sonrasında zarar gören afetzedeler için, gerek görülmesi halinde, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın (AFAD) koordinasyonunda insani yardım kampanyası başlatılması imkânı sağlanmıştır. Gelir İdaresi Başkanlığı'nın web sitesinde yayımlanan 9 Şubat 2023 tarihli duyuruda; Kahramanmaraş ili merkezli olan depremler için AFAD Başkanlığı koordinasyonunda yardım kampanyası başlatıldığı belirtilerek, AFAD Başkanlığı'nca ilan edilen hesaplara yapılan nakdi bağış ve yardımların tamamının gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince indirim konusu yapılabileceği ifade edilmiş olup, Türk Kızılay'ınca ilan edilen hesaplara yapılan nakdi bağışların tamamı da indirime konu edilebilecektir. Bağışların indirilebilmesi için ödemeye ilişkin banka dekontları yeterli olmaktadır.

Ayni bağışlara gelince; ayni bağışlar AFAD Başkanlığının kendisine yapılabileceği gibi AFAD'ın yönlendirdiği kamu kurum ve kuruluşlarına da yapılabilecektir. Bu kapsamda yapılan ayni bağışların tamamı, bağışa konu malların içeriğine ve ilgili kurumlarca teslim alındığına ilişkin belge düzenlenmesi kaydıyla, indirim konusu yapılabilecektir. Söz konusu kapsamda yapılan bağış ve yardımlarda KDV hesaplanmayacak ve bağışa konu mallara ilişkin yüklenilen KDV'ler de işletmeler tarafından indirim konusu yapılabilecektir. Türk Kızılay'ına yapılan nakdi bağışların tamamı indirilebilmekle birlikte bu kuruma yapılan ayni bağışlarda beyan edilen gelirin/kazancın %5'i kadar indirim sınırlaması mevcuttur.

Bu kurumlar dışındaki diğer kurum ve kuruluşlara yapılan bağışlarda ise gelirden/kazançtan indirim açısından durum şu şekildedir:

Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan derneklere makbuz karşılığında yapılan nakdi ve ayni bağış ve yardımların toplamının o yıla ait beyan edilen gelirin/kurum kazancının %5'ine kadar olan kısmı beyanname üzerinde indirim konusu yapılabilecektir (Gelir Vergisi mükelleflerinde kalkınmada öncelikli yöreler için %10'luk sınır mevcuttur).

Bu kurumlara yapılan ayni bağışlarda da KDV hesaplanmadığı gibi, bağışa konu kıymetin alımında yüklenilen KDV indirim konusu yapılabilecektir.

Kurumlar Vergisi Genel Tebliğindeki, ayni bağışların işletme stoğundan veya aktifinden bağışlanması ya da dışarıdan satın alınarak ilgili kamu kurum ve kuruluşuna bağışlanması halinde fatura ile belgelenmesi ile ilgili bölüm aşağıdaki şekildedir:

"Ayni bağış ve yardımın, işletmenin aktifinden veya stokundan çekilerek bağışlanmış olması durumunda, mükelleflerin işletmeden çekip bağışladıkları değerler için fatura düzenlemesi; düzenlenen faturanın arka yüzüne faturada belirtilen değerlerin ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından bağış veya yardım olarak alındığına ilişkin şerh konularak yetkili kimseler tarafından imzalanmış olması yeterlidir.

Ayni değerlerin, mükelleflerce dışarıdan alınarak kamu kurum ve kuruluşuna bağışlanmış olması durumunda ise bu kurum ve kuruluş tarafından teslim alınacak değerler için teslime ilişkin bir belge düzenlenmiş olması yeterli olup, düzenlenen belgede bağışlanan kıymetin değerinin, cinsinin ve miktarının tereddüde mahal bırakmayacak şekilde belirtilmiş olması gerekmektedir."

Av. Dr. Ahmet Karayazgan'dan yeni kitap

Av. Dr. Ahmet Karayazgan'ın Onikilevha Yayıncılık'tan çıkan blok zincir teknolojisinin, sigorta ve hukuk ile ilişkisinin ortaya koyduğu yeni çalışması "Hukuki Yönüyle Blok Zincir ve Sigorta" raflarda yerini aldı. Yeni kitabıyla ilgili konuşan Av. Dr. Ahmet Karayazgan, şunları söyledi: Teknoloji, sigorta ve hukuk üçgeninde devam eden yolculuğumuzun son durağı, blok zincir teknolojisinin, sigorta ve hukuk ile ilişkisinin ortaya konulduğu çalışmamızdır. Blok zincirin yakın geçmişte ortaya çıkan en devrimci değişikliklerden birisi olduğu, yakın gelecekte bunun birçok sektör için değişimin temel itici gücü olacağına inanılmaktadır. Sigorta sektörü açısından daha akıllı kararların alınması, gizlilik, sınırsız erişim, ve aynı zamanda kaliteli sigorta sunulmasına yardımcı olacağı açıktır. Bununla birlikte, blok zincire adapte olurken karşılaşılan birçok zorluk bulunmaktadır. Blok zincir, güvenli bir ağa sahip olmak ve sistemin ihlal edilmesini önlemek için, ya eski kurallar sistemini tamamen atıl kılacak, ya da mevcut sistemle uyum sağlaması gerekecektir. Mevcut sistemle uyum neredeyse imkânsız gözükmektedir, çünkü mevcut düzenlemelerin birçoğu, dijital dünya olmadan yapılmış ve mevcut bir dijital platformun sorunlarını karşılayamamaktadır. Bu zorluğun üstesinden gelebilmek için sigorta şirketlerinin seçeneklerini nerede, ne, nasıl, ne zaman vb. açısından araştırmaları ve kendi kural ve düzenlemelerini oluşturmaları gerekmektedir. Bu çok uzun bir zaman alacaktır ve tüm ağlarla bir fikir birliğine varılması, hukuk yönüyle görünür bir engeldir. Her zaman öğrenecek, uyum sağlayacak birçok çok şey vardır. Ancak buradaki soru, sigorta sektörünün tüm aktörleri ile bu zorlukları aşmak ve piyasada hayatta kalmak için ne kadar ileri gidebileceği ve bu zorlukları kendi avantajlarına ne kadar iyi kullanacağıdır. Bu çalışma ile blok zincir teknolojisine sigorta ve hukuk bakımından giriş yapılabilmesi için katkı sağlanması ve bundan sonraki değerli çalışmalara bir başlangıç olabilmesi amaçlanmıştır. Faydalı olabilmesi dileğiyle."

Kitabı satın almak için

GESİD yeni yönetimi göreve başladı

Genel Sigortacılar Derneği'nin (GESİD) 20'nci Genel Kurulu 24 Şubat 2023 tarihinde, Mecidiyeköy Tanker Han'daki dernek merkezinde yapıldı. Dr. Hakan Özcan, 2023-2024 dönemi için dernek yönetim kurulu başkanlığına tekrar seçilirken, yeni yönetim kurulu şu isimlerden oluştu:
Dr. Hakan Özcan (Yönetim Kurulu Başkanı)
Dr. Gökhan Yıldırım (Generali Sigorta)
Fırat Temel (Türkiye Sigorta)
Ümit Kılıç (Anadolu Sigorta)
Didem Melahat Yıldırım Toprak (Corpus Sigorta)
Ayrıca bu çalışma döneminde dernek yönetiminde Binnur Önaç (Marsh Sigorta) Sosyal Medya Direktörü, Akın Azeri (HDI Sigorta) Üye İlişkileri Direktörü, Oğuzcan Dursun (Corpus Sigorta) Sosyal İşler Direktörü ve Berkay Balkan (Allianz Sigorta) Projeler Direktörü olarak görev alacak.

SİMGE 2010'ların başında yayımladığı şarkılarla Türk pop müziği sahnesinde yer almaya başlasa da asıl çıkışını 2015'te liste başı olan "Miş Miş" şarkısı ile gerçekleştiren Simge, "Aşkın Olayım" şarkısıyla müzik listelerinin başında adından söz ettiriyor.

YERLİ
1. Aşkın Olayım - Simge
2. Antidepresan - Mert Demir, Mabel Matiz
3. Kuğulu Park - Ezhel
4. Belki - Dedublüman, Mavzer Tabancas
5. Fırtınadayım - Mabel Matiz
6. ZOR - UZI
7. Yalanı Bırak - Sakiler, Oğuzhan Koç
8. Kor - Emircan İğrek
9 . Sevecek Sandım - Semicenk
10. Olur mu - Gazapizm, Melike Şahin

Kaynak: Spotify

MILEY CYRUS Hannah Montana adlı diziyle ünlenen Amerikalı oyuncu ve şarkıcı, yayınladığı yeni şarkısı Flowers ile müzik listelerinin en üst sıralarına yerleşti. Şarkıcının aylık dinleyici sayısı ise 79 milyon.

GLOBAL
1. Flowers - Miley Cyrus
2. Shakira: Bzrp Music Sessions, Vol. 53 - Bizarrap, Shakira
3. Kill Bill- SZA
4. Creepin'- Metro Boomin, The Weeknd, 21 Savage
5. La Bachata - Manuel Turizo
6. Calm Down - Rema, Selena Gomez
7. Yandel 150 - Yandel, Feid
8. La Jumpa - Arcangel, Bad Bunny
9. Sure Thing- Miguel
10. Hey Mor- Ozuna, Feid

BES 101 *Fatih İlker Yiğit*

"Geleceğimizi güvence altına almanın en temel ve doğru sistemi olan Bireysel Emekliliği bu kadar yalın ve detaylı açıklayan eşsiz bir eser. Sistemden fayda elde edebilmek için gerekli olan fon takibi ve yönetimini, BES fonlarını merkeze alarak finansal okuryazarlık bilgisi ile anlatması ise büyük bir katkı sağlamakta. Yalın, akıcı ve detaylı anlatımı ile geleceğini düşünen herkesin okuması gereken bir eser." Fatih İlker Yiğit'in bireysel emeklilik sistemini ve emeklilik fonlarını anlamaya yönelik hazırladığı bu kitap, finansal piyasalarda ve bireysel emeklilik sisteminde yatırım yapan/yapmayı düşünenlerin tasarruflarını yatırıma dönüştürmenin temel mantığını basit ve sade bir dille anlatıyor.

Dünyalılar *Sayaka Murata*

Natsuki diğer kızlar gibi değil. Bir asası ve dönüşüm aynası var. Kuzeni Yu'yla birlikte yazlarını Nagano'nun dağlarında uzak gezegenlerin hayalini kurarak geçiriyor. Korkunç bir dizi olay iki çocuğu sonsuza dek ayırınca birbirlerine söz veriyorlar: Ne olursa olsun hayatta kalınacak. Yıllar geçiyor. Natsuki bir yetişkin artık. Eşiyle sakin bir yaşamı var, normalmiş gibi davranarak hayatta kalmaya çalışıyor. Ancak Natsuki'nin ailesinin talepleri artıyor, arkadaşları neden hâlâ bir çocuk sahibi olmadığını sorguluyor ve Natsuki'nin travmaları yavaş yavaş gün yüzüne çıkıyor. Nagano'ya dönmek için şehirden ayrılan Natsuki, Yu'yla yeniden bir araya gelmeye hazırlanırken aklında tek bir düşünce var: Dünyalılardan kaçmak mümkün mü?

Kargasabunu *Faruk Duman*

"Kitap okumaya ve büyüklerden masallar dinlemeye başladığımdan beri, büyülü, gerçeküstü, hayallerle dolu dünyalar o kadar ilgilimi çekti ki, yazmanın asıl amacı, bu dünyaya/dünyalara yolculuk oldu. Ben, çoğu bilinmeyen ama benim öykü dilime yatkın olacak yeni kahramanlar ve olay parçalarıyla zenginleşebilecek bu anlatılardan yola çıkarak bu öyküleri yazdım. Okuyunca göreceksiniz; bizim masal kaynağımız, henüz ucundan bile geçmediğimiz kadar ulu ve derin, bildiğimiz kalıplardan uzak." Faruk Duman, "Meşe Adamları", "Sarraf", "Zümrüdüanka", "Kişneme", "Eğil Çınarım Eğil", "Tılsımlı Yorgan", "Nuh", "Z.", "Söz Satıcısı", "Canlanma" olmak üzere toplamda on masalın yeniden yazımıyla okurlarıyla buluşuyor.

HANGİ FİLM HANGİ ZAMANDA?-TENET

Hangi Film Hangi Zamanda? sorusuyla konukların en sevdikleri filmlerle kurdukları bağı sunan programın bu bölümdeki konuğu müzisyen ve besteci Güç Başar Gülle. Gülle'nin Reverse Perspective albümü ve Tenet filminin benzerliklerinin konuşulduğu programı QR kodu okutarak izleyebilirsiniz.

İSTANBUL'DA HERKES NASIL?

Hafızanın saklayan, muhafaza eden, unutan ve hatırlayan doğasında bedenler nasıl etkilenir? Bedenler, kaybolmakta olanla, yitirilenle ne yapar? Çıplak Ayaklar Kumpanyası tarafından Yapı Kredi Kültür Sanat'ta gerçekleşen "Memento İstanbul - Hristoff Aile Arşivi" sergisinden yola çıkılarak hazırlanan bu performans, sergi mekânının ardından şimdi de dijitalde izleyicilerle buluştu. Performansa QR kodu okutarak ulaşabilirsiniz.

İHSAN YILMAZ İLE KOYU SOHBET | ERCAN KESAL

Ülkemizde müzik, sinema, resim, müzecilik gibi birçok kültür ve sanat alanında atılan adımların ve gelişiminin konuşulacağı İhsan Yılmaz ile Koyu Sohbet'in ilk konuğu Ercan Kesal. İş Sanat'ın her Çarşamba yayınlanacak olan Koyu Sohbet programına QR kodu okutarak erişebilirsiniz.

TİFLİS SENFONİ ORKESTRASI

Besteci ve orkestra şefi Vakhtang Kakhidze yönetimindeki Tiflis Senfoni Orkestrası, "Sihirli Flüt" olarak anılan flüt sanatçısı Şefika Kutluer'le birlikte Wolfgang Amadeus Mozart'tan Antonin Dvorak'a uzanan büyüleyici bir repertuvarla İş Kuleleri Salonu'nda sahne aldı. Bu müzik şölenine QR kodu okutarak ulaşabilirsiniz.

GÖKYAY SATRANÇ MÜZESİ

Ankara Kalesi'nin eteklerinde 2015 yılında Akın Gökyay tarafından kurulan Türkiye'nin ilk ve tek satranç müzesi, 412 adetlik eşsiz satranç takımı koleksiyonu ile Guinness Rekorlar Kitabı'nda yer alıyor. Gökyay'ın 1975 yılında satın aldığı ilk satranç takımıyla başlattığı serüvenin ülkemize kazandırmış olduğu alanında ilk ve tek olan bu müzeyi QR kodu okutarak keşfedebilirsiniz.

NY CARLSBERG GLYPTOTEK Carl Jacobsen tarafından 1888'de subtropikal kış bahçesi içerisinde kurulan müze, Kuzey Avrupa'nın en büyük Antik Akdeniz sanatı koleksiyonuna sahip. Eski Mısır, Antik Yunan, Roma, Etrüskler ve 19. yüzyıl Danimarka ve Fransız sanatına ait 10 binden fazla sanat eserine ve arkeolojik nesneye ev sahipliği yapan bu müzeyi QR kodu okutarak gezebilirsiniz.

FARUK ÖMRÜUZAK
› fomruuzak@yahoo.co.uk

Şöyle ganip bencileyin

__ACEP__ şu yerde varm'ola
Şöyle garip bencileyin
Bağrı başlı gözü yaşlı
Şöyle garip bencileyin

Gezdim Rum ile Şam'ı
Yukarı illeri kamu
Çok istedim bulamadım
Şöyle garip bencileyin

Kimseler garip olmasın
Hasret oduna yanmasın
Hocam kimseler duymasın
Şöyle garip bencileyin

Söyler dilim ağlar gözüm
Gariplere göynür özüm
Meğer ki gökte yıldızım
Şöyle garip bencileyin

Nice bu dert ile yanam
Ecel ere bir gün ölem
Meğer ki sinimde bulam
Şöyle garip bencileyin

Bir garip ölmüş diyeler
Üç günden sonra duyalar
Soğuk su ile yuyalar
Şöyle garip bencileyin

Hey Emre'm Yunus biçare
Bulunmaz derdine çare
Var imdi gez şardan şara
Şöyle garip bencileyin

Yunus acımıza kalem olmuş, yazmış. Ben ne diyeyim?
"Bu neden benim başıma sürekli geliyor?" diye soranlara, bir şaman öğretisi "Ders, sen öğrenene kadar devam eder" diyor.
Umarım artık gerekli dersi alırız.

‹‹‹ DÜNYADAN

KC &CO

1939 Erzincan Depremi'nden bu yana meydana gelen en büyük deprem

Afet modelleme şirketi Karen Clark & Co. tarafından yapılan açıklamada, 6 Şubat tarihinde Türkiye'yi vuran yıkıcı Kahramanmaraş depremlerinden 2,4 milyar dolarlık sigortalı kayıp bekledikleri ifade edildi. Karen Clark & Co, Kahramanmaraş'ta meydana gelen ve 10 ilde çok sayıda binanın ağır hasar almasına ya da yıkılmasına sebep olan depremlerden kaynaklanan toplam mülk kayıplarının 20 milyar dolara yakın olmasının beklendiğini söyledi. Şirket, felaketin 1939 Erzincan depreminden bu yana Türkiye'de meydana gelen en büyük olay olduğunu vurguladı.

ALİ ERÜL
alierul@gmail.com

Çok acı, çok!

"TANRI'YI güldürmek istiyorsan ona planlarından bahset". Acı bir şekilde yaşadım ben de.

Mart yazısına başladığım tarih 5 Şubat Pazar akşamı. Güzel şeyler yazmaya başlamıştım, yarısına kadar da gelmiştim yazının ama uykum geldi, kalan kısmını ertesi sabaha bırakıp yattım.

Sabah saat 05.45'te uyandım, uyanır uyanmaz bir Whatsapp grubumda haberi gördüm ve durumun vahametini anladım ne yazık ki...

Kayıtlara geçeniyle, geçmeyeniyle, henüz bulunamayanıyla küçük bir il nüfusu silindi nüfus kütüğünden. Sabahın köründe, kışın ortasında çaresizce yakalandılar depreme, kurtulabilenler umutsuzca başladılar sonraki güne, tüm ülke artık başka bir gözle bakıyor yaşamlarına.

Ders almıyoruz ne yazık ki. Ne yaşanan onca felaketten, ne uzmanların uyarılarından, ne de bilimin, aklın, mantığın yap ya da yapma dediklerinden.

Geriye dönüp suçlu aramak zamanı da değil artık, en azından benim için değil; gidenler gelmez, maddi kayıpların küçük bir kısmı karşılanır en iyi olasılıkla; ama benim ve herkesin bundan sonrası için her şeyi bir yana bırakıp bu konuya odaklanması, tüm kaynaklarını seferber etmesi gerek.

Önce insan yaşamı, sağlığı ve bunların devamlılıkları!

Devletlerin, yasaların, yönetimlerin, karar alıcı konumundaki herkesin birincil önceliği insanları yaşatmak olmalı. Binalarda, ulaşımda ve trafikte, iş yerlerinde... Nerede olunursa olunsun burada sorulacak ilk soru "Kişinin başına ne gelebilir ve zararı engellemek, minimize etmek için hangi önlemler alınabilir?" olmalı.

Haydi diyelim devletin işi başından aşkın, yönetenlerin de bir sürü farklı önceliği var; böyle olsa bile birey olarak yapabileceklerimiz var.

Bugün sahip olmak için her şeyi yaptığımız ama güvenlik & koruma anlamında çoğunlukla ihmal ettiğimiz bir aracın sağlam lastiklere ve herhangi bir kaza sonrası aracı eski haline getirmek demek olan kasko poliçesine sahip olma maliyet toplamı araç değerinin %4'ü ortalamada.

Aynı bütçe ile oturduğumuz evleri de depreme karşı güvenli hale getirebiliriz inanın. Eğer bu bütçeyi ayıracak kaynağımız yoksa devlet destekli uzun vadeli krediler, teşvikler vs. var. Yeter ki şu konuyu sahiplenelim ve herkese bir çözüm bulunana kadar da ısrarcı olalım.

Kim oturduğu evin deprem güvenliğinden haberdar? Zemin sondaj raporu, statik hesapları, proje vs. kaçımızı kolayca erişebileceği yerlerde? Velev ki ulaştık içinde olduğumuz binada inşaat tamamlandıktan sonra yapılan tadilat, binanın çeşitli yerlerindeki su etkisi, yanımızda ya da karşımızda yapılan diğer inşaat konusunda söz hakkımız var mı ?

Konu sadece bireysel çabalarla çözülecek gibi de değil öte yandan. Çözüm, önce insanı yaşatmak odaklı çok uzun vadeli bir planlama ve bunun paralelinde bir dönüşüm süreci. Bunu yaparken bu sürecin etkileyeceği toplumsal, demografik ve ekonomik gelişmeleri de dikkate alarak ve bunlara da tek tek çözüm bularak.

Bu dönüşüm çok büyük bir kaynak gereksinimi demek biliyorum. Milyonlarca konutun güçlendirilmesi ya da yıkılıp yeniden yapılması ülkenin gayri safi hasılasının birkaç katı belki. Ama yapmak zorundayız. Belki hepsine aynı anda başlamaya gerek yok. Riskin en yüksek olduğu yerlerden başlayıp bölge bölge ve kademe kademe aşağıya doğru ilerlemek, bunu yapabilmek için evlerinden bir süre mahrum kalacak insanlara geçici yerleşim yerleri sağlamak, her aşamada da herkesi insanca yaşatmaya devam etmek.

Kamunun ve özel sektörün böyle bir afet sonrası geçici çözümler bulma gücü var. Sivil toplum örgütleri, bireyler, yurtdışındaki kurumlar, tabii sigorta şirketleri... Hepsi sağ olsunlar ellerinden geleni yapıyorlar böylesi dönemlerde ama ilk ve tek hedefin bir deprem bölgesi olan ülkemizde en şiddetlisi dahil her depremde kimsenin burnu bile kanamadan bulundukları binadan çıkmayı sağlamak olması gerek. Dünyanın her yerinde bunu başarıyla yapanlar var, neden biz yapamayalım?

Başımız sağ olsun ve umarım bir an önce toparlanalım...

Görüşmek üzere,

Prey

Yönetmen: Dan Trachtenberg
Senaryo: Patrick Aison, Jim Thomas
Oyuncular: Amber Midthunder, Dane DiLiegro, Michelle Thrush
Türü: Bilimkurgu
Platform: Disney Plus

300 yıl önce Comanche Nation'da geçen Prey, azılı ve çok yetenekli bir savaşçı olan genç bir kadın olan Naru'nun hikâyesini konu ediyor. Great Plains'de dolaşan en efsanevi avcıların gölgesinde büyüyen yetenekli bir kadın savaşçı olan Naru, büyük bir tehlike kabilesini tehdit ettiğinde, insanlarını korumak için harekete geçer. Naru, kabilesini dünyaya inen teknik olarak gelişmiş bir cephaneliğe sahip, son derece gelişmiş avcılara karşı korumak için zorlu bir mücadeleye girişir. "Prey" Komançi dilinde dublajı yapılan ilk film olarak tarihe geçiyor.

FİLM / GERİLİM

Solgun Mavi Gözler

Solgun Mavi Gözler, genç bir öğrencinin yardımıyla West Point'teki ABD Askeri Akademisi'nde meydana gelen gizemli cinayetleri çözmeye çalışan kıdemli bir dedektifin hikâyesini konu ediyor. Başrolünde Christian Bale, Harry Melling, Gillian Anderson'ın yer aldığı filmin yönetmen koltuğunda Scott Cooper oturuyor. Louis Bayard'ın 2006 yılında yazdığı aynı adlı romanından uyarlanan gerilim temalı filmi, Netflix üzerinden izleyebilirsiniz.

DİZİ / KOMEDİ

Sadece Arkadaşız

Aynı evi paylaşmaya karar veren Ece ve Umut'un hayatı; Umut'un halasından gelen sürpriz bir kararla altüst olur. Tüm mal varlığını elinden çıkarmaya karar veren hala, elinde kalan tek evi ilk önce kim evlenirse ona bırakacaktır. Umut ve Ece, evliliğe sıcak bakmasalar da evin sahibi olabilmek için her gün farklı biriyle randevuya çıkarak doğru eşi aramaya başlarlar. Diziyi, Exxen üzerinden izleyebilirsiniz.

FİLM / KOMEDİ

Bursa Bülbülü

En büyük hayali bir kaset çıkarmak olan Cengiz, Bursa'da bir çay bahçesinde şarkıcılık yapar. Onun hayatı, Taşkın ile tanışmasıyla bambaşka bir hal alır. Cengiz, Taşkın'ın döneminin ünlü bestekârı olan Şerafettin'in bestesi ile kasetinin iyi bir çıkış yapacağını düşünür. Bu amaçla da ağabeyinden borç alır. Ancak Cengiz bu süreçte kendisini talihsiz bir dizi olayın içinde bulur. Film, Disney Plus'ta.

Rüyanda Görürsün

Yönetmen: Cemal Alpan
Senaryo: Umut Açıkalın, Serhat Solmaz
Oyuncular: Murat Boz, Burcu Özberk
Türü: Romantik
Platform: Amazon Prime

Engin, başarıya, güce ve lüks yaşama değer veren bir iş insanıdır. Orta sınıf bir ailenin kızı olan hayalperest Pelin ise, kendisini olduğu gibi kabul edecek doğru kişiyi beklemesi gerektiğini düşünür. Engin ve Pelin'in yolu bir partide kesişir. Gecenin sonunu hatırlamayan ikili, kendilerini iki yıldır evli oldukları bir rüyanın içinde bulurlar. Tamamen farklı karakterlerde olan Engin ve Pelin, birbirlerine tahammül etmekte zorlanır. İçine düştükleri kâbustan kurtulmanın yolunu arayan Engin ve Pelin, bu süreçte birbirlerine yakınlaşmaya başlar.

DİZİ / KOMEDİ

Ayak İşleri

Birbirinden farklı karakterlere sahip olan Evren ile Vedat, zengin bir iş insanının yanında çalışır. Göreve odaklı Vedat ile Z kuşağından Evren, iş dışında apartman toplantısına katılmak, köpek kaçırmak gibi patronlarının ayak işlerini yerine getirmeye çalışırken kendilerini beklenmedik durumların içinde bulurlar. Çağlar Çorumlu ve Güven Murat Akpınar'ın başrollerini paylaştığı dizi, Gain'de.

FİLM / DRAM

İyi Adamın 10 Günü

İyi Adamın 10 Günü'nde, Sadık adında bir adam üzerinden, gerçekten iyi bir insan olmanın anlamı sorgulanıyor. Sadık, insan kaçakçıları ve katillerin dünyasında adalet arayan bir adamdır. Ancak bu süreçte o, iyilik ve kötülük arasındaki çizginin bulanıklaştığını fark eder. Aksiyon dolu üçlemenin ilk filmi olan İyi Adamın 10 Günü'nde başrolleri Nejat İşler, İlayda Akdoğan, Nur Fettahoğlu paylaşıyor. Film, Netflix'te.

DİZİ / GERİLİM

Ondan Parçalar

Genç bir kadının hayatı, yaşadığı küçük bir kasabada vahşi bir saldırıya uğramasıyla bambaşka bir hâl alır. Bu saldırı onun annesi hakkındaki düşüncelerinin sonsuza dek değişmesine neden olur. Annesinin geçmişinden figürler yeniden su yüzüne çıkmaya başlayınca, genç kadın annesinin karanlık geçmişine dair gerçekleri bir araya getirmeye başlar ve çocukluğunun sırlarını ortaya çıkarır. Dizi, Netflix'te.

SEMA TÜFEKÇİLER
sematufekciler@gmail.com

Doğal ama çok vahim bir afet: DEPREM

GÜZEL halkımız Kahramanmaraş merkezli, 11 ili etkileyen 7.7 ve 7.6 büyüklüğündeki depremlerin acısını yaşıyor bugünlerde. Geride kalan herkes iyiyim demeye, nefes almaya, sevdiğinin başını okşamaya utanır durumda. Yaşanan iki büyük deprem sonrası enkaz altında kalanları arama-kurtarma çalışmaları devam ederken, dünya çapında birçok uzman, yaşanan felaketi son yıllarda meydana gelen en ölümcül depremlerden biri olarak adlandırıyor.

Jeolojik kaynaklı bir felaket olan deprem, sonuçları itibarıyla sosyoloji ve psikolojiyi doğrudan ilgilendiren bir olaydır. Sevdiklerini kaybetme, sakat kalma, fakirleşme, altyapının yok olması, umutların yitirilmesi, depresyon, kalıcı travmalar gibi ağır sonuçları olan depremler, toplumlarda büyük bir tahribata sebep olmaktadır.

Durkheim'ın işlevselci yaklaşımına göre, doğal afetlerden kaynaklı yıkımlar toplumun üyelerini bir araya getirmeye, sorumluluk almaya ve sosyal dayanışmayı kuvvetlendirmeye teşvik etmektedir. Türkiye'de yaşanan depremler göz önünde bulundurulduğunda halkın, sosyal dayanışma kavramına çok da uzak olmadığı görülmektedir. Türkiye gibi yardımlaşmanın gelenek halinde olduğu ülkelerde özellikle deprem sonrasında dayanışma ve birliktelik gözle görülür bir şekilde artmaktadır. Genellikle deprem sonrası oluşan kaotik atmosferde, günlük hayattaki ön yargılar, kişilere karşı yapılan ayrımcılıklar ve hatta ırkçı tutumlar bir yana bırakılmakta ve yardım düşüncesi ile pozitif eğilimli hareket edilmektedir. Bu süreçte bireylerin empati yeteneği hiç olmadığı kadar gelişebilmektedir. Dolayısıyla toplum, dolaylı da olsa bir araya gelmekte ve bir dayanışma içerisinde olmaktadır.

Bu afetlerden etkilenen kişiler bazı psikolojik değişimlere uğrayabilmekte ve bu da sosyal ilişkilere, dolayısıyla da sosyal yapıya yansıyarak yapısal bozulmalara neden olabilmektedir. Bu bağlamda bakıldığında afetler yalnızca bireylerin psikolojilerini etkilemekle kalmayıp toplumdaki düzenin değişiminde de önemli bir rol oynamakta ve doğal olarak sosyolojik açıdan da önem atfetmektedir. Bazı araştırmacılar afetlerden "kolektif bir stres durumu" olarak bahsederken bazıları ise bunu "sosyal kriz dönemi" olarak nitelendirmektedir. Afetlerin toplumsal etkileri, afet sonrasında görülmektedir.

Maddi ve manevi kayıplarla afete dönüşmüş olaylar toplumun dış tehditlere karşı bir araya gelerek birlik olmasını sağlayabilmektedir. Bu gibi kriz dönemlerinde kişiler kendi bireyselliklerini unutup etrafındakileri önemsemeye başlamaktadır. Bütün olumsuzluklara rağmen toplumsal ve insani dayanışma daha önce hiç görülmediği kadar artabilmekte ve toplumda pozitif bilinç oluşturabilmektedir. Afetler, hangi siyasi partiye oy verdiğinin, hangi takımı tuttuğunun, ne giydiğinin, dininin, dilinin, ırkının bir kenara bırakılması ve sadece insani duygulara hâkim olunmasına farkındalık yaratırlar. Normalde çok sık yaşanmayacak bu olayı, afetin tüm olumsuz etkilerini unutturacak nitelikte olduğunu söylemek çok doğru olmasa da bu tür olayların yaşanması bir toplumun geleceği için hayati önem taşımaktadır. Kartlar yeniden dağıtılır, düzen, tıpkı yer altında olduğu gibi yer üstünde de yeniden kurulur, alışılır ve devam eder.

1114 Maraş depremi, 29 Kasım 1114 günü sabahın erken saatlerinde Maraş'ta meydana gelen büyük bir depremdir. Kaynaklar, şehirde yaşayan hiç kimsenin depremden sağ olarak kurtulamadığını ve Maraş'ta yaşayan yaklaşık 40 bin kişinin öldüğünü kaydeder.

1114'den sonra hayat devam etti, yarın da devam edecek, ama hiçbir zaman aynı şekilde olmayacak hayatlarımız. Vefat edenlere rahmet, yaralılara acil şifa ve geride kalanlara sabır diliyorum.

Vakit varken hemen şimdi sarılın insanlığa!

"Hedefimiz her riski bilinir dünyayı afetlere karşı daha

30 yılı aşkın bir süredir sigortacılar, reasürörler, finansal hizmet kuruluşları ve kamu sektörü için risk yönetimi çözümleri geliştiren Moody's RMS'in Müşteri Direktörü Andre Eisele, "Birçok müşterimizin de hemfikir olduğunu düşündüğüm misyonumuz, her riski bilinir hale getirerek dünyanın afetlere karşı daha güçlü olmasına yardımcı olmak" dedi.

6 Şubat gününden beri tüm odağımız, gözümüz, kulağımız, kalbimiz deprem bölgesinde. Yaşanan felaketin boyutu, kaybedilen canlar, yaralılar, yıkılan binalar, bölgede yaşanan trajedi yüreklerimizi yaktı. Felaketin ilk anından itibaren ana odak, arama kurtarma çalışmaları, enkaz altındakilere zamanında ulaşma telaşı ve bölgedekilere yardım desteğinin ulaştırılması oldu.

İlk 3 haftalık bu dönemin sonrasında, şu anda önemli gündem maddelerinden birisi de bölgede yürütülen hasar tespit çalışmaları ve uğranılan ekonomik zararın boyutlarının tespiti.

Bu tür afet risklerinin yönetilmesi ve yarattığı maddi zararların karşılanması noktasında en önemli rolü oynayan sektörlerin başında sigorta geliyor. Elbette, afet sonrası hasar operasyonlarının hızlı ve sağlıklı şekilde yürütülüp, zararların en çabuk şekilde tazmin edilmesi en önemli hedef.

Bu noktada, afet risklerinin finansal boyutlarının yönetilmesi konusunda reasürans sistemi devreye giriyor. Sigorta ve reasürans şirketlerinin bu tarz afet risklerine yönelik tahminler yapabilmesi, olası reasürans ve sermaye ihtiyacının belirlemesi ve yapılacak olan reasürans işlemlerinin fiyatlaması konusunda kullanılan en önemli araç ise katastrofik risk modelleme çözümleri.

Bu alanda global ölçekteki öncü firmalar arasında yer alan Moody's RMS şirketi yöneticilerinden Andre Eisele ile bir söyleşi gerçekleştirdik. Ülkemizi yakından tanıyan ve kariyeri boyunca farklı rollerle sigorta sektörümüzle yakın çalışma içinde olan Andy ile Moody's RMS bünyesinde sundukları çözümler, yeni nesil teknolojilerin kullanımı, startup girişimlerle iş birliği fırsatları ve gelecek öngörüleri üzerine konuştuk.

Merhaba Andy. Seninle uzun zamandır tanışıyoruz ama okuyucularımız için kısaca kendini tanıtır mısın?

Öncelikle Moody's RMS'nin bu önemli ve çok okunan yayının bir parçası olmasına imkân verdiğin için teşekkür ederim. Yarı İsviçreli ve yarı Kübalıyım, Arjantin'de doğdum. Dünyanın her yerinde yaşadım, çalıştım ve yoğun bir şekilde seyahat ettim. Şu anda Moody's RMS Zürih ofisinde Türkiye, Yunanistan/Kıbrıs, İsrail, İspanya, Orta Doğu ve Afrika ülkelerinde satış ve iş geliştirmeden sorumlu Müşteri Direktörü olarak çalışıyorum.

Moody's RMS'ye katılmadan önce, iki buçuk yıl Guy Carpenter'da çalıştım. Sidney ofisinde, Pasifik Bölgesi Lideri olarak görev aldım. Kısa bir süreliğine, Pasifik

Bölgesi'ni kapsayan Bölgesel İş Geliştirme Yöneticisi olarak görev yaptım.

Guy Carpenter'dan önce, Swiss Re'de 17 yıl boyunca çeşitli üst düzey satış, müşteri, iş geliştirme ve underwriting görevlerinde çalıştım. Seninle ilk tanışmamız, ben bu görevdeyken 2010 yılında İstanbul'da olmuştu.

17 ve 14 yaşlarında iki oğlum var ve işin yanında, spor, müzik, eğlence ve insan kültürüyle yakından ilgileniyorum.

Sohbetimize Moody's RMS'den bahsederek başlayalım. RMS ne yapıyor? Müşterileriniz kimler? Sunduğunuz çözümler nasıl ve nerede kullanılıyor?

Moody's RMS, 30 yılı aşkın bir süredir sigortacılar, reasürörler, finansal hizmet kuruluşları ve kamu sektörü için risk yönetimi çözümleri geliştiriyor. Farklı risk kategorileri ve coğrafyalarda 300'den fazla afet modeli, Moody's RMS Akıllı Risk Platformu ve uygulamaları ile müşterilerimizin doğal ve insan kaynaklı afet risklerini değerlendirmesine ve yönetmesine yardımcı oluyoruz.

Birçok müşterimizin de hemfikir olduğunu düşündüğüm misyonumuz, her riski bilinir hale getirerek dünyanın afetlere karşı daha güçlü olmasına yardımcı olmak. Moody's RMS çözümleri, müşterilerimizin temel iş metriklerini iyileştirmeleri, kârlı ve güvenli bir şekilde büyümeleri veya güvenle yeni pazarlara girmek için daha iyi performans göstermelerine yardımcı oluyor.

Ayrıca, Türkiye'nin Moody's RMS için kilit bir pazar olduğunu ve hizmet verdiğimiz çok sayıda prestijli müşteriye ve iş ortağına sahip olmanın bir ayrıcalık olduğunu söylemekten mutluluk duyuyorum. Türk ekonomisinin ve risk ortamının birçok uzun vadeli iş fırsatına sahip olduğuna inandığımız için bu pazara daha fazla yatırım yapıyoruz.

'RMS SÜREKLİ OLARAK YENİLİKLER YAPIYOR'

Biraz da işin teknoloji boyutunu konuşalım. Yapay zekâ (AI), makine öğrenimi (ML), bilgisayar görüşü, kuantum hesaplama, blok zincir vb. çeşitli yeni teknolojiler var. Bu teknolojiler katastrofik modelleme alanını nasıl etkiliyor? Bu teknolojiler şu an ne kadar verimli kullanılıyor?

Moody's RMS, afet modelleme alanında birçok yenilik ve gelişmeden faydalanarak, küresel ölçekte riske yönelik tüm parçaların ve karmaşıklığın en ayrıntılı şekilde ortaya konması için sürekli olarak yenilikler yapıyor.

Riskin kompleks yapısını anlamaya yönelik çalışmaları derinleştirmek, riski azaltma ve önlemeye yönelik analizleri yapmaya, riski transfer etmeye yönelik sigorta ve reasürans ürünleri geliştirilerek afetlere karşı daha dirençli toplumlar oluşturmaya ve bunun için gereken finansal kaynak ve sermayeyi belirlemeye olanak tanıyor.

Yapay zekâ (AI) ve makine öğrenimi (ML) teknikleri dahil olmak üzere ileri teknolojiler, Moody's RMS risk modellerinin geliştirilmesinde sürekli olarak kullanılıyor. Deprem alanında, büyük veriyi (big data) etkin bir şekilde kullanmak için tüm bu teknikleri uyguluyoruz.

Örnekler arasında, deprem risk ölçümü için gerekli olan zemin haritalarının dijital hale getirilmesi ve sınıflandırılması, sıvılaşmaya eğilimli dolgu alanlarının belirlenmesi için uydu verilerinin kullanılması ile jeoteknik, tsunami ve sel modellemesi dahil olmak üzere Moody's RMS'te yaygın uygulamalarda kullanılması verilebilir.

'DIŞ VERİ KAYNAKLARININ KULLANIMI FAYDA SAĞLAYABİLİR

'Katastrofik modellemenin geleceği nedir? Yakın gelecekte ne tür yenilikler beklemeliyiz? Bu yeni teknolojiler çözümlerinizi geliştirmeye nasıl yardımcı olur?

Afet risk modelleme alanında inovasyonda çok önemli bir gelişme, üçüncü taraf verilerin kullanılmasıdır. İster açık veri kaynaklarının kullanılması isterse depremi hisseden kullanıcıların gerçek zamanlı bildirimlerini toplayan ABD Jeoloji Araştırmaları'nın (USGS) deprem risk programı 'Hissettiniz mi?' (DYFI) gibi gerçek zamanlı kitle kaynaklı verilerin kullanılması olsun, risk modelleme platformlarına önemli katkılar sağlayabilir. Bunun gibi veri kaynakları, optimum risk yönetimi için bilgi paylaşımını teşvik edebilir.

Yeni nesil platformlar ve iş modelleri nasıl olacak? Teknolojinizi daha geniş bir müşteri kitlesine sunmayı veya başka amaçlara hizmet etmeyi planlıyor musunuz?

Bu alandaki bazı şirketler "yeni nesil risk platformları" kavramını seslendirirken, aslında birçoğu yalnızca güncelliğini yitirmiş finansal modelleme algoritmalarını iyileştirmek veya hatalı çıktı üretebilecek konularda iyileştirmeler yapıyor. Zaten bunların tümü, Moody's RMS modellerinde yirmi yılı aşkın süredir hâlihazırda var olan, sağlam işlevler. "Sök ve değiştir" anlamına gelen tam bir "yeni nesil" yaklaşımı uygulamıyoruz. Bizim yaklaşımımız, müşterilerimizin iş uygulamalarında en son, en gelişmiş risk algılama araçlarına sahip olmalarını

Okan Utkueri
okanutkueri@gmail.com

hale getirerek güçlü kılmak”

sağlamak için tüm modelleme altyapısında sürekli bir iyileştirme ve geliştirme yapmak. Moody’s grubunun bir parçası olarak, artık modellerimizin kullanım alanını, kredi ve temerrüt analizi için bankalar gibi finans sektörü şirketleri, şimdi veya gelecekteki afetlerin etkisi nedeniyle varlık değerleme değişikliklerini anlamak isteyen varlık yöneticileri gibi yeni kullanıcılarla genişletmek için aktif olarak çalışıyoruz. Ayrıca, modellerimiz Moody’s RMS Akıllı Risk Platformu’nun bir parçasını oluşturuyor. Bu platform, tek bir veri kaynağı “gerçeği” kullanan birleşik risk yönetimi uygulamalarının; underwriting, fiyatlandırma, portföy yönetimi ve yatırım genelinde tamamen birleşik bir risk tanımı için işletmenin her yerinde kullanılmasını sağlıyor.

Akıllı Risk Platformu’nda geleneksel afet modellemesiyle birlikte çalışan risk yönetimi uygulamalarının kapsamını genişletmenin yollarını da öngörüyoruz. Örneğin, artık daha fazla bina, yapı sağlığını izlemek amacıyla deprem veya iklim bağıntılı sallanma, rüzgâr hızı gibi sinyalleri almak için tasarlanmış sensörler kullanıyor. Bu veriler, gerçek zamanlı hasar değerlendirme becerisini geliştirmek için üçüncü taraf yazılım sağlayıcılar tarafından kullanılıyor. Biz de bu eğilimleri takip ediyoruz ve platformumuzun bu veya diğer tür uygulamaların kullanımını potansiyel olarak destekleyebileceği yollara bakıyoruz.

‘STARTUP GİRİŞİMLERLE TEMAS HALİNDEYİZ’

Alanınızda çalışan ve teknolojiler geliştiren birçok startup bulunuyor. Afet modelleme alanında herhangi bir rol oynuyorlar mı? Disruption tehditi mi yoksa potansiyel iş birliği ortakları olarak mı görülüyorlar?

Hep birlikte sağlıklı mücadele ve rekabet yoluyla gelişime izin verdiği için, risk modellemenin sınırlarını zorlayan bireylerin varlığını memnuniyetle karşılıyoruz. Çalışmalarını risk modelleme dünyasına sunmaya hevesli yeni girişimlerden farklı rizikolar için risk tanımları ve çalışmalar görmekteyiz.

Moody’s RMS, sel, tropikal kasırga, deprem, iklim değişikliği ile birlikte kronik ısı ve su stresi ile deniz seviyesinin yükselmesi gibi tehlikeler için bütünsel küresel çözümler sunan 300’den fazla tehlike modeliyle lider bir risk modeli sağlayıcısı konumunda.

Bir müşterinin üçüncü taraf bir modeli tercih etmesi durumunda, müşterilerimize risk yönetimi kararlarında seçme özgürlüğü sağlamak için bunu modelleme platformumuza entegre etmek için çalışıyoruz.

Doğal afet riskinin rakamsal hale gelmesini sağlamak için iş birliği ve yenilik yapabilecek potansiyel ortaklıkların nerede olabileceğini değerlendirmek adına startup girişimlerle temas halindeyiz. Bazı durumlarda sinerjiler yakalıyor ve süreçlerimizde veya ürünlerimizin geliştirilmesinde startup teknolojilerinden yararlanıyoruz. Moody’s RMS’de, endüstrinin ve teknolojinin nereye gittiğinin ve bu startup’lardan hangi yeniliklerin çıktığının nabzını tutmaya devam ediyoruz.

Son olarak iletmek istediğin başka bir değerlendirmen veya mesajın var mı?

Kalbimizin ve dualarımızın Türkiye’de meydana gelen trajik depremlerden etkilenen herkesle olduğunu söyleyerek bitirmek istiyorum.

Moody’s RMS, 6 Şubat Pazartesi günü Türkiye’nin güneyinde meydana gelen 7.7 ve 7.6 büyüklüğündeki depremler için hasar tahminlerini, ekonomik kayıpların muhtemelen 471 milyar lira (25 milyar dolar), toplam sigortalı hasarın ise muhtemelen 94 milyar lira (5 milyar dolar) seviyesini aşacağı şeklinde açıkladı.

Bu olaylar, sigorta ve reasürans endüstrisinin ve ilgili paydaşların bu ekosistemin sürdürülebilirliği için neden bu kadar önemli olduğunu bir kez daha gösteriyor.

Moody’s RMS, Türkiye’deki durumu izlemeye ve değerlendirmeye devam ediyor. Yarın ve sonrası için daha dayanıklı bir dünya inşa edebilmemizi sağlamak için müşterilerimiz ve iş ortaklarımızla birlikte çalışıyoruz.

Teknoloji Okuryazarlığı

“Bir Konu Bir Konuk”

YATIRIM TURU
(Investment Round)

Av. Murad Güdücü

Günümüzde teknolojik gelişmeleri takip ederek fikir üretme kabiliyetinin artması ve kendi işini yapma arzusu sayesinde girişimcilik ekosistemi hızla büyümektedir. Ancak girişimciler fikirlerini hayata geçirirken genelde sınırlı öz kaynak ile yola çıkarlar. Bazı girişim fikirleri de yapısı gereği yüksek finansman ihtiyacına sahiptir. Sonuç olarak, girişimciler startup yolculuğu boyunca sıklıkla dış finansal kaynağa yani yatırıma ihtiyaç duyarlar ve finansal destek sağlamak adına yatırım turlarına çıkarlar.

Yatırım süreci

Yatırım turlarındaki ilk aşama, ihtiyaç duyulan yatırım tutarını, iş planını, projeksiyonları ve tanıtım sunumunu oluşturmaktır. Buna paralel, olası yatırımcılarla ilk temaslara başlanır.

İlgi gösteren ve olumlu yaklaşan yatırımcılar ile şirket değerlemesi, yatırım tutarı ve verilecek hisse oranı üzerinde ilk mutabakatı sağlamak üzere görüşmelere başlanır. Varılan sözlü mutabakat üzerine girişimciler yatırımcılardan hem anlaştıkları konuları hem de yatırımcıların esaslı taleplerini içeren bir ön protokol (term sheet) alırlar.

Ön protokolün imzalanmasının ardından, yatırımcı şirketi incelemek üzere, finansal, hukuki ve teknik incelemeler (due diligence) yaparak bir risk veya değerlendirme raporu hazırlar.

Ardından yatırımcı bu raporu, ön protokolü, ticari koşulları içeren ve pay sahipleri arasındaki ilişkiyi düzenleyen bir pay iştirak ve pay sahipleri sözleşmesi iletir. Pay iştirak ve pay sahipleri sözleşmesi hem yatırım turunun hem de bundan sonraki sürecin en önemli belgesidir.

Sözleşmede yönetimsel haklar, idari haklar, ticari koşullar, paya özgülenmiş haklar ve çıkış senaryoları yer alır. Girişimci sözleşmeyi inceleyip, yatırımcılarla müzakere eder. Nihai hale gelen sözleşme girişimin tüm pay sahipleri ve yatırımcılar tarafından imzalanır.

Artık yatırım turunun sonuna gelinmiştir ve kapanış işlemleri gerçekleştirilir. Girişimin genel kurulu toplanır ve pay iştirak ve pay sahipleri sözleşmesinde belirlenen kapanış koşulları yerine getirilir. Sermaye artırımlı genel kurulun tescil edilmesi ile birlikte yatırım turu tamamlanmış olur ve yatırım tutarı kullanılır hale gelir.

Dikkat Edilmesi Gereken Temel Konular

- Yatırımcı ilişkileri evlilik gibidir ve uzun soluklu bir ilişkidir. Girişimci kendisi ve girişimi için en doğru ve en iyi iletişimde olacağı uzun soluklu yatırımcıyı bulmalıdır.
- Yatırım turlarında tüm belgelerin, sözleşmelerin ve süreçlerin müzakere edilebilir olduğunu unutmayın. Yatırımcılar ile girişimciler şeffaf ve açık bir iletişimde olduğu zaman yatırım turları da ileriki pay sahipliği ilişkisi de daha verimli olur.
- Girişimcilerin her konuda bilgi sahibi olması beklenmez ama doğru kişiler ile çalışmayı öğrenmesi gerekir. Bunun için yatırım turlarında doğru danışmanlar ve avukatlar ile çalışmak önemlidir.
- Zaman baskısı sağlıklı bir yatırım turunun düşmanıdır. Sağlıklı bir yatırım turu acele edilmeden ama hızlı bir şekilde tüm adımların izlenerek yürütüldüğü bir süreç olmalıdır.

Okuma Önerileri;

https://www.parasut.com/blog/yatirim-surecindeki-hukuki-metinler

https://www.parasut.com/blog/yatirim-surecinde-dikkat-edilmesi-gerekenler

KOSGEB Girişimcilik El Kitabı: https://www.kosgeb.gov.tr/Content/Upload/Dosya/Bagimsiz/GEK.pdf

YASTAYIZ!

Ülke olarak başımıza gelen en büyük felaketlerden birini yaşadık. On iki şehrimizi etkileyen depremde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, aileleri ve milletimize başsağlığı, yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz.

KARARLIYIZ!

Maher ailesi olarak şirketlerimiz, paydaşlarımız ve tüm gönüllülerimizle birlikte yaralarımızı sarmak için var gücümüzle çalışmaya kararlılıkla devam ediyoruz.

MAHER HOLDİNG

QUICK SİGORTA

CORPUS SİGORTA

QUICK FİNANS